

ବାଟର ଦେହ ମା ବାପ ନ ଥିଲେବେ ଦେବା ବଳ
 ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ । ଅନୁମାନଙ୍କ ସ୍ତୁତି ବଦେ-
 ଠାରେ କରୁ ସମ୍ଭବମାନ ବର୍ଣ୍ଣାଚାଳ ପରେ ମନ୍ତ୍ର-
 ମତ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ କର୍ମାକରମାନଙ୍କୁ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ବାଦିଦେଇ ନିହିତ ନ ରହି ସେମାନଙ୍କ-
 ଠାରୁ ବାଧ୍ୟତା ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ବାସ୍ତବ୍ୟ । ପ୍ରଧାନ
 ପ୍ରଧାନ ଚନ୍ଦ୍ରସ୍ତମାନ ପଦା ଦେବା ଅବଶ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ମାତ୍ର ଚହିତ ଟଙ୍କା ଅଳ୍ପଲଗ
 ଦେଲେ ବାଲି ପଦାର ବାଟ ମନ୍ତ୍ରମତ କରବା
 ଏକାନ୍ତ କରୁବନ୍ଧ । ପ୍ରାମ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱମାନ ମଧ୍ୟ ବାଲି
 ପଦାର ମରାମତ କରବା ଉଚିତ । ଲୋକଙ୍କ
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତସିଦ୍ଧା ପକାଣେ ବାଟ ନିର୍ମାଣର ପ୍ରୟୋଜନ
 ଏବଂ ସେଥିପ୍ରକାଶେ ଲୋକେ ହିତସ ଦେଉଅ-
 ଚ୍ଛନ୍ତି । ସତ୍ୟତା ମନ୍ତ୍ରମତ କରବାରେ କଳ୍ପମାତ୍ର
 ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟୟ ଅଧିକପୁରୁ
 ଥରେ ।

କଟକରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ।

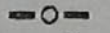
ଦୁର୍ଗାପୂଜା ବଙ୍ଗଦେଶରେ ପ୍ରଚଳନ ।
 ଅବ୍ୟାଧ୍ୟ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଦୁର୍ଗାପୂଜା କୁଅର
 ସେଠାରେ ବଙ୍ଗାଠକ ବସତି ନିଶ୍ଚୟ ଥାଏ ।
 ଚଣ୍ଡାର ମୋକ୍ଷସମସ୍ତ ପ୍ରତି ଉତ୍କଳୀୟ
 ବଙ୍ଗାଳୀ ଗ୍ରାମରେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ ହୋଇଥାଏ ।
 କଟକ କରକ ଜାତିର ଉପନବେଶ ଦେଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାୟ ଗୁନାହାର ଦୁର୍ଗା ପ୍ରତିମା ନିର୍ମାଣ
 ହୋଇଥାଏ ସୁତରାଂ କଟକର ପୂଜା ବାରଣ୍ଡାର
 ପୂଜା ପ୍ରାୟ । ଯାହା ଦେଉ ପୂଜାକର୍ତ୍ତ୍ତ୍ୱ ଯଥା-
 ସମୟରେ ପ୍ରାଚୀନ ହୋଇ ନ ଥିଲେଦେ ନିୟ-
 ମର ବହୁତ୍ୱର ହୋଇ ନାହିଁ । ମୋକ୍ଷସମ
 ନିୟମ ସବୁ ଯାଳକ ଦେଉ ନ ଥିଲେଦେ
 ସ୍ଥାନେ ନାଚ ତମାସା ଓ ବାଦ୍ୟଦି ଅମୋଦ
 ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ଚତୁର୍ଭୁଜ ହୋଇଥିଲା ଓ
 ଚନ୍ଦ୍ରାଗ ମୋକ୍ଷସମର ଅମୋଦର ଅଭାଷ ପାୟ-
 ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ଷା ଦେଉ ଦର୍ଶନମାନେ
 ମରପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାହ୍ୟକ ଅନନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ପାଠ ନ
 ଥିଲେଦେ ମା ଅନନ୍ତମୟୀଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସେମାନଙ୍କ
 ଯଥାର୍ଥ ଅନନ୍ତ ପ୍ରକାଳ କରୁଥିଲା ।

ଏବର୍ଷ ଏଠାରେ ମୋ ୧୦ ଟ ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ ଓ ୨
 ଗୋଟି ବାଳେ ପ୍ରତିମା ମେଡ଼ ହୋଇଥିଲା । ଗତ
 ବର୍ଷ ୧ ଗୋଟି ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ ହୋଇଥିଲା ସୁତରାଂ
 ଗତବର୍ଷାପେକ୍ଷା ମେଡ଼ସଂଖ୍ୟା ବୈଶୀଥିଲା । ତେ-
 ଲଙ୍ଗାବଳୀରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ ଏ ବର୍ଷ
 ନବନ ହୋଇଥିଲା । କଟକରେ ପ୍ରତିମା ଗଠନ
 ସାଧୁ ସହା ପ୍ରତି ସମାନ ଭାବରେ ଦୁଷ୍ଟିଥାଏ
 ମୋକ୍ଷସମର ମେଡ଼ ଅପେକ୍ଷା ଏଠାରେ ବାଉଁଶ
 ଅଧିକ ରହେ । ପ୍ରତିମାକୁ ସାତରେ ଘୋଡ଼ାଇ

ପଦାନ୍ତ ଓ ମେଡ଼କୁ ସଜାଇ ଅଭିଷେକ କର-
 ବାକୁ ଯାଇ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବା କରୁଅଛନ୍ତି । ଯାହା
 ଦେଉ ସୁଭବନ ମେଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗାଳୀସାହୁକୁ
 ଶ୍ରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମେଡ଼ ଏକକୁ ଏକ ସତ୍ତ୍ୱ ହୋ-
 ଈଥିଲା ଓ ବଣେଶରୀ ସାଜସଜ୍ଜାରେ ଏକ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଜଣିବା ନମନ୍ତେ ସଜା ହୋଇଥିବା ପର
 ଅନୁମତ ଦେଉଥିଲା । ଗୁନନଗୋରର ପ୍ରତିମା
 ଛତ୍ର ଏକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସାଳ ପୂର୍ବଠାରୁ
 ଭଲଥିଲା । କୋଦ ଦେବୀର ପ୍ରତିମା ଗଠନରେ
 ପୂର୍ବ ଦେଖ ରହିଥିଲା । ଚୌଧୁରୀବଳୀର ସାଳ
 ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାଳୁକା ହୋଇଥିଲା ବାଳୁକାର ମେଡ଼
 ଚତୁର୍ଭୁଜ ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗାଳୀ ସାହୁ
 ଗଣ୍ୟ ହୋଇଯାଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।
 କେହି କେଣେ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ନ ଥିଲେ ପସ ?
 ବଙ୍ଗାଳୀ ସାହୁ ଦଶା ଏହିପରି ସଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି । ନୂତନ
 ମେଡ଼ମଧ୍ୟରେ ବାଳୀଗନ ବା ମାହାଦାସବଳୀର ଓ
 ଅଲିସାବଳୀର ମେଡ଼ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା ।
 ମହାଦେବ ମେଡ଼ ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିମା ଗଠନ
 ଓ ସାଜସଜ୍ଜାରେ ସମାନ ଥିଲା ଓ କେହି ମଧ୍ୟ
 ଜଣି ଯାଇଥିଲା । ମହାଦେବ ମେଡ଼ରେ ଅନ୍ୟ
 ପ୍ରତିମା ସବୁ ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ ପ୍ରାୟ ଥିବାରୁ ମିଳନ
 ସମୟରେ ସାଧାରଣ ମହାଦେବ ମେଡ଼କୁ ବଣେଶ
 ପସଦ କରୁଥିଲେ । ଚୌଧୁରୀ ବଳୀର ଚେ-
 ଲଙ୍ଗା ସନ୍ଧ୍ୟାସିକ, ବଳିସିଦ୍ଧାଚାରୀ, ସାଧୁମନ୍ତ୍ରୀ
 ରାଗଜେ, ତେଣୁମେଣ୍ଡର ଓ ଗଣିଦାଶର ମେଡ଼
 ପ୍ରାୟ ସମାନ ଥିଲା । ଏମାନଙ୍କର ସାଜସଜ୍ଜା ଅଭିଶୟ
 ମତାତର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ପୁରୁ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର
 ସାଳ ମେଡ଼କୁ ବଳ ପଡ଼ିଥିଲା । କେଣୁମେଣ୍ଡ
 ମେଡ଼ର ମହାଦେବ ପ୍ରତିମା ଅତି ପୁଲର ହୋଇ-
 ଥିଲା ଓ ଅତି ଉତ୍ତମୁର୍ତ୍ତି ଥିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ
 ଦେଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ପ୍ରତିମା ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ୟାଚ
 କାର୍ତ୍ତବୀର ସଦାଶିବ ରାଗଜେ ବଣେଶ ସମ୍ଭରେ
 ସୁଷ୍ଟିରକ ଅଭିଷେକ, ବଣିଆ ସାହର ବାଳ-
 ଦଳକ, ସାନ୍ଦେବଜାଦା ବଳୀରର ପଞ୍ଚଦବତା,
 ମହାଦେବ ବଳୀରର ରଜା ଦରପୁନ ଓ କାଳ-
 ବଳୀରର ଅକ୍ତର ରଥ ଚତୁର୍ଭୁଜ ହୋଇଥିଲା ।
 ଏବର୍ଷ ବର୍ଷାଦେଉ ଦର୍ଶନ ସଂଖ୍ୟା ମୋଟରେ
 ନମ ହୋଇଥିଲା । ସପ୍ତମୀ ଅଷ୍ଟମୀରୁ ଦର୍ଶନ
 ବେଶୀ ନ ଥିଲେ ଏବର୍ଷାଦେବ ବର୍ଷା ସାମାନ୍ୟ
 ହୋଇଥିବାରୁ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ସମାପନ ହୋଇଥିଲା
 ଓ ଦର୍ଶନାଦି ଅଭାଗ ପରଷାରେ ଦେବାରୁ ଦର୍ଶ-
 ନକୁ ମିଳନକୁ ଗ୍ରହରେ ଅଧିକ ଲୋକ ଦେବାର
 ଅଶା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଗ୍ରହ ଯ ୧ ଓ ୩ ସମୟରୁ
 ଏକପତ୍ରା ପ୍ରାୟ ଦୁଇପତ୍ରା ବାଳ ସ୍ତ୍ରୀୟ ଦେବାରୁ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ମତନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଯାହା
 ଦେଉ ଚପ୍ପରେ ଅଭାଗ ପରଷାରେ ଦେବାରୁ

ମେଡ଼ ସବୁ ସ୍ଥାନ ଶ୍ରୀ ବାଦାକୁ ଅଧି ବାହା-
 ରବା ସମୟକୁ ଗ୍ରହ ଶେଷପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲା ।
 ଚଥାପି ବଳିସିଦ୍ଧାଚାରୀର ମହାଦେବ ମେଡ଼ ଓ
 କାଳବଳୀର ଚୌଧୁରୀବଳୀର ଦେଲଙ୍ଗାବଳୀର
 ଦୁର୍ଗା ମେଡ଼ମାନ ଚୌଧୁରୀବଳୀରଠାରେ ଏକ
 ଯୋଗ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗୁନନଗୋରଠାରେ
 ସେହି ମିଳନ ହୁଏ ନାହା ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।
 କେତେକ ମେଡ଼ ଗ୍ରହ ଥାଉଁ ବାଳୁକାର ଶ୍ରୀ
 ଯାଇଥିବାରୁ ଗୁନନଗୋର ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର
 ଅନ୍ୟ ସବୁ ସକାଳବେଳକୁ ବାଳୁକାର ଶ୍ରୀ-
 ରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ସୁଲଗ ସେମାନଙ୍କୁ
 ନଦାକୁଳ ଦଗକୁ ଦଉଡ଼ାଇ ଅଣିଥିଲେ । ପ୍ରାୟ
 ସବୁମେଡ଼ ନଦାକୁଳରେ ପହୁଣ୍ଡିଲେ ବେଳକୁ ସକାଳ
 ଦଶପତ୍ରା ହୋଇଥିଲା ଓ ସ ୧୧ ଓ ୩ ବେଳକୁ
 ପ୍ରତିମାମାନଙ୍କୁ ଜଳଶାୟୀ ହେଲେ । ତଦନନ୍ତ
 ଦୁର୍ଗା ଦେଉ ବାଲରେ ମିଳନ ସ୍ଥାନ ଅନାଟନ
 ହୋଇଥିବାରୁ ସ୍ଥାନଟି ଦର୍ଶନମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ
 ହୋଇଥିବାର ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଅତି
 ମନୋହର ଥିଲା ।

ଏ ବର୍ଷ ବଣେଶ ବାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାସରେ ସଞ୍ଜବ
 ହୋଇଥିଲା । ଚୌଧୁରୀ ଦୁର୍ଗାଚଳା ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଘୋଲଗ ପାଞ୍ଚଅନନ୍ତ ଅଯଥା
 ମୋକ୍ଷଦମାତ୍ର ଶୁଦ୍ଧାଧ୍ୟାୟ ମଧ୍ୟ ଘାଉ ନାହିଁ ।

ସୁଖ-ଦୁର୍ଗାପୂଜା

କରକସୁ କାଶନା ରାଗବଳ ରକ୍ତୋପହୃତ
 ପୂଜା ଉପସ୍ଥିତ ସାଦରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କର ଦିନବ-
 ଯୁକ୍ତେ ବର୍ଷକପାଇଁ ବଦାୟ ହୋଇ ଯିବା ସଙ୍ଗେ
 ଲୋକେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ସେକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ରକ୍ତ ପ୍ରାଣାଦିଗ ଅନନ୍ତମୟୀଙ୍କ
 ଅପାର କରୁଣା ବଳରୁ ସୁଦେଶ ଓ ସୁଜନ ଦର୍ଶ-
 ନାଦ ପୁଣ୍ୟପ୍ରାଣରେ ପୂଜା ଅବକାଶ ନିର୍ବାସ-
 ରେ କଟାଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିମା ଓ ଗୁଦାଧ-
 ଶ୍ୱାସୀ ଦେଶମାନଙ୍କର ଏବଂ ଗୟା ଘେରନ୍ତା ଯାଶୀ
 ବଣେଶରୀ କାଳିକା ପ୍ରତିମା ସ୍ଥାନର ବଙ୍ଗୀୟ
 ରକ୍ତକୁଳ ସମାଗମରେ ଏହି କେତେକ ଦେ
 ପୁଣ୍ୟରେ ଅନନ୍ତପ୍ରୋତ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ।
 ପୂଜା ଭିନ୍ନ ଦିନ ସମୟେ ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଷା ସଙ୍ଗେ
 ଶୁଣ୍ଠପାଗ ହୋଇଥିବାରୁ ଲୋକେ ବଣେଶ ଅଧି-
 କ୍ଷା ଭୋଗ କର ନ ଥିଲେ । ଦଶହର ଗ୍ରହରେ
 ଶ୍ରୀ ମନ୍ତରରୁ ବିଜେ କର ଠାକୁରମାନେ ଦଶହ-
 ରସଦା ନିଗନ୍ତାଧିକାରରେ ଉପାଗର ଦୁଅକ୍ତେ
 ଲୋକେ ଅନନ୍ତରେ ନିଜ ଦୁର୍ଗର ଅନୁକୁଳ ଓ
 ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ ଦର୍ଶନ କର ଫେର ଯାଇଥିଲେ ।
 ଏହି ସମୟରେ ଏକ ଶୁକ୍ରବାର ଗ୍ରହ ଦେଶ ମିଳନ
 ବେଳେ ବର୍ଷା ଶ୍ରୀ ଅଭାଗ ପରଷାରେ ଦେବାରୁ ଅ-

ମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ବ୍ୟାପାର ଦୃଷ୍ଟି ନ ଥିଲା ।
 ତା ୧୪ ରାଜ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟାପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରେଣୀ
 ବାଜେ ପ୍ରଭାମା ଅଧିକାଂଶ ସିଦ୍ଧିଦ୍ୱାରରେ ଶା
 ପ୍ରଭାପଦନ ଦର୍ଶନ ତର ଜଳଶାୟୀ ହୋଇ-
 ଥିଲେ । ଉପରେ ଦେବଳ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଭାମାନ-
 କର ବକ୍ତ୍ର ସମାବେଶ ହୋଇଥିଲା । ଏ ବର୍ଷ
 ସାଳ ବଜ୍ର ଦେବୀ ମୂର୍ତ୍ତି ବା ଗୋସାଣୀ ସଂଖ୍ୟା
 ପ୍ରାୟ ଗୋ ୨୫ ଟି ମଧ୍ୟରୁ ବାରବାଟୀ, ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଅଗେଡ଼ା, ମଣିକର୍ପୁରୀ ସାହି ଏବଂ ଜଗିମୁଣ୍ଡିଆ
 ଏହି ଗୋ ୪ ଟି ଦେବୀ ପ୍ରଭାମା ଦର୍ଶନାର ଓ
 ସାଜସଜ୍ଜାରେ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇଥିଲେ । ବନଦୁର୍ଗା,
 ଶୁଭିଆସାଧୁ, ମଦନାସନ, ଶୀତଳପିଣ୍ଡା ପ୍ରଭୃତି
 ପ୍ରଭାମା ମଧ୍ୟମାନାର ହୋଇଥିଲେହିଁ ଏମାନଙ୍କର
 ଗଠନ ଓ ସାଜ ମନ ନ ଥିଲା ଏଥିମଧ୍ୟରେ ବାଲି-
 ସାଗ୍ର ସମକୋଟି ପ୍ରଭାମାଟି ଗଠନ ଶୌକ୍ଷ୍ମରେ
 ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ମୂର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଶୁଦ୍ଧ
 ହୋଇଥିଲେ । ଗଞ୍ଜବାଜ୍ରସାଗ୍ରରେ ଗୋଟିଏ
 ମାତ୍ର ମେଡ଼ ହୋଇଥିଲା । ଗୁଦଶିବାଦଦେବୁ ଏ
 ବର୍ଷ ଦରଦଣ୍ଡୀ ସାଗ୍ର ଉତ୍କଳା ମେଡ଼ ନ ହୋଇ
 ଗୋଟିଏ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଭାମା ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ବଜ୍ର-
 ଯେ ଶକ୍ତି, କଦମ୍ବଗଞ୍ଜି ଓ ଦୋଳମଣ୍ଡପ ସାଗ୍ର
 ଗୋଟିଏ ବଜ୍ର ସୁସଜ୍ଜିତ ନାଗାମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନମଣ୍ଡ-
 ଲୀର ଦୃଷ୍ଟି ଅକର୍ଷଣ କରୁଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଉତ୍କଳ ଯୋଗ୍ୟ ୫୬ ଗୋଟି ନାଗା ଅପେକ୍ଷା କୃତ
 ସାଳ ହୋଇଥିଲେ । ଦରଦଣ୍ଡୀସାଗ୍ର ନାଗା
 ମଠ ନିକଟରେ ଏକ ବଜ୍ର ସରକସ୍ ତାଳା
 ହୋଇଥିଲା । ତାଜ ଉତ୍କଳ ସିଦ୍ଧିଦ୍ୱାର ଦଣ୍ଡା-
 ସୁନାକ ରୂପୀୟୀ ୨ ଗୋଟି ଶ୍ରୀ ମୂର୍ତ୍ତିର ସୁନ୍ଦରେ
 ଏକ ମାଲ ଠିଆ ହୋଇ ତୁର ଦ୍ୱାରରେ ତୁର
 ଗୋଟି ସିଦ୍ଧି ଧରୁଥିଲା । ସିଦ୍ଧିର ଧାପମାନଙ୍କରେ
 ବାଳକମାନେ ସରକସ୍ ବା କ୍ରୀଡ଼ା ଦେଖାଉ-
 ଥିଲେ । ତୁର ସିଦ୍ଧିର ଉତ୍କଳ ଅଗ୍ରରେ ତୁର
 ବାଳକର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ ଯୋଗ୍ୟ ବାଦ
 ଉପରେ ଗୋଡ଼ ଦେଇ ସ. ବାପର ଏକ ନାଗା
 ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍କଳର
 ଓ କୌତୁହଳାୟନ ହୋଇଥିଲା । ବଜ୍ରଅଗେଡ଼ା
 ସରକସ୍ କୈଳାସ ସରକସ୍ତର ଧ୍ୟାନମଣ୍ଡଳ ଶିବ-
 କୁ ମସ୍ତକରେ ବଦନ କରବା ଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମନ
 ହୋଇ ନ ଥିଲା । କପାଳମୋଚନ ଦୋଦେବ
 ମୂର୍ତ୍ତିର ପୂଜା ଗୌରବ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ରହିଥିଲା ବାଜେ
 ପ୍ରଭାମା ମଧ୍ୟର ମହାଜନ ଆକଳ ମହାନ୍ତିକର
 କଲକଳ ବା ଡାକ ସାଳରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ଚୈତନ୍ୟ
 ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଜୟଦୃଷ୍ଟ ଶୁଭିଆ ପଞ୍ଚମଣୀ ଦୁନମାକ
 ମେଡ଼ ସବୋଧିଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଛଡ଼ା
 ଚନ୍ଦ୍ରଶୁକ୍ର ପ୍ରଭା, ଗଣେଶ, କୃଷ୍ଣକାଳୀ ଓ ମାଳ,
 ମଦନ, ସୁଗେହର ବେଣୀ ବୁକ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ହୁଡ଼,

ଶୁଭିଆ ପ୍ରଭା କବିଧ ହାସ୍ୟୋଦ୍ଦୀପକ ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ
 ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ନାଟ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କର ଅନଳ ଦର୍ଶନ
 ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକର୍ପୁର ହୋଇଥିଲା ଏ ସମୟରେ ସିଦ୍ଧି-
 ଦ୍ୱାରରେ ବଶେଷ ଭକ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସୁଲକ୍ଷ
 ସଥାପନ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷାରେ ନିୟୁତ ଥିଲେ ।
 ପ୍ରଭାମା ସମୂହ ଉକ୍ତ ପ୍ରାୟ ୧୦ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ସିଦ୍ଧିଦ୍ୱାରରେ ରହି ଜଳଶାୟୀ ହେଲେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେନେତ ।

ଶ୍ରୀମତ ଉତ୍କଳ ପତ୍ରିକାରେ ଯେ ମାତ୍ରକୋଟ ଓ ଯେ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଓ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଚାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ପାଇ
 ସାଧନ ତର ସରମପଦ୍ମମାନେ ଅଗୋପିତ ହେଲେ ।

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷ ଦେଇ ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ
 ବାଜେ ବାଜେ ଓ ସୁଲକ୍ଷ ସୁଲକ୍ଷ ବାଜେ ଓ
 ବର୍ଷର ସରକସ୍ ଉତ୍କଳ ହେଲେ ଓ ବାଜେ ଉତ୍କଳ-
 ଦ୍ୱାର ମୋଚନପଦ୍ମର ସରକସ୍ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ସୁଲକ୍ଷ
 ଦେବକ ନିୟୋଗ ରହି ଥିବ ।

କାନ୍ତ ନରେନ୍ଦ୍ର ମାତ୍ର ଯେ ବଜ୍ର ବାଜେ ଓ ସୁ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଓ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ବର୍ଷର ସରକସ୍
 ହେଲେ ।

ସମ୍ପାଦକ ଏମ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଓ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ବାଜେ ଓ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଏକ ସୁପ୍ରକ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ହୋଇପାରେ ।

ଏତଦ୍, ଏକ ବିଦେଶର ସାଜେ ଥିବ, ଏକ
 ବଜ୍ରକୋଟ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ହେଲେ ।

କୋ ମାତ୍ର ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ବାଜେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

ଶ୍ରୀମତ ଦେବଦାସୀ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ସରକସ୍ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ଏକ ସୁଲକ୍ଷ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

ମାତ୍ରକୋଟ ସରକସ୍ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

ସରକସ୍ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

ଶ୍ରୀମତ ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠା ବଜ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

ଏଠା ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

କୃଷ୍ଣକୋଟ ସରକସ୍ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ
 ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଟ ।

in slight flood which is now subsiding to its normal level. The riparian tract of Katjuri was full of innumerable heads more than 40000 people. The gathering was dispersed after all the pratimas were immersed.

Yours truly
15-10-1910 } Promatha Nath Ray,
Santi-Ashram
Buxi-Bazar Cuttack.

CUTTACK TRAINING SCHOOL

Matters relating to the administration of the Training School at Cuttack are being agitated for some time past in the newspapers but no notice seems to have been taken by the authorities as yet. We have received a correspondence on the subject. Our correspondent is a man of position and has best opportunities to know the ins and outs of the management of that School. We publish below the said correspondence with a view that the authorities will be pleased to make a thorough enquiry on the subject and restore peace to the public mind.

To the Editor, Utkal Dipika, Cuttack. Sir

In the several issues of July, August and September last, the "Oriya and Navasambad" has published a series of articles, in its editorial as well as correspondence columns, which throw a flood of light on the very unsatisfactory state of things obtaining in the Cuttack Training School under the regime of the present Headmaster, Babu Chandramohan Maharana. A brief survey of the facts already published will enlighten your readers on the true affairs.

(1) The Headmaster has not been pulling on well with some of his subordinate teachers, among whom one is said to have been made to stand in the sun outside the school gate on occasion of an Examination.

(2) 40 or 50 Students on one occasion had to smart under the whims of the Headmaster, and thus had to leave the hostel.

(3) The Cuttack Municipality on three or four occasions made adverse remarks on the very insanitary and unclean condition of the school hostel and its latrine.

(4) The classes of the Cuttack Training School are left to themselves most of the days, when the Headmaster whiles away his time in his own room.

(5) Due attention is not paid by the Headmaster to the training of Inspecting officers in as much as his attendance in their class is irregular, unpunctual, and as the only period devoted by him to the officers' class every day compares very unfavourably with what was in vogue when Raj Madhu Sudan Rao Bahadur was the Headmaster of the school.

(6) The Headmaster does not attend school in proper costume—a fact which, to say the least, hammers fatiguingly against the brain of those who are very loud in advoca-

ting the Kindergarten system, the promulgation of which is the present object of the Training Schools.

(7) There is laxity of control over the attendance of the teachers due to the Headmaster's unpunctual attendance in the school, and his very irregular submission of the quarterly Statements of late attendance of the teachers.

(8) The office of the Headmaster is not held in the main school building a procedure the adoption of which is rainous to the School in many ways, as it is not calculated to produce the desired moral effect upon the school discipline.

(9) The Headmaster is very negligent in the matter of holding periodical examinations in the school and when they are held the results are not published in time; and this, I believe, has a very deteriorating effect upon the education of the Training school Students.

These facts have sufficiently proved that the present Headmaster has failed to do his duties, and this reflects great discredit upon him. It is now high time that the authorities will take notice of these things and will be pleased to put things in order.

Cuttack } Yours truly
3-10-10 } A Reviewer.

ଶ୍ରୀମତ୍ତ ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
ମହାନାୟକ ଚରଣଚନ୍ଦ୍ର
ମହାଶୟ !

ସମ୍ପାଦକ କେତେଗୁଣିଏ ଲେଖକ ଏବଂ କେତେକ ସାମ୍ରାଜ୍ଞିକ ସବାଦ ପତ୍ରିକା ଯେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ବିସମାଦ ଉପସ୍ଥିତକାହା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା ବେଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମତ । ତାହା ଅଧ୍ୟାୟ ଅପରାଧର ଅପରାଧୀକ ଥିବ ।

ଏତେକାଳ ଅନୁମାନେ ଆଶା କରିଥିଲୁ ଯେ ଉତ୍କଳଜଗତରେ ବହୁଳ ସଂବାଦପତ୍ରିକାର ପ୍ରସାର ଓ ନୂତନ ଲେଖକର ଅବସ୍ଥାନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ଦେଶର ଦୁଇବସ୍ତ୍ରା ବିଦ୍ୟୁତ ହୋଇ ନିଜାପ୍ରକାରରେ ଦେଶର ମୁଖ୍ୟତ୍ଵ ନିହୋଇ ଉଠିବ ।

ଦାୟ ! ମଙ୍ଗୋକ୍ତ ଦେବା କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵତ୍ଵପ୍ରସାର, ଦେଇ ବିସମାଦ, ବିଦେଶ ଆଦି ସମାଜରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା । ସଦେବର ଭ୍ରାନ୍ତବିଶେଷରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କୁ ସମଦୁଷ୍ଟରେ ଦେଖିବାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଗର ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ କର୍ମ ହୋଇଅଛି । ଆଜି ଏହିକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଦି ଉପସ୍ଥିତ ଲେଖକ ଓ ପତ୍ରିକାମାନେ ପ୍ରକୃତସ୍ଥିତ ହୋଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଉତ୍କଳ, ନବରତ୍ନ ଅସରେ ଟାକାଃପୁଣୀ ଅକଳ୍ପର ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ବରମୁଦ
ଶ୍ରୀ ବାହାଦୁରୀ କବିରାଜ
କରତସୁର କବି

ମୁଲଗ୍ରାମି ।

ପ୍ରକାଶକ ମହାଶୟ	ବାଲିସର	୫୦
ସଂପାଦକ ସାହେବ	ପୁରୀ	୫୦
ବିକାଶକ ଚୈତନ୍ୟ	ଭୁବନେଶ୍ଵର	୫୦
ବିକାଶକ ବିଶାଳ	ପୁରୀ	୫୦

ପ୍ରକାଶକ ମହାଶୟ	ବାଲିସର	୫୦
ସଂପାଦକ ସାହେବ	ପୁରୀ	୫୦
ବିକାଶକ ଚୈତନ୍ୟ	ଭୁବନେଶ୍ଵର	୫୦
ବିକାଶକ ବିଶାଳ	ପୁରୀ	୫୦
ପ୍ରକାଶକ ମହାଶୟ	ବାଲିସର	୫୦
ସଂପାଦକ ସାହେବ	ପୁରୀ	୫୦
ବିକାଶକ ଚୈତନ୍ୟ	ଭୁବନେଶ୍ଵର	୫୦
ବିକାଶକ ବିଶାଳ	ପୁରୀ	୫୦
ପ୍ରକାଶକ ମହାଶୟ	ବାଲିସର	୫୦
ସଂପାଦକ ସାହେବ	ପୁରୀ	୫୦
ବିକାଶକ ଚୈତନ୍ୟ	ଭୁବନେଶ୍ଵର	୫୦
ବିକାଶକ ବିଶାଳ	ପୁରୀ	୫୦

ନ ୧୭୦ ମୂଲ ସରେକର୍ତ୍ତ ସନ ୧୯୧୧ ମସିହା
କଟକ ମୁକାମ ପ୍ରଥମ ନଳସପକ ଅଦାଲତ ।

କଟକର ସାହୁ । ସା । କମ୍ପ ସାମିଲ ବକସି-
ବଜାର ସହର କଟକ ବାଦା
ବନାମ ।

ଲୁହଙ୍ଗୀ ବେଠା । ସା । କମ୍ପାରେନ୍ସ ସାମିଲ
ବକସିବଜାର ସହର କଟକ ପ୍ରତିବାଦନ
ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଡକ୍ଟି ଓଗେର ୪ ୧୭୨୫
ଅଦାୟ ସକାଶେ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ନବେମ୍ବର
ମାସ ତା ୧୫ ରଖେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ନିଲମ
ହେବ

ସରକାରୀକର ପୁଲ୍ଲଣ ଓ ସରକାରୀକର
କଟକ ସହର କଟକ କମ୍ପାରେନ୍ସ ବଜାରରେ
ଥିବା ପ୍ରତିବାଦନାର ପିତା ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର
ନାମର ସାବକ ବକୋବସ୍ତର ନ ୫୩୮ ମୂଲ
କଣ୍ଠକ । ବା । ମା ୩୪୫ କମି ନିସ୍ଵର ଶ୍ରେଣୀ-
ଶଲି ସହ ପୁରୀ ସମିତି ପ ୪୭ ଟ ଓ ଉତ୍କଳ
ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ର ୨୭ ଟ ଓ ବହୁ ଉପରେ ଥିବା ତାହ
ଉପରସର ବ ୩ ଶର ଓ ଉତ୍କଳ ଘରେ ଲଗିଥିବା
କବାଟ ଚଉକାଠ ଅବ ଓ ବାର ଓ ଉତ୍କଳ
ବାଇରେ ଥିବା ସୁଷ ବସ୍ୟାଦ ବନ୍ଧକ ଅଛି
ନିଲମ ହେବ ବହୁର ମୂଲ ୪ ୧୦୦ ୧ କା ।

ନ ୮୩୦ ମୂଲ ସରେକର୍ତ୍ତ ସନ ୧୯୧୧ ମସିହା
କଟକ ମୁକାମ ପ୍ରଥମ ନଳସପକ ଅଦାଲତ ।

କଟକର ସାହୁ । ସା । କମ୍ପ ସାମିଲ ବକସି-
ବଜାର ସହର କଟକ ବାଦା
ବନାମ ।

ଅଦାୟ ସକାଶେ ଓଗେର । ସା । ବକ୍ତବୋଟ
କ । ଜ୍ଞାନସୋଡ଼ା ପ୍ରତିବାଦନାହେ
ଏ ମୋକଦ୍ଦମାର ଡକ୍ଟି ଓଗେର ୪ ୧୮୦
ଅଦାୟ ସକାଶେ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ନବେମ୍ବର
ମାସ ତା ୧୫ ରଖେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପତ୍ତି ନିଲମ
ହେବ ।

ପୁଲ୍ଲଣ ଶ୍ରେଣୀକ ଓ ସରକାରୀକର । ମୁ ।
କଟକ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ବା । ଅନ୍ନାଦାଟ ନ ୧୪୫
ମୂଲ ବଜ୍ରାମୋ । ପଦାଗା ଦାଞ୍ଜଲଗାରକ । ମୋ
ସରଦାର ଶରଦା ରବବାରେ ପ୍ରତିବାଦନାକର
ସବା ବହୁକାଳର ଦଖଲି ରସୁଣା ପାହୁ ଚୁବ କମି
ମା ୩୪୫ କୁ ସାଲିଆନା ନମା ଟ ୧୨୨୧
ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିବାଦନାକର ଦକ୍ଷମତ ମା ୧୧୭୦ କୁ
ସାଲିଆନା ମତୋଟ ନମା ଟ ୪୫୩ ବକକ ଅଛି
ନିଲମ ହେବ ବହୁର ଅଧ ମଲ୍ୟ ୪ ୫୦ ୧ କା

ବିବିଧତା ।

ଏବଂ ଯେ ଅମୃତ ସମସ୍ତ କମିତାଦ୍ୱାରା ପ୍ରଜା ଓ ଚଳାଚଳିତାର ଆଦି ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ଅମୃତ ମହାଜନ ଧରଣର ଶାନ୍ତମାନଙ୍କୁ ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଦେଉଥିବା ବାଦି ଶ୍ରୀ ସମାଜର ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ବାଦି ଶ୍ରୀ ସାଧା-ସାଧ୍ୟମ ଦାସ ମୋକ୍ତାରକ ସହିତ ଅମୃତ ଚଳାଚଳି-ଦାର । ସା । ମୁକ୍ତସମ୍ପ୍ରା । ପ୍ର । ଜୟସୁର ନିବାସୀ ଶ୍ରୀ ସାମରରଣ ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ ବା ୩୩୩୧୪ ଓ ୧୮୩୧୧ ମସିହାରେ ଆମ ସମବାୟକ ଦେଇ-ଥିଲୁ । ତନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ସାମରରଣ ମହାନ୍ତି ଅମୃତ ନିକଟରେ ନିବାସି ଅବସାସର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଅମୃତ ବାଦି ସମବାୟକ ୨୦୧୮୧୧୧୦ ମସିହାରେ ଉକ୍ତ କର ବାଦି ବରଣାସୁ କଲୁ । ସେହି ସମବାୟକ ବଳରେ ଉକ୍ତ ସାମରରଣ ମହାନ୍ତି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅମୃତ ଦାସୀ ଦେବୁ ନାହିଁ । ତମ୍ଭା କେହି ସାମରରଣ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଖଜଣା ବା କରକା ଟଙ୍କାଅଦି ଦେଲେ ବାଦି ମନସ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ।

ଭୋଠପଦା } Mohant Taponidhi
୨୭୧୮୧୧୧୦ } Raghunath Puri Gosain

ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁ ଭଣ୍ଡାର ।

ବରଷ ଉତ୍କଳ ! ବରଷ ଅତ୍ୟୁକଳ ! !
ବହୁସ୍ଥାନ— ବୃତ୍ତେଷରା କଲକତାଠାରୁ ଅମଦାନ ବହୁବିଧ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଧୂଳି, ଶାଢ଼ି, ଭାଷା କୋଟି, କାମିନି ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ଏଠାରେ ବକସ୍ତୀର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ଅନୁପ୍ରସ୍ତୁତ ପଦାସାସୁରୁ ଅରେ ଏଠାରେ ପଦାର୍ଥଣ କରନ୍ତୁ । ମହାସଲବାସିଙ୍କର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁମୋଗ । ପ୍ରଚାରଣର ଦାମ ଗହ ନାହିଁ । ଏଠାରେ କୋଟ, କାମିନି; ସୁଟ ପ୍ରଭୃତି ଭାଷର ଉତ୍କଳ ସକାଶେ ବହୁ ବେତନରେ କିଶେ । ନିଜ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଦଳ ନିୟୁକ୍ତ କରିଅଛୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ପାଇଲେ ଅବଳମ୍ପେ ଇଃପିଃରେ ମାଲ ପଠାଯାଏ । କେବଳ ପଦାସା ପ୍ରାର୍ଥନାୟ । ଇତି ।

ମ୍ୟାନେଜର ଓ ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର
ଉତ୍କଳ ବନ୍ଧୁଭଣ୍ଡାର
ବାଲୁବଜାର କଟକ

ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ବରଷ ଅତ୍ୟୁକଳ

ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟରେ ବରଷରୁ କ୍ରୟ କରନ୍ତୁ । ବହୁମତ ପ୍ରକୃତ କି ନକଲ ବୁଝି ପାରୁବେନାହିଁ । ଏହାର ରଙ୍ଗ, କୋଇ, ଅକୃତ ଇତ୍ୟାଦି ଅସଲ ରହି ଅପେକ୍ଷା କୌଣସି ପ୍ରକାର ନୁହେଁ ନାହିଁ । ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ଶୁଣିପନ ଦେବା ବୃଥା ଜାଣି ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ଅରେ ପଦାସା କଲେ ଅମୃତମାନଙ୍କ ସତ୍ୟସତ୍ୟ ବୁଝି ପାରବେ । ଯେଉଁମାନେ ଅମୃତମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ନୀରବାର କରୁ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅନନ୍ଦର ସହିତ ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ପଦ୍ମସୁଗ	ଯୋ ୧ ଡକୁ ୪ ୨୩ କାଠାରୁ ୪ ୪	ସାଗ	ଏକକ ୪ ୨୩ " ୪ ୫
ମଣି (ମାଲରଙ୍ଗ)	ଯୋ ୧ ଡକୁ ୪ ୨ କାଠାରୁ ୪ ୪	ପାଦା (ସବଜରଙ୍ଗ)	" ୪ ୧୩ " ୪ ୨୩
ନିଲମ୍ (ମାଲବର୍ଣ୍ଣ)	" ୪ ୨ " ୪ ୪	ସବର୍ଣ୍ଣସୁ (ବାଇଗଣିଆ)	" ୪ ୧ " ୪ ୩
ଓପଲ (କିଜାଲାର)	" ୪ ୧ " ୪ ୨୩	ମୋଇ	" ୪ ୦ ୩ " ୪ ୨
ଧାନୁଅମଣି ହରଦୁରଙ୍ଗ	୪ ୧୩ " ୪ ୩	ରୁକ୍ମପଥର ଯୋ ୧ ଡକୁ ୪ ୦ ୧	" ୪ ୦ ୩ " ୪ ୦ ୩
ଜାନନପଥର	" ୪ ୦ ୩ " ୪ ୧୩	ନରରହି ମୁହ ଗୋ ୧ ଟା ୪ ୧	" ୪ ୪
ଦେବଦର୍ଶନ ମୁହ	" ୪ ୧	ସିରେପେର	" ୪ ୧୩ " ୪ ୫
ଉଲ୍ଲ ଏକ କମିନିକଟମ ସେ ୧ ଟ ୦ ୩ ୪ ୧		ସୁଗ୍ରହକ୍ରାନ୍ତ ଏକକ	" ୪ ୧ ୩ ୪ ୨୩
ସାପାଳ ନରସମ ନୁହର ଗୋ ୧ ଟା ୪ ୪		" ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଉତ୍କଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଥିବା	ଗୋ ୧ ଟା ୪ ୪ ୨
		" ପାଦୁ ରେଶମ ଶାଢ଼ି ଗୋ ୧ ଟା ୧ ୨ ୩ ୪ ୫	
		ଦାନାପ୍ରକାର ଡୋରୁଅ, ଫଳଦାଉ	} ୪ ୧ ୪ ୩
		କି ୧ ୨ ଗ ଓ ଏକଗଳ ଓସାର	
		ରେସମ ସାଠିକ ଗ ୧	} ୪ ୧ ୪ ୩
		ଡୋରୁଅ ଓ ଫୁଲବିକି ରେସମ	
		ମିଳୁ ଲୁଗା ଏକଗଳକୁ	} ୪ ୧ ୪ ୩
		ଟମସକ, ଦପ୍ରାଜ, ବିଦ୍ୟନା ସାଠିକ ପଗଡ଼ ଓ	
		କର ଗୋପିମାନ	ଗୋ ୧ ଟାକୁ ୪ ୦ ୩ ୪ ୨
		ଦ୍ୱାର (ମୋଇ ମାଣିକ ଗଞ୍ଜା)	ଗୋ ୧ ଟ ୫ ୧
		କାକପଲ	ଯୋ ୧ ୪ ୧ ୪ ୩ ୪ ୧
		ଚୂଡ଼ ଓ ପଇଠ	ଯୋ ୧ ୪ ୨ ୪ ୩ ୪ ୧
		ମୁଣ୍ଡରପୁଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୪ ୩ ୪ ୧
		କାକକଣା	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୧
		ନଥ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୧
		ସିନ୍ଧି ଓ ଅଲକା	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୪ ୩ ୪ ୧
		ସୁଠେଲ ଡୋ	ଯୋ ୧ ୪ ୩ ୪ ୩ ୪ ୧
		ବାଜୁ (ରୁପେଲ)	ଯୋ ୧ ୪ ୧ ୪ ୩ ୪ ୩
		କାପଲ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୩ ୪ ୧

ସିଲ ସାବୁଟ	ଗୋ ୧ ୪ ୩ ୪ ୫ ୧
କୋଟ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୦ ୪ ୨ ୫ ୧
ବୋଗା	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୦ ୪ ୨ ୦ ୧
ଭବଲକୋଟ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୪ ୪ ୨ ୦ ୧
ପାଏଜମା	ଗୋ ୧ ୪ ୫ ୪ ୮ ୧
ସପ୍ତସାଣିଟୋପୀ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩ ୪ ୪ ୧
କରିଟୋପୀ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩ ୪ ୩
କରି ଓ ମୋଇ ପଗଡ଼	ଗୋ ୧ ୪ ୩ ୪ ୪ ୩
ଫୁଲଦାର ରେସମିପଗଡ଼	ଗୋ ୧ ୪ ୩ ୧
ସାଞ୍ଜିପଗଡ଼	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୧
କାଗସୁପଗଡ଼	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩ ୪ ୫
କରିରକର ଓ ପଦକ	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୧
ରୁପେଲ ସୁନେଲ କରି	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୦ ୩
ତମରକ କରିପଟି	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୦ ୩
ବନାରସିକରିପଟି	ଗୋ ୧ ୪ ୦ ୩ ୪ ୦ ୩
ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୋଷାକ ଅଦି ଯାଦୁ	
ଖୋଜିବେ ବାଦୁ ଅମ୍ପେମାନେ ରଖି ଅଛୁ ।	
ତକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଫୁଲ ଫେସକ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୧
" କମିନିକରୁନା	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୩
" ଡାସୁମଣ୍ଡକଟା ରୁକ୍ମକ୍ରାନ୍ତ	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୩
ରେସମ ବିଦ୍ୟନା ଟୋପୀ	
ନିଜାଉ ଫୁଲ ସହିତ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
ପିଲମାନଙ୍କର ବନେମାକର	
ରେସମ ପଗଡ଼	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
" କରି ରୁମକି କାର୍ଯ୍ୟସୁକ୍ତ	ଗୋ ୧ ୪ ୨
ପଞ୍ଜାବ ରେସମପଗଡ଼ (ପିଲମାନଙ୍କର)	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୧
" କରି କେଲପଟିସୁକ୍ତ	ଗୋ ୧ ୪ ୨ ୩
ବଡ଼ ପଞ୍ଜାବ ରେସମପଗଡ଼	୪ ୪ ୧
କଳା ସାଦେବମୁଖା	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
" ମୁଣ୍ଡର ବାଲସହିତ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
" କଳାମେମ	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
ଇଂଜିନ ଓ ରସମମୁଖା	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
ବାବ ଶୁକ୍ତ ବିଲେଇ ଠେକୁଆ	
ଶିଥଳ ମୁଖା	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
କାକୁଲି ମେମ ମୁଖା	ଗୋ ୧ ୪ ୧ ୩
ନାନକ୍ୟ ସୁଖଦ ଅରର ଏସେକ୍ସ, ସୁଖଦ ତିଳିକ	
ଇତ୍ୟାଦି ଓ ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଉପଲକ୍ଷରେ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ	
ସାବଣସୁ ରଦ୍ଦଲେକମାନଙ୍କ ଉପଯୋଗୀ ଡୋଟ,	
କମିନି, ଓଷାକୋଟି, ଧୋଇ, ଶାଢ଼ି, ଗୁଦର,	
ଦେଶୀ ବିଲଗା ଦକ୍ଷିଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରକଣା ବନାରସା	
ଲୁଗାମାନ ମହାଜନ ଉତ୍କଳ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିବ	
ଅପସକ ଦେବା ଜନସା ଓ ପସ ଗୁଡ଼କ କରୁଥିଲେ	
ଅନ୍ୟ କିଛି ସବୁକ ଦିଅଯିବ । ଅଦେଶ ପସ	
ପଠାଇବେ ।	
ସମତନ୍ତ୍ର ଓ ବୃଷଲଲ ମାରବାଡ଼	
ମହାଜନ	
ନିୟାସକ୍ରମ କଟକ	

WANTED.

8 Attestation Kanangos for a period of 3 months on a salary of Rs. 67 each per month for the Settlement work of this Sub-division. None need apply who has no experience of attestation work. Preference shall be given to eligible Uria candidates.

Applications with copies of testimonials should reach the undersigned on or before the 15th November. Candidates selected shall have to join by the end of November.

Karanjia } Sd. D. D. Bhaduri
21-10-10 } M. A.
Settlement Officer
Panchpir.

Wanted

A Manager for the Sakhigopal Endowment of Satyabadi, District Puri, on a salary of Rs 30 to Rs 40 according to qualification. He will have free quarters for himself only. None need apply who has no fair knowledge of English and Oriya, and sound experience in account keeping and management. A Government pensioner or a Government servant with sound experience in office organisation, and of active habits will be preferred. The applicant must be an orthodox Hindu and of good moral character. He will now be appointed on probation for 6 months after which there is every chance of the post being made permanent. On his being confirmed he will have to furnish security of landed property to the extent of Rs 1000 to the satisfaction of the Temple-Committee.

Applications with copies of testimonials and statement of past services should reach "The Agent, Temple Committee, P. O. Satyabadi, District Puri" before the 20th of November next. The nominee will have to join the post at once on appointment.

Braja Sunder Das
Gopabandhu Das
(Sd) Behary Ota
Gopal Ch. Paharaj

Temple Committee } Members
Office, Satyabadi } Sakhigopal Endow-
19-10-1910. } ment committee.

ନୋଟିସ ।

ନିକଟତମ ବାଲକା ବଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ କଣ୍ଠର ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରଣାଳରେ ଶିକ୍ଷିତା ଜଣେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଅବଶ୍ୟକ । ମାସିକ ବେତନ ଟ ୧୫ କା ନବେମ୍ବର ଶେଷ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାସନ ସହ ଅବେଦନ କରିବାକୁ ହେବ ।

Syamsunder Nanda
Supintendent of Hindol
The 22nd October 1910

NILMONEY HALDER & Co.,

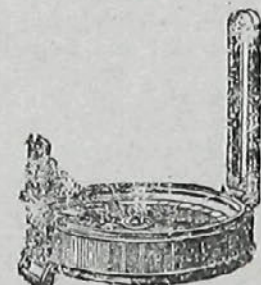
106, Radha Bazar, Calcutta,
Stationers, Printers and
Diesinkers.

Dealers in Stationery - Note and Letter Papers, Inks, Account Books Office Sundries, Printing Materials, etc., etc., etc.,

Dealers and manufacturers of Drawing and Surveying Materials and Instruments, Compass Planetables Tracing Cloth, etc., etc.,

Price Lists sent when asked for.

Orders and enquiries respectfully solicited.

Try our Emperor Note and Foolscap Papers; Very good value.

ନୀଳମଣି ହାଲଦାର ଏଣ୍ଡ କୋ ।

୧୯୦୭ ଶାସକତାର କଲକତା ।
ସ୍ନେହନିଧି, ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ, ଡ୍ରାଉିଂ ଶିଳ୍ପ ।
ଅମ୍ଭର ବୋକାଳରେ ସ୍ନେହନିଧି, ଚି-
କାଗଜ ଗୁଣାଖାନାର

Nov 10

ସବଦା ଶସ୍ତ୍ର-
ଦରରେ ବଜ୍ର
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର

ଅଛି । ବରଦ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସମସ୍ତ ଜନସ
ସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଶାସ ପଠାଯାଏ । ପତ୍ତି
ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭର ସତ୍ତ୍ୱ ସ୍ୱତ୍ୱ ମୂଲ୍ୟ ବାଲିକା
ବହୁ ପାଇବେ ।
ଅମ୍ଭର "ଏମ୍ପର" ନୋଟ ପେପର ଓ ଫୁଲ-
ସ୍କେପ କାଗଜ ଅତି ଉତ୍ତମ । ବ୍ୟବହାର କଲେ
କାମପାରିବେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ହ୍ରୀମତୀ ଚରଣା ଶର୍ମା ଉଚ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣା
ଶୁଭକାରୀ ସୁବନ୍ଧୁ ଅବଶ୍ୟକ । ଭଲ ବେତନ
ଦିଆଯିବ, ଧୀର ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିମାନ୍ ଲେଖକର
ବ୍ୟବହାରରେ ଉପକ୍ରମ ଅଛି । କଲକତା
ହ୍ରୀମତୀ ଚରଣା ଲିମିଟେଡର ହ୍ରୀମତୀ ସପ୍ତ
ଦେଶ୍ୟକ ନବେମ୍ବର ଅବେଦନ କରିବାକୁ
ହେବ । ୧୯୧୦ ମସିହା ଉପଲକ୍ଷେ ଶୁଣିବେ ଉଚ୍ଚତରା

ଓଡ଼ିଶା

ଆର୍ଟ ଉତ୍ସେରସ

ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ
ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉତ୍ସେରସରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏକ
ରୂପାର ପରିଷଦ, ଅର୍ଥାତ୍ ଚାରୁ କଳା
ଏବଂ ପାଲିଷ ଓ ମଧ୍ୟ କେମିନିସ୍ ଦ୍ୱାରା
ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ ସିଂହର ଇଂରେଜୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଅଳ-
ଙ୍କାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟକୀୟ
କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଯୋଗେ ବଜ୍ର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ
ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥର ଅର୍ଥାତ୍ ପରମାୟ ଦେଲେ ଠିକ-
ସମୟରେ ଓ ଯାଜନ ମୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟୟକରଣ ଦିଆଯାଏ
ପରମା କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଓ ମୋଟ
କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କମ । ଚୌଶସି କାର୍ଯ୍ୟସକାଶେ
ପରମାୟ ଦେବାକୁ ହେଲେ ବ୍ୟୟକରଣକୁ ବହୁ
ଚକ୍ରା ଚକ୍ରା ଚକ୍ରା ଚକ୍ରା ହୁଏ । ସେ ୨ ଜନ-
ସମାଜ ଯୋଗେ ପାୟାଯାଏ ଏବଂ ବ୍ୟୟକରଣକୁ
ସେ ସମସ୍ତମଧ୍ୟକୁ କେତେକଟିର ନାମ ନିମ୍ନରେ
ଦେବୁ ।

ପ୍ରକାଶନାତ୍ମକ ଏଠାକୁ ପତ୍ର ଲେଖିବାକୁ
ହେଲେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀଙ୍କ ନାମରେ ପତ୍ର
ଦେବେ ।

ପଟୋପ୍ରେମ	ବାଲ	କାଳକରଣା
ଅରବିନ୍ଦ	ଅନନ୍ତ	ଗୁଣା
ଗୋଲ୍ଲବପାସ	ବେକରହାର	ବୈଷୟ
ପାକଡ଼ା	ଚକ	ଗଣିଆ
ବାଜିର ହେଣ୍ଡଲ୍	କଙ୍କଣ	ମଞ୍ଜୁବତ୍ତି
ହୁଦା	ପତ୍ତି	ଟାକା
ଥାଳୀ	ତୁଡ଼ି	ସତା
ବାଝିଆ	ଖଡ଼ି	ଗୋଠ
ଗିନା	ରସିଆ	ଚନ୍ଦ୍ରହାର
କାକାକହମର ଗୋଲ୍ଲଗା	ବାକୁ	ପଞ୍ଚମ
ଗୁାସ୍	ବାଜି	ପାଳକ
	ନଥ	ପାହୁଡ଼ି
	ବୋତାମ	ମର
	ପାପଦ	ଅନୁପି

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକବିଧିର ଜନସମାଜ ପାୟାଯାଏ
ମେନେଜର୍
ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉତ୍ସେରସ
କଟକ

NOTICE

Wanted for the Office of the Registrar of co-operative credit Societies, Bengal, a typist on Rs 40 rising to Rs 50 by annual increments of Rs 2. Thorough knowledge of Uriya language is essential. Preference will be given to Uriya candidates who have previous office experience. Applications will be received up to the 15th November 1910 by

The Registrar of Co-operative Credit Societies, Bengal, Writers' Buildings, Calcutta

ବିଜ୍ଞାପନ ।

(ଗୋପାଳୁମା ବା ଗୋଷ୍ଠାଳୁମା ଉତ୍ସବ ।)

ଗରବର୍ଷମାନଙ୍କ ପରି ଚଳନ୍ତପ୍ରାଣୀ କୃଷ୍ଣା ବନାରସୁ ଗୋଷାଳାରେ ଏ ବର୍ଷ କାର୍ତ୍ତିକ ଶୁକ୍ଳା-କୁମ୍ଭୀ ସୁବୁବାର ବା ୧୦ ରିଶେ କବେମ୍ଭର ଗୋଷ୍ଠାଳୁମା ବ୍ରତର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେବ, ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଏହି ସେ ସବସାଧାରଣ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ-ସହ ଉପସ୍ଥେତି ପ୍ରାକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ହୃଦ-ଧର୍ମେଚିତ ଗୋ ପୂଜକ, ଗୋ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ ଗୋ ଗ୍ରାସ ଦାନ ଓ ଗୋପେବାଦ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରି ସୁଖୀଭୂତ ହେବେ । ଇତି ।

କଟକ } ଅପରାଧର
୩-୧-୧୦ } ଶୁକ୍ରଦେବଗମ୍ଭର
 } ବରୁବଧାରକ
 } ରଃ ଗୋଃ ସଭା

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

UTKAL UNION CONFERENCE.

We note with satisfaction that the central Committee at its meeting on Thursday last decided to hold the Conference at Cuttack in December next. There is a saying "out of sight, out of mind." It would have been unwise to further postpone the sitting of the Conference. People have already grown suspicious and speculations have been rife as to why the leaders have come to a stand still. In a country like Orissa where stagnation is pre-eminently noticeable in all directions, constant fanning is necessary to keep alive the embers of national life. The Utkalyas require constant dinning into their ears that merc whinings and favour-seeking would not ameliorate their condition, that no social, economical and educational advancement can be made without effort, that stagnation leads to death and that no life can exist or be sustained without energy. The leaders should move and move with

all the energy they possess, for without their efforts the nation can achieve nothing. If the engine stands still, the train that follows it must come to a dead stop. Great responsibility therefore rests with the persons who call themselves leaders or who are looked upon as such by the people. They must be up and doing—sacrifice their self for the up-lifting of the people they represent. Let every Utkalya, whatever his original nationality may be, do everything in his power to make the Conference a success.

In deference to the objections raised in certain quarters that the sitting of the Conference in December clashed with the Congress, the month of April (Easter holidays) had been selected to hold its sitting, but experience has taught that the selection of the season was un-congenial. So the Committee had to revert to the old position and fix the 'Xmas holidays for holding the Conference. On the last two days of the month of December, viz, 30th and 31st, the Conference will sit; and we think this selection of the dates will enable any one, if he so wishes, to attend the congress and also attend the Conference. This year the congress will sit at Allahabad on the 26th December. The exhibition there will surely attract a large number of visitors but it will remain open for a pretty long time.

No Commener, if we may use the expression, has hitherto sat as President of the Conference. This year too, it is expected there will be no deviation from the old rule and a Premier Rajah will worthily fill the Presidential chair. We wait to see who is elected.

A strong reception Committee has been appointed. Among others we are glad to notice the names of the Hon'ble the Raja of Kanika, the Hon'ble Madhusudan Das and the Rajah of Madhupur. Hitherto the delegates who came from different districts were housed and fed at the cost of the people of the district in which the Conference was held. No doubt it is desirable that houses should be found for the people who come from a distance, but we think the delegates ought not to depend on others for their food.

ଗର ବା ୨୨ ରିଶେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଗୁରୁବରେ ପେଲେନ ଭେଗ ମୁକ୍ତ ୪୨୭ ଦୋ-ଇଥିଲ ସେ ବହି ମଧ୍ୟରେ ଗଜପୁରାକା ୧୨୭୨ ବମ୍ବେ ୧୧୭ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୫୩୦ ମଧ୍ୟଭାରତ ୪୦୩ ମସୃଗୁର ୩୨୧ ପଞ୍ଜାବ ୩୦୧ ଏବଂ ସୁକ୍ଳ-ପ୍ରଦେଶ ୨୧୪ ଭୂତ ସୁଲ । ସକଳ ପ୍ରଦେଶରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧିଦ୍ୱାରା ଗର ସପ୍ତାହର ଅବ ୩୨୨୧ ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୧୩ ଦକାର ବଢ଼ିଅଛି ।

ଗର ବା ୨୨ ରିଶେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାହରେ ଉତ୍କଳବନ୍ଧୁ ଏବଂ ମାନ୍ଦ୍ରାଜପ୍ରଦେଶରେ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଇଥିଲ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଉତ୍କଳ ଉପକୂଳ ବିଶାଳପଞ୍ଚୁନ ପ୍ରଭୃତିରେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ବର୍ଷ ଦୋଇ ରେଭନାଟ ଠାବେ, ଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚାମ ଥିଲ । ଚେଣୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ରେଭନାଟ ଚାଲିବ, କଷ୍ଟ ଦୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ବା ୨୪ ରିଶେ ପରେ ବର୍ଷ ଶୁଭ ଯାଇଅଛି । କ୍ରମାଗତ ଦାର୍ଦ୍ଦିନୀଳ ବର୍ଷ ଦେଲେହେଁ ଅନେକ ଦନ ଅଳ୍ପ ଜଳପାତ ଦେଲୁ ଗତ ମଇମାସଠାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୪୫୩ ଇଞ୍ଚ ଜଳ ଦୋଇଥିଲ । ଏହି ସମୟର ବାର୍ଷିକ ଦାବ-ଦାରି ୫୮୩ ଇଞ୍ଚ ଅଟେ ସୁତରାଂ ବର୍ଷା ଅଧିକ ନ ଦୋଇ ବରଂ ୩ ଇଞ୍ଚ ଉକ୍ତ ଦୋଇଅଛି ।

ଶିରଲେ ରଘୁନାଥପୁର ସତର ଗର ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଭଲ ମରମତ ଦୋଇ ନ ଥିବାପୋମେ ଏ ବର୍ଷ ନିରାନ୍ତର ଦୁର୍ଗମ ଏବଂ ଦୁଇ ଭଳି ଦାଉ ଦେବାକୁ ବନ୍ଧୁ ଦୃଷ୍ଟେ ବିସନ୍ଦନକୁ ଦୁଇ ଡଙ୍ଗାରେ ପାର ଦେଉଥିବାର ଜଣେ ପଦପ୍ରେକ୍ଷକ ଲେଖି-ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନେ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ସଦର ଲେକଲବୋର୍ଡ଼ ଚେୟୁରମାନ ସ୍ୱୟଂ ସେ ସତ୍ର-କର ଦୁରବସ୍ଥା ଦେଖି ଅସିଅଛନ୍ତି । ଚେଣୁ ଅପା କୁଅଇ ସତ୍ରତଟି ଏଥର ବ୍ୟଧମତେ ମରମତ ଦେବ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ମିତ୍ରନିସିପଲ କମିଶନରଗଣ ମିତ୍ରନିସିପଲ ଅଭିନବ ଧା ୨୭୭ ଗ ମତେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ଭରନ୍ତେ ମାନ୍ୟବର ବିଜ୍ଞାପି ଲେଫ୍ଟିନେଣ୍ଟଗବ-ର୍ଣ୍ଣିର ବାବୁ ମନମୋହନ ଶସ୍ତ୍ରୀ ସେମାନଙ୍କର ଚେୟୁରମାନ ନିୟୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ମିତ୍ରନିସିପଲ କମିଶନରଗଣ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ବେସର-କାଣ୍ଡ ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ଶୋକ ପାଉରେ ବାହୁଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଓ ନିନ୍ଦାର କଥା । ବାର୍ଷିକ କରବାର ଯାହାଙ୍କର ଯୋଗ୍ୟତା ହାହିଁ ସେମାନେ କମିଶ-ନର ପଦ ପାଇଁ ଲାଲ୍ୟାସିତ ଦେବା ଦାସ୍ୟାପଦ ନୁହେବ ?

ଗର ଦଶହରା ସମୟରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷପ୍ରାୟ ମସୃଗୁରଠାରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦରବାର ଓ ବାର୍ଷିକ-ରୂପେଟ ପାଠାବ ଦୋଇଥିଲ । କ୍ରମାଗତ ୨ ବର୍ଷ ଦୁର୍ବର୍ଷ ଉତ୍କଳୁ ଗର ବର୍ଷ ସୁଖାଳିତ ପଡ଼ିବ । ଯୋମେ ଲୋକଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଥିବାର ରୂପୋ-ର୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ । ବାର୍ଷିକ ଅପ ବ୍ୟୟର ବାରବମୀ ଓ ପ୍ରଧାନ ୨ ସରକାରୀକ ଚଥା ବଡ଼ ଲଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ମସୃଗୁର ଗମକରେ ଅନେ ଓ ସମାପ୍ତକ ମୁରୁରେ ଶୋଭର ଉତ୍ସେଗ ଦୋଇ

ସ୍ୱଳ୍ପ । ଦମ୍ଭତ୍ୱ ବା ପୁରୁଷ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏ ଶ୍ଳୋକ ଏ ପ୍ରଦେଶର ଗୁଣାମାନେ ଅବଲମ୍ବିତ ହେଲେ ଅନେକ ଉପକାର ହେବ ।

ଗତ ମନୁଜବାର ଏ ନଗର ଦେବାଇ ଓ ଚାଳି ପୁଜା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ସାଧାସମାଜରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଗଲା । ସପ୍ତଶତ ବଦ ଗଣରେ ମିଳନ ଏକ ସ୍ୱାଗତକ୍ରମ ହେବୁ ଯେ ଯଦୁ ହୋଇଥିଲେ ଦେବେ ହନ ଅକାଶ ପରସ୍ପରଦ୍ୱାରା ବଦୁରତ ହେବାରେ ଲୋକେ ମହା ଅନନ୍ଦରେ ଘର ସଜାଇ ସେଷକାର କରୁଥିଲେ ଓ ନିୟମିତ ମାରବାଡ଼ ପଃ ଶ୍ରେଣୀର ସମାପେଷା ଭଲ ହୋଇଥିଲା । ଚାଳିପ୍ରତ୍ୟମା ସାନ ବଡ଼ ୧୦ ମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା, ବୁଧବାର ପ୍ରତିମା ବିଷ୍ଣୁନିକମ୍ପନାଦେବ ଗୁଣ ଅଧିକ ହେବୁ କିନ୍ତୁ ଉଣା ପଡ଼ିଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ପ୍ରତିମା ସମସ୍ତର ସାଜ ଦେଖ ବଡ଼ ମନୋହର ହୋଇଥିଲା ।

ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ମୁଖେ ମାନ୍ୟତା ଏସ, ପି, ସିଂହ ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରାକରେ ବାରିଷ୍ଟର ଅଲ୍ ଇମାମ ମହୋଦୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏ ମହୋଦୟ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ୧୮୧୦ ମସିହାରେ ବାରିଷ୍ଟରୀ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ୧୯୦୯ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଖ୍ଯାତ୍ରୀ କାଉନସିଲ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ଭାରତର ସମସ୍ତ ମୁସଲମାନସମ୍ମୁଖ ସେ ଥରେ ସମ୍ଭାଷଣ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଜ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇ ଅପଣାର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତର ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସିଂହ ମହୋଦୟ କାହିଁକି ଏତେ ଶୀଘ୍ର ପଦ ଚ୍ୟାଗ କଲେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଲୋକଙ୍କ ମନରୁ ସହଜରେ ଯିବ ନାହିଁ ।

ଅନୁମାନଙ୍କର ନୂତନ ଗୁଣପ୍ରକାଶ ଲଜ୍ଜ ହାଜିର ମହୋଦୟଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥ କଲଚର ଏକ ଲୋକରେ ସେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ଯେ ଗୁରୁତର ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ବିଲଗତରେ ସେଠା ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ସମାନ ବ୍ୟବହାର କର କ ଯିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସବଦା ସମଲୋକେ ମିଳାମିଶା କ କରୁବା ଦୁଃଖର କଷ୍ଟ । ଗୁରୁତରୀ ମାନଙ୍କ ସମଗ୍ର ବେ ଦେଖିବା ସମାଜ୍ୟ ମାତ୍ର ଅଂର । ଗୁରୁତର ପଦସାଧାରଣ ଲୋକର ଗୁଣକରି କଷ୍ଟରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଠା ଅପଜନକତା କେବେକ ପଥ-ରକ୍ଷୁସବକଙ୍କମଧ୍ୟରେ ଅବକ ପ୍ରବା ଲକ୍ଷ ଅନ୍ୟ ନଦେ । ସଦାକୃତ୍ତ ଏବଂ ସଦୟବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅଶାନ୍ତି ବଦୁରତ ହେବାର ସେ ଦୃଢ଼ବ୍ୟାସ

କରନ୍ତି । ଏ ଦଥାଗୁଡ଼କ ଯେ ସଥାର୍ଥ ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ ।

ବିଲଗତରେ ଅନୁଦୟ୍ୟା ନିବାରଣ ଅଭି-ପ୍ରାୟରେ ଏକ ସମିତି ପ୍ରାପିତ ହୋଇଅଛି । ସମିତି ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା ବୁଦ୍ଧିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକଲୋକ ଅର୍ଥ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରେମ ଅଭାବହେତୁ ଅନୁଦୟ୍ୟା କରନ୍ତି । ଏଥକୁ ଗଢ଼ିକାର ବାସିନା ସଥାର୍ଥ ଦହଅଛନ୍ତି ଯେ ଏପ୍ରଦେଶରେ ଅର୍ଥାଗ୍ରାବ ବା ଦରଦ୍ରବୀ ନିବିତ ଅନୁଦୟ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଶୁଣାଯାଏ । ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଅଶିକ୍ଷା ବା ମୂର୍ଖତାବଶତଃ ଜୋଧର ବସବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଅନୁଦୟ୍ୟା କରନ୍ତି । ଶାଶୁ କବଳ ଗଢ଼ଣା ସମିତି ଦୁର୍ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦାରକ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରେମ ଅଭାବର ଅନୁର୍ଭବ ବୋଲି କି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାରର ଅବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଇ ଦେଉଅଛି ।

କଲମିୟୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପକ ପଦେ-ଶ୍ରୁତ ପାଦେବ ବାସୁ ଗୁରୁତ ସଭଦ୍ୱାରା ସମ ଦ୍ରୁରୁ ଜଳ ଉଠାଇ ତାହା ଉଚ୍ଚରୁ ପକାଇ ନିମ୍ନସ୍ଥ ଜଳ ଭଣ୍ଡାର ମଜ୍ଜନ ପୂର୍ବକ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗାପ ଦ୍ୱାରା ଜଳକୁ ଗରମ କର ବହିର ବାମ୍ଫରେ ମୋଟର ଚଳାଇ ବାଲୁ ସମ୍ପମ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ୍ୟ ଏଭୂପେ ସିକ ହେଲେ ଅତ୍ତ କୋଇଲା ବା ତେଲର ପ୍ରୟୋ-ଜନ ହେବନାହିଁ । କେବଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଜଳ ଏବଂ ବାୟୁଦ୍ୱାରା ବିମାନୀତ ଗୁରୁତ ହେବ । ବେଦରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ବାୟୁ ଏବଂ ଜଳ ପ୍ରଧାନ ଦେବତା ଅର୍ଥାତ୍ ଉପକାରଦାତା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ ସ୍ୱରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରଇ କେବାର ବାରମ୍ବାର ବୋଲି ଯାଇଅଛି । ଅମ୍ବେମା-କେ ଓଲଟା ବୁଦ୍ଧି ପୂଜାକର ନିଷ୍ଠିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଯାହାଦ୍ୱାରା ପତ୍ରିତମାନେ ପ୍ରକୃତସମ୍ପର୍କେ ସେମାନଙ୍କ-ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନପୂର୍ବକ ଅଭିଷିଚାରରେ ବେଦର ଉପଦେଶ ପାଳନ କର ଧନ୍ୟ ହେଉ-ଅଛନ୍ତି ।

ଗୁରୁତର ପଦ୍ମିନୀ ସୀମା ଖାଇବର ଗିରୁବର୍ତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣରେ କେଳାଗୋଳ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନାମକ ଏକ ଜାତି ବାସ କରନ୍ତି ଯେ ଗୁଣକରଣ ସେମାନ-ଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ସମ୍ପାଦ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଂଟ । ଗୁଣକରଣସାଧୁରେ କୁଶଳ ନ ହେଲେ କୌଣସି ସ୍ୱରୂପକୁ ସେ ଜାଗଣ୍ଡ ରମଣୀମାନେ ବିବାହ କରୁବାକୁ ଉଚ୍ଚୁତ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ଏବଂ ମାତା ମଧ୍ୟ ଅପଣାର ପୁତ୍ର ଗୁଣ ବିଦ୍ୟାରେ ସୁଦକ୍ଷ ହେବାର ବାସ୍ତୁ ମନୋବାଦ୍ୟରେ ବାସ୍ତା କରନ୍ତି । କୌଣସି ଗୁଣପ୍ର ପରେ ପୁତ୍ର କିନ୍ତୁ

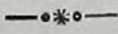
ହେଲେ ଦେଖିବ ଉତ୍ତର କୁଏ ଓ ସେହି ଉତ୍ତ-ବରେ ସିଲ୍ଲଗାର ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ଗାଠ ହୁଇ ବହି ମଧ୍ୟରେ ପିଲର ମାତା ଜାଗଣ୍ଡ ଲୋକମାନଙ୍କ ସମକ୍ଷରେ ଏକ ପାଖରୁ ଅନ୍ୟ ପାଖଯାଏ 'ଭେର ଦେବୁ, ଶ୍ରେର ଦେବୁ, ଶ୍ରେର ଦେବୁ ।' ବୋଲି ଗୀତ ଗାଇ କେ-ଂ ଅଶିକା କରେ । ଯେଉଁଜାତି-ମଧ୍ୟରେ ଏମନ୍ତ ମାତ ଅଦୃଶ୍ୟେ ଜାତିର ଉତ୍ତର ଦର୍ଦ୍ଦିକାଳ ସାପେକ୍ଷ୍ୟ ।

ଉତ୍ତୀୟାନ ଉତ୍ତର ନାମକ ପଦ୍ମିନୀରେ ବଳଦ ହରଣୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ କୃଷିବିଦ୍ୟା-ରେ ୧୯୦୪ ମସିହାରୁ ୧୯୦୭ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋ ୨୨ ଟି ସର୍ବ ବାହୁଣ୍ଡରୁ ଅଧେ ବଳଦ ହର ବାଞ୍ଛା ଅଧିକ ସହଜ ସମାଜଦ୍ୱାରା ଶାଦ୍ୟାଦ ବ୍ୟୟାଇ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବଳଦଙ୍କର ବେଳ ମୋଟ କୁଏ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଅଧ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଓଜନ ଅଧିକ କୁଏ ତାହା ସର୍ବଜ୍ଵର ବେଳ ମୋଟ ଓ ଅଧ୍ୟା ପାଠକ କୁଏ ଏବଂ ଓଜନ ଅଧିକ କୁଏ ନାହିଁ । ସର୍ବଗୁଡ଼ିକ ବଳଶାଳୀ ହେବାହେତୁ ଚଳାଇବା ଦୂର ମାତ୍ର ବଳକମାନେ ନିମ୍ନ ଦେବାସୋଗେ ହଳରେ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ ଅଗ୍ନି ଗୁଣକରଣ ପିଲ ବନ୍ଦୁ ଖାସ୍ କଲେ ସତ କୁଏ ନାହିଁ ଓ ଲଙ୍ଗଳ ସଦାଶେ ଭଲ ବଳଦ କୁଏ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ପୂର୍ବକାଳରୁ ଯେ ବଳଦ କରୁବା ଏବଂ ବଳଦଦ୍ୱାରା ଗୁଣ କରୁବା ପ୍ରଥା ଏବଦେଶରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକର ।

ଏ କଲ ସାଲେପୁର ଥାନା ଉଲକା ଚରତୋ ମୌଜାରେ ଯେଉଁ ଅଗ୍ନିଶାଖା ସେଟଲମେଫ ଜର୍ମ-ଗୁଣ ବାସୁ ପକାଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ବଡ଼ ପେଷାର ମାନବୋକନ ବିହ ସେଠା ନାଏବ ଶ୍ରୀ ମାର୍ଜିଣ୍ଡ ପଶ୍ରାକ ନିଜ ଉଲକା ଉତ୍ତର ମୌଜାର ପ୍ରଜା ଅଗ୍ନି ଏବଂ ସେହି ଜାଖିରେ ମାର୍ଜିଣ୍ଡ ପଶ୍ରାକ ନିଜ ଓ ବାମନପର ଚାଲୁକର ଅନେକ ମୌଜାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ପଶ୍ରା ମହୋଦୟ ତୁଳୁ ବାମ-ନପୁର ଚାଲୁକର ତାଙ୍କର ଅଗ୍ନି । ଜାଖି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଶୁଣାକ ଓ ବସନ୍ତ ବଗିଚାରେ ପଡ଼ିଅଛି । ଅନୁମାନଙ୍କ ସଦ୍ୱ ବବେଦନାରେ ଯେଉଁ ଉଲ-କାରେ ଜାଖି ପଡ଼ିଅଛି ସେ ଜମିଦାରର କୌଣସି ପ୍ରଜା ପ୍ରଧାନ ଅମଲ ହୋଇ ରହୁବା ଉଚ୍ଚତ ନଦେ । ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଉଲକାକୁ ବଦଳ କରାଯାଇ ଉତ୍ତର ଉଲକାର ଲୋକକୁ ପେଷାର ସ୍ୱରୂପ ନିୟନ୍ତ୍ର କଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପରେ ତରଳ ଓ ନାହାଣ

ଅପରି ରହିବ ନାହିଁ । କେତେ ଜଣ ଗୁଡ଼ାଣୁ
ତରବାର ଶୁଣି ଏ ଦଶମ୍ଭ ଅନୁମୋଦକର ମୁଦ୍ରାପତ୍ର
ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ମବୁଦ୍ଧର ଦୁଷ୍ଟ ଅବର୍ଣ୍ଣନା କରୁ-
ଅଛୁ । ବୋଧହୁଏ ଏହା ଚାକ୍ ନିଶାକାହିଁ ।

ତଲକବାରେ ଓର୍ତ୍ତକ ରେକର୍ଡର ନାମରେ
ଶ୍ରେଣୀ-ସଂଗ୍ରହ ସମାପ୍ତ ହେବ ବୋଲି ବାହାରେ ।
ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ସଂଖ୍ୟାରେ ରେଖା ଅଛି କି
ମସୁରଭଣ୍ଡ ମହାଶୟା ସପ୍ତମିକ ବିଲଗ ସିବାରୁ
ଓଡ଼ିଶା ଗଜନାଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରସ ସବାଲମତେ
ମହାଶୟା ସିଂହାସନରେ ବସିବାର କି ମହାଶୟା
ସରକାରୀରେ ରହିବାର ଯୋଜ୍ୟ ହେବେ
ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ରେକର୍ଡ ମସୁରଭଣ୍ଡର ମଙ୍ଗଳ
ଦାମନାରେ ଅଭ୍ୟାନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଏପରି
ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ ତଲକବାରେ ଥାଇ
ପ୍ରାୟ ସବଦା ବିଲଗ ଫେରତା ହୁଏ ଦେଖି ଯାହା
ଏକପକ୍ଷୀକୁ ବୁଝିଦିଦାନ୍ତି ଯେ ବିଲଗ ବା ସମତୁ
ସାହାରେ ହୁଏନୁ କିନ୍ତୁ ତୁ ଏକାହିଁ ବଡ଼ ଅସୂଚ୍ୟ
ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାକୁ ବିଲଗ ଓ ଅନ୍ୟଦେଶ ସିବାର
ଅରମ୍ଭ ହେଲଣି ଏବଂ କେହି ଫେରାଅସି
ଅବାଧେ ସମାଜରେ ଗୁପ୍ତତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ଓ ମହାପ୍ରସାଦ ସେବାବଳରେ
ଓଡ଼ିଶାରେ ହୁଏନୁ ଜାଣ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ ।
ରେକର୍ଡ ଯେତେ ଧମକାଇଲେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କ
ତୁମ୍ଭ ମଣ୍ଡଳ ଭର ରଖିବା ତେଣୁ ସମାଜ
ଦେବନାହିଁ ।

ମୁରବାକରେ ଗରମାସ ତା ୧୦ ରୁପରେ
ପଞ୍ଚାକ ହୁଏ ସମ୍ମିଳନୀର ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧିବେଶନ
ହୋଇଥିଲା । ବାବା ଗୁରୁବରୁଷ ସିଂହ ବେଦା
ସ୍ଵରୂପର ଅସକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ସରାପତି
ଜଳେ ପିଣ ଅଟନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଅଜୀବ
ଦୁର୍ଦ୍ଦମ୍ଭାହଣୀ ହୋଇଥିଲା । ସେ କହିଲେ ଯେ
ହୁଏ ଶିଖ ବା ସତୀତନା ଅବା ଅର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟା
ଗ୍ରାହଣ ଯେ ଦେଉ ହୁଏ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
ମତେ ଇଂରାଜରାଜ ଭାରତର ଶାସକରୁ ପାଇ-
ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଂରାଜମାନେ ଅନୁମୋଦକର ପାଇ ।
ଦେବଳ ବହୁକାଳରୁ ପାର୍ଯ୍ୟ ହେବୁ ଉତ୍କଳ
ଜାତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରର
ବୈଷମ୍ୟ ଜନ୍ମିଅଛି । ସରକାରୀ ବର୍ମବୁଦ୍ଧ ବେ
ଲେକ ବିଶେଷତଃ ପିଣିକଲେକ ମଧ୍ୟରେ ବିଷ-
ସର ଅଭିବ ଦୁଃଖଜନକ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗବ-
ର୍ଣ୍ଣମେଧ ବଦନ ଗଲେ ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେବ । ବାଳକ ବାଳକମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା
ଏବଂ ପଞ୍ଚାକ, ହୁଏ ଓ ସମ୍ଭବତଃ ବିଦୁଳ
ପ୍ରଭୃତି ନିବାନ୍ତ ବାସନୟ ଥିବାର କହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ

ପ୍ରେମଭାବରେ ସୁଖାନ୍ତରେ ବନ୍ଦୀପତ ବନ୍ଦ-
ବାକୁ ବସୁର ଦେବା ଜାଣିବା ବୁଝାଇ ଦେଇ-
ଥିଲେ । ସରାପତି ମହାଶୟାଙ୍କ କଥାକୁ ଅନୁମୋ-
ଦକ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଏକଦାର ବସ୍ତ୍ର
ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ସାଧୁଦେବୀର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଜଗାଯାଉ-
ଅଛି ଏବଂ ତାହା ସଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଭବ୍ୟ ଧର୍ମିକ-
ରମିମାନେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକତା ବ୍ୟାପୀ କର ସାର
ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ ତତଲେ ଦୌରସି ବଦାଦ ରହିବ
ନାହିଁ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାୟୀ ତାହା ସାଧୁତ ଦେବ ।
ଅରଏବ କି ପୁରୁଷ କି ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ସହପୂର୍ବ
ଶିକ୍ଷାରେ ଗପୁର ଦେବା ଗଣନ ।

ସାକସ୍ଵର ଏକଦା ବନ୍ଧାରପୁର ପ୍ରାମର ବୁଲି-
ଦେଇ ବସୁର ବ ୪୫ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଭଲ ବର୍ଷଦେବ
ନିଃସାସ ମାରିବା ଓ ଅହାର କରିବା ସମୟରେ
ସାମାନ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ଅନୁଭବ କରିଥିଲା । ଡ୍ରମେ ବସ୍ତ୍ର
ବୁଦ୍ଧିଦେବୁ କେବେବି ଦନ ଅହାର୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ରର-
ଜ କର ଦଅପଲ । ତାହା ମଧ୍ୟ ପିତ ନ ପାର
କ୍ରମଣଃ ଦୁର୍ଦ୍ଦଳ ଦେବାରେ ସେ ଅଉ ଉକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର
ସଦ୍ୟ କର ନ ପାର ସେଠା ତାଲୁରଗାକୁ ଅପିଲ
ବାବୁ ପତ୍ତପାବତ ସିଦ୍ଧ ତାତ୍ପର ଅନେକ ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନ କରି ତାହାର ମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ଵାର ରରତି
କର ବହୁ ବସ୍ତ୍ରରେ ଅଙ୍ଗୁଳ ସାହାଯ୍ୟରେ ଜାଣି
ପାରିଲେ ଯେ ତାହାର ଗଳା ମଧ୍ୟରେ କାସିକାର-
କୁ ନିକଟ ଏକ ମୋଟା ଜହାପର ମାଂସ ଗଣ୍ଡ
ବାହାର ତାହାର ଶାନ୍ତ୍ୟ ଗିଳିବା ଜଳା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଯାଇଅଛି । ତତ୍ତ୍ଵେ "ପଲିପସ" ନାମର ଗ୍ରେଣ
ଜାତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରିର ଚରେ ମାତ୍ର ରରରହ-
ମର ଅସ୍ତ୍ର କି ସିବାରୁ ତାଲୁର ବାବୁ ଏକ ଗଣ୍ଡ
ସ୍ତୁତ୍ତ ଚମଟା ପରି ସରୁ ଅସ୍ତ୍ର ବାହାର ନାସିବା
ମଧ୍ୟରେ ହବେସ ବରର ଉକ୍ତ ପଲିପସ ନାମକ
ମାଂସ ଗଣ୍ଡର ମୂଳକୁ ବାମ ହାତରେ ଧରି ତାଙ୍କର
ତାହାଣ ଦାତ ବାହା ଗଳା ମଧ୍ୟରେ ରରତି କରି
ଅନୁଭବିତାକୁ ବାବୁ ଉତ୍କଳରୁପେ ଠିକଣା କରି
ଛୁଣ୍ଡାଇ ମୂର୍ତ୍ତି ବାଟେ ବାହାର କରି ଅଣିବାରେ
ଦେଶାଗଲ ଯେ ଅଠ ଯୁ ଲମ୍ବା ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ
ମୋଟ । ଏହି ମାଂସ ଗଣ୍ଡ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗିଳିବାର
ଜଳାମୂର୍ତ୍ତି ବଦ କରିଥିବାରୁ ସେ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଗିରି ପାରୁ ନଥିଲା । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ରେଣ୍ୟ
ହୋଇ ଦରକୁ ବୁଲି ଯାଇଅଛି । ତାଲୁର ବାବୁ
ଉକ୍ତ ପଲିପସ ନାମକ ମାଂସ ଗଣ୍ଡକୁ ଏକ ଗୋଟା
ଅରକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋତଲରେ ରଖି ଅଛନ୍ତି । ଶସ୍ତ୍ର
ସିଦ୍ଧି-ପୁରଜନ ସଦେବ ଏଠାକୁ ଅସିଥିବା ସମୟ
ତାହା ଦେଖି ଓ ତାଲୁର ବାବୁ ଯେଉଁ ଉପାୟ-
ରେ ବଦା ଅସ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ତାକୁ ବାହାର
କରିଥିବାର ଅବଗତ ହୋଇ ବିଶେଷ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ

ହୋଇ ମେଡ଼ଦେଇ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା
ସହାୟେ ତାକୁ ବଦେ ମେଡ଼ଦେଇ ସୁନ୍ଦର ପଠା-
ଇବାର ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନା ।

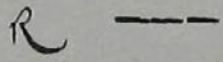
ଅନନ୍ଦ ସହକାରେ ଜଣାଉଅଛୁ ଯେ ଉତ୍କ-
ଳସମ୍ମିଳନୀ କେନ୍ଦ୍ର ସମିତିର ଗତ ଦୁହସ୍ଵରବାର
ଅଧିବେଶନରେ ଅଗାମୀ ଭବମ୍ଭର ମାସ ତା ୩୦ ଓ
୩୧ ରୁମମାନଙ୍କରେ ଉତ୍କଳସମ୍ମିଳନୀର ବାର୍ଷିକ
ଅଧିବେଶନ ହେବାର ପ୍ରିର ହୋଇ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା
କମିଟି ମନୋମତ ହୋଇଅଛି । କମିଟି ଶୀଘ୍ର
ଅୟୋଜନ କରିବେ ଓ ସରାପତି ପଦରେ ଯାହାଙ୍କ
ବରଣ କରିବାର ପ୍ରିର ଦେବ ଏ ପରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବ । କେନ୍ଦ୍ର ସମିତିର ସମ୍ପାଦକ ବାବୁ ଗୋ-
କୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟିର ସମ୍ପାଦି-
ଦକ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏଣିକି
ଦେଶ ବାସିଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁ-
ଭୂତି ଅବଶ୍ୟକ । ମାତ୍ର ସେବାରେ ନାହାର
ସମ୍ଭାରପଦ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଭାରତବର୍ଷର
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିମାନେ ଅପଣା ଉନ୍ନତି ନିମିତ୍ତ
ପ୍ରାଣପଣେ ଲାଗିଥିବା ପୁଲେ ଉତ୍କଳୀୟମାନେ
ଅଲକ୍ଷ୍ୟ ପରବଣ ଏବଂ ନିଷ୍ପେଜ ହୋଇ ରହିବା
ନିବାନ୍ତ ଲହାର କଥା । ଉତ୍କଳୀୟମାନେ ଗୁଣ
ପରି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏକପକ୍ଷ ଦେବାହୀନ ମତ୍ତ
ହୁଣ୍ଡିକୁ ବାଜି ପାରିବେ । "ଅନ୍ୟାକାମସି ବସ୍ତୁନା-
ସଂହତଃ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧକା" ଏ ବଚନ ସବଦା
ସୁରଣ ରଖିବା ଉଚିତ । ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟି
ମଧ୍ୟ ତୁଆ ବ୍ୟୟ ନ କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନେ
ପରମର୍ଶ ଦେଉଅଛୁ । ଅମର୍ଷିତ ବିଦେଶୀୟ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କର ଆଣି ବସା ଓ
ଚର୍ଚ୍ଚାର ବନୋବସ୍ତୁ କରିଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ
ଦେବ । ଡାହାନ୍ତ ଯେ ଯାହାର ଚଳାଉବାକୁ
ଦେଶ ଲେକେ କେହି ଲୁପ୍ତିତ ଦେବେ ନାହିଁ ।
ବିଶ୍ଵେସର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ପିସ ବଅନ୍ତି ଅଥର
ଗାଉବା ଗର୍ଜ ସହାୟେ ତାଙ୍କ ଅଲଗା ଦେବାକୁ
ଶକ୍ତେ । ଏମନ୍ତ ପୁଲେ ସମ୍ମିଳନୀ କିଛି ପିସ ସର୍ବ-
ମାନଙ୍କଠାରୁ ଦେଉ ନ ଥିବାରୁ ଡାହାନ୍ତ ନ ଯୋଗା-
ଇଲେ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ତାହାହିଁ ବଡ଼ ସମା-
ଗମ ପୁଲରେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ବିବେଚନାରେ
ସମାଚୀନ ।

ସବସାଧାରଣ ସଭା ।

ଏଥର ପରଗାଳ ବନୋବସ୍ତୁରେ ବାହାର
ଥିବା ସବସାଧାରଣ ସଭାସମ୍ପର୍କେ ପ୍ରକାଶପତ୍ର
ଅଭିପ୍ରାୟ ଜଣାଇ ନିଶେ ସପ୍ତପ୍ରେକ୍ଷକ ଏକ ବାର୍ଷି

ପଞ୍ଚ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରାକାଶକଦେବୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅସମ୍ମତ ହେଲୁ । ତହିଁର ସାର କ'ଣ ଏହି କି " ଜମିଦାରମାନେ ଗର ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଥିବା ଗୋବର, ପୁରାତନ ପୁସ୍ତକଗଣ, ସାଧାରଣପୁସ୍ତକ ଓ ଛାମ ମଧ୍ୟସ୍ତ ସମସ୍ତ ସାହିତ୍ୟ ଏକମାତ୍ର କୃଷି-ଜାଗ ପ୍ରକାଶକ ହୋଇଥିବେ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ଥିଲେ ତାହା ସୁକୌଶଳରେ ପ୍ରମାଣ ଦଣ୍ଡାସୁମାନ କରାଇ ଅନାବାଦ ଅନ୍ତର୍ଗତ କର ପ୍ରକାଶୀକୃତ ହେଉଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଏକମାତ୍ର କୃଷି-ଜାଗ ପ୍ରକାଶକ ଗୁଣି ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ଶୋ-ଚନାୟ ଅବସ୍ଥା ଓ ଅଭାବଦୁଷ୍ଟେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ସହାୟା ଦେବାର ଦୂରରେ ଥାଉ ନିମ୍ନମାନସାରେ ଶରକର ୧୦ ଏକର ସର୍ବ-ସାଧାରଣ ସବୁ ପ୍ରକାଶକରେ ପରବର୍ତ୍ତନ କର ଓ ଅନାବଶ୍ୟକ ପ୍ରାକରେ ରଖାଇ ତାହାକୁ ଅର୍ଥା-ଗମର ପତ୍ରା ସ୍ୱରୂପ କରିଦେବାରୁ ପ୍ରକାଶନକ ଅବସ୍ଥା କୃପମଣ୍ଡଳରେ ହୋଇଅଛି" । ଅମ୍ଭ ମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ସାଧାରଣ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଜମି-ଦାରମାନଙ୍କଠାରେ ଏପରି ଦୋଷ ଲଗାଇବା ଉଚିତ ହୋଇନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ କେହି ଜମି-ଦାର ସେପରି କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଦେଖାଇ ଦେବା ଉଚିତ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ କରୁଲମ୍ବର ସାହା ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଇଅଛି ବହିରେ ଗୋ-ଚର ଦଣ୍ଡା ସମ୍ପ୍ରା ପ୍ରକୃତ ସାଧାରଣ ଜମିଦାରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧ ଦତ୍ତାୟନଅଛି ଓ ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀର ରକ୍ଷିତା ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ ଅନୁରୋଧ ହୋଇଅଛି । ଯେ କେହି ଜମିଦାର ବହିର ଅନ୍ୟଥା କରିଅଛନ୍ତି କେହି ଜମିଦାର ସାହେବଙ୍କ କେହି ପ୍ରକା ଜଣାଇଲେ ସେ ଜମିଦାର ଦଣ୍ଡାମୟ ହେବ । ପରାତନ ବନ୍ଦୋ-ବସ୍ତ କର୍ମଗୁଣ୍ୟ ବହିର ବ୍ୟକ୍ତିକମ ଦେଖିଲେ କେହି କେହି ଜଣାଇପାରନ୍ତି ଏବଂ କୌଣସି ଦଣ୍ଡା ସମ୍ପ୍ରା ମନ୍ୟାଦ ବାସ୍ତବ୍ୟରୁ ରହିଥିବା ପ୍ରକାରେ ସେବେ ଦ୍ରୁମବସନ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇ ନ ଥାଏ ବେଳେ ପରାତନରେ ବ-ହୁତ ଅକସମାନ କର ତାହା କରିପାରନ୍ତି । ଦ୍ରୁମ ସଶୋଧନହିଁ ପରାତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ଦୂରତ ସୃଷ୍ଟି ନୁହେଁ । ଦୂରତ ସୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଜମିଦାର ସତ୍ତ୍ୱରେ ବାଧାଦେବା ହେବୁ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇ-ଅଛି । ଏଥିପାଇଁ ଜମିଦାରଙ୍କ ପ୍ରକାଶୀକୃତ ବୋଲିବା ଅନ୍ୟାୟ । ପୁଣି ଅନେକପ୍ରକାରେ ଏହି " ସର୍ବସାଧାରଣ ସବୁ" ପ୍ରୟୋଗ ଅର୍ଥତଃ ବା ଅନୁକୃତ ହେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଦାଣ୍ଡର ପୁସ୍ତକଗଣାମାନ ସର୍ବସାଧାରଣ ସମସାଧାରଣ ସକ୍ଷ-ଣେ ଜମିଦାର ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେପରି ବ୍ୟବହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିବାକୁ ବେଦ ବେଦେ ତେଣୁ କରିବାର ଶୁଣ ନାହିଁ । ସେ ପୁସ୍ତକଗଣାମାନଙ୍କ

ବର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ବସାଧାରଣ ସବୁ ଲେଖିବାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକା-ରଣ ଅର୍ଥକ ବହୁ ପାଠକାଦାନ୍ତ ମାତ୍ର ଜମିଦାରର ମସ୍ତକକୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ସବୁ ନ ଥିବାର କହି-ବାଦ୍ୱାରା ଏହି ଫଳ ହେଉଅଛି ଯେ ପୁସ୍ତକଗଣା ଗୁରୁପାତ ପ୍ରକାଶକ ମନଲା କରିବାର ସେ ଗୋ-ଟାଏ କୁ ଅନ୍ୟାୟ ଅଛି ଓ ଜମିଦାରର ବେଶିକ ଦୃଷ୍ଟି ଯ ଏ ନାହିଁ କେବେବେଳେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ କଟକଣା କରିପାରନ୍ତାହିଁ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗା ପଡ଼ିଲେ ପ୍ରକାଶକ ସମ୍ମତ କରିବେ କି ? ସଂସାର ନ କଲେ କେବେବେଳେ ଯୋଗା ପଡ଼ିବ କେବେବେଳେ ପଡ଼ିବୁ କିମ୍ପା କିମ୍ପା କିମ୍ପା କି ଦେବ ? ପ୍ରକାଶକଠାରୁ ଏ ସବୁର ଦାୟିତ୍ୱ ଲେଖାଇ ନେଇ ସର୍ବସାଧାରଣ କରିଦେଲେ କିଛି ଅର୍ଥକ ହୋଇ ନପାରେ । ବାଣୀ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହିପରି ପଦପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଜମିଦା-ରମାନେ ଚଦାନା ନୁଅ ପୁସ୍ତକଗଣା ଗୋଲାଉଦାର ବେଶିକ ଥାଉ ପୁରୁଣା ଯୋଗ୍ୟ ସୁଦ୍ଧା ମରମତ କରିବାର ଦେଖା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶକ ତାହା କରିଅଛନ୍ତି କି ? ଗ୍ରାମ୍ୟ ଲେଖକମାନେ ମିଶି ଅନାୟାସରେ ତାହା କରିବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ ମାତ୍ର ତାହାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇବ କିଏ ? ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବଶ୍ୟକ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସଜପ୍ରତିକ୍ଷକ ଉକ୍ତି ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ସଜପ୍ରତିକ୍ଷକ ଲର୍ଡ୍-ମିଷୋ ମହୋଦୟ କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଶେଷକର ବଲ୍ଲଭ ଯାଉଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ବିଦାୟଦେବା କାରଣ ସିମ୍ବଲାର ଉତ୍କଳାଚ୍ଚେତ ସରକାରଙ୍କୁ ଗର ଅକ୍ଳୋବରମାସ ତା ୧୪ ରଖରେ ଏକ ଲେଖ ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଲେଖରେ ଜ ୧୦ ଶ ସଜକର୍ମଗୁଣ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କୁବର ସଜପ୍ରତିକ୍ଷକ ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେବୁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସେବକ ସେନାବଳର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଳରେଇ ଜେନେ-ରାଲ ଦ୍ରୁମସ୍ତ ମହୋଦୟ ସଜପ୍ରତିକ୍ଷକ ଅସନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ । ଲେଖକାନ୍ତେ ସଜପ୍ରତିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ଲର୍ଡ୍-ମିଷୋଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ବାମନାର ନିମ୍ନପ୍ରତି ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥିତ କରି ତାହାଙ୍କର ସୁଖ ବାର୍ତ୍ତା କଲେ ଓ ତାହାଙ୍କ ବିଦାୟରେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶକଲେ । ଲର୍ଡ୍-ମିଷୋ ମହୋଦୟ ଗାନ୍ଧୋଧ୍ୟାନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରସ୍ତାବକଙ୍କ ସଦୃଶ ହେବୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଇ ସୁଦର୍ଶ ବକ୍ତୃତା ଦ୍ୱାରା ଅପଣା ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଅମୂଳ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କଲେ । ସେ ବକ୍ତୃତାଟି ଯେମନ୍ତ ସାରଗର୍ଭ ସିମ୍ବପ୍ରତିକ୍ଷକ ସଦାକରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ଏବଂ ଉଦାରମାନ ପ୍ରତି ଥିଲେ । ଅମ୍ଭେ ମାନଙ୍କ ପ୍ରାକାଶକ ଦେବୁ ବହିର ସାର ମାତ୍ର

ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ସେ ଗୁରୁତରବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଛାଡ଼ି ଏ ପରେ ବଳ ବହିଷକରେ ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ, ଅଗତ ହୋଇ ଗୁଲୁଗାଏ ଅଟ ନାହିଁ । ଗୁରୁତରବର୍ଷରେ ପଞ୍ଚବର୍ଷ କରିବା କାଲିପର ଲମ୍ବୁଅଛି । ଅ ନିଧିକ ପ୍ରାୟ ଅମ୍ଭେ ଗୁରୁତରବର୍ଷ ନୁଅ କି ଥିଲୁ । ଅମ୍ଭ ଘରର ୬୧ ଗୁରୁତର ବିଶ୍ୱାସ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଓ ବାସ କରିଥି ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭେ ଗୁରୁତର ଓ ଶାସକାଦର ବିଷୟ ପ୍ରତି ମୋ ଥିଲୁ । ଅମ୍ଭେ ଅସିଲବେଳେ ୮ ସମଲିଖାଦାରରେ ଗୁରୁତର ଗୁରୁତର ପ୍ରକାଶକଙ୍କୁ ସମ୍ମାନେ ପ୍ର ବଦାଉଥିଲେ । ଅମ୍ଭ ପୂର୍ବକର୍ତ୍ତା ସୁକସ୍ତ୍ରବେ ଶାସକକାର୍ଯ୍ୟ ବଳାଇ ବଦାଇ ଦେବାର ଅମ୍ଭେ ଅନୁରବ ବହିଁ ଉତ୍କଳୁ ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତୀ ସରସାର ରହିବାର ଯେଉଁ ଭରତ ତାହା ବହିଲ ନାହିଁ । ଗୁରୁଅତ୍ତ ମାତ୍ରି ଅସିଲ ଏବଂ ଯେଉଁ ମେଘମା ବର୍ତ୍ତନ ବର୍ତ୍ତନ କଲ ବହିଁ ବେଳେ କଠିନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା, ଅମ୍ଭେ ବହିପାରୁଁ ଯେ ଗୁରୁତରବର୍ଷମେବ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମାପଣା ହୋଇଁ କି ଉପକାର ଏବଂ ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଶାନ୍ତି କରି ଅସିଅଛନ୍ତି । ସାମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଯେ ଚଢ଼ାଉ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପୁତ୍ର ୧୧ ପରୁଲ୍ଲନରେ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ସଫଳ ଅଛି । ୧୯୦୭ ମସିହାର ବସନ୍ତକାଳରେ ପ୍ରାକର ଅମୀର ଗୁରୁତ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ଅସି ବଦାଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ପୂର୍ବ ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଲିଯୋଗ ଉପସ୍ଥିତ ହେ ଥିଲ ଏବଂ ପୁତ୍ର ସେକେଟସ୍ତଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ତାହା ଉତ୍କଳ ଯାଇଅଛି । ଗୁରୁତର ଅନ୍ୟାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ପ୍ରେମ, ମାନେ ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜବାବଣ କରିବାରେ ସାଧାରଣ ତେଣୁ ବଦାୟଅଛି । ବିଶ୍ୱାସର ଉନ୍ନତ ସଙ୍ଗେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରାଯାଇ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ସାଧାରଣ ଉନ୍ନତ ରଖା ଯାଇ ଅଛି । ଏ ଗୁରୁତରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବା କାଳକୁ ଅମ୍ଭେ ସଜପ୍ରତିକ୍ଷକ ଲେଖକ ଅସନ୍ତୋଷ ବିଷୟ ଅବଗତ ହୋଇଥିଲୁ । ସେମାନଙ୍କର କ୍ୟାସ୍ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍କଳାଜା ଜାଗରୁକ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଶାସନ ସମୟୋଚିତ ନ ଅମ୍ଭେ ଦୃଢ଼ସୂଚନା କରି ଏବଂ ସେହି ଉ'

ଇନ୍ଦୋରୁପାଦେବାଙ୍କ ୧୮୮୮ ମସି-
 ଶାସନ ବଳରେ ପ୍ରତିପୋଷିତ
 ଶିକ୍ଷାଳୟ ପ୍ରଭୃତରୁ ବାହା ପର-
 ଥିବାବଳେ ଜାଣି ଅମ୍ଭେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ
 ଶକ୍ତିର ବରଦାର ପ୍ରସ୍ତାବୀବ କରି
 ଶାସନରେ ସମସ୍ତକ ଗୁଣ ଦେଇ-
 ଶରେ ଅପାନ୍ତି ଏବଂ ଦୃଷ୍ୟାଦାପ୍ତ
 ସମଜରୂପା ପ୍ରକଳେ ବାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 କ ଥିଲେ ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଅଧିକ
 ଗୁ ଓ ଅମ୍ଭର ବନ୍ଧୁମାନେ ଅମ୍ଭମାନ-
 ଲାପ ଦେଖି ଶକ୍ତି ପାଇଛି ଯାଉ-
 ଏ ମାତ୍ର ସମୀଚାର ଥିବା ବିଷୟ
 ରବିଷୟ ପ୍ରକାଶମାନେ ଜାଣି-
 ଜଳ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଦମନ କରିବା
 ଏ ସଂଗୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରାଯିବା
 ସମ୍ଭାବନାରେ ଗାନ୍ତ ସମାଲୋଚନା
 ଶବ୍ଦପ୍ରମେୟକୁ ଦୁର୍ବଳ ବୋଲି
 ଶକ୍ତିରେ ଅମ୍ଭର ଶୋର ନାହିଁ ।
 ଅଭିଯୋଗକୁ ନ ଡରେ ସେହି
 । ନବସଂଗଠିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
 ନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ନୂତନ ମାତ୍ର ସଫଳ
 ଶାସନାତ୍ମକ ଏବଂ ଦେଶୀୟ
 ଶାସନ ଉନ୍ନତ ହେବା
 ମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ବୋଧ ଅଧିକର
 । ଗୁରୁତ୍ୱ ଲୋକଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାଣ୍ଡ
 ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବାର ପ୍ରଥମେ ଅମ୍ଭେ ଅରମ୍ଭ
 ହୁଁ । ଏହି ସମସ୍ତ ସଂଗୋଧନ ମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତ-
 ଶ ସମସ୍ତରେ । ଭବିଷ୍ୟତମାନ ସଂକୁ-
 ଚରୁଦିକରେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିର ଲକ୍ଷଣ
 ଯାଉଅଛି । ଅବଳକବା ଏକାବେଳକେ
 ବୋଲି ଅମ୍ଭେ କହୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ଗୁରୁତ ଦୋର ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କ-
 ଅଧିକ ଅଛି ଏବଂ କେବେ ସାଧାରଣ
 ପ୍ରସାରଣ ହେବ ନାହିଁ । ବିଷୟ ଗୁରୁତର
 ଜାତ, ଧର୍ମ ଏବଂ ବସ୍ତୁବିଶିଷ୍ଟ ବିସ୍ତର
 ଶକ୍ତି ଶାସନ ଅବଶ୍ୟ ନୈତିକ ଏବଂ ଯେଉଁ
 ଶାସନରେ ଅମ୍ଭେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଚଳାଇଲୁ ତଦ୍ୱାରା
 ଅପାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ଦୂର ଦୋର ବାସିନ୍ଦା ଏବଂ ଶ୍ରମ-
 ଶିଳ୍ପ ବଳାପ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ବିସ୍ତାର ଆଡ଼େ ଲୋକ-
 ଦମନ ଫେରୁନ ଏବଂ ତହିଁ ଉପରେ ଦେଶର
 ଉନ୍ନତ ନିର୍ଭର କରେ । ଏହା କହି ସମାପତ
 ବଦଳୁନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ବଜ୍ରଲତ ମହୋ-
 ଦୟୁ ଅପନ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏ
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଠକର ସମସ୍ତକ ପ୍ରୀତି ଲାଭ କରିଅଛୁ
 ବାଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି
 ହୁଁ । ସେ ସବୁଦୟା ସବୁଧର୍ମିଣୀ ଓ

ବଦୟା ସହିତ ଲୁଗାଳରେ ସୁରକ୍ଷାରେ ପଦୁ
 ଦାର୍ଦ୍ଦିନୀଳ ସୁଖଲୋଗ କରନ୍ତୁ ରବିନାକରଠରେ
 ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ନୂତନ ଗଜପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମାତ୍ର ।
 ଗୁରୁତରବର୍ଷର ନୂତନ ଗଜପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ବା ବଜ୍ର-
 ଲକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେନଦର୍ଶି ଏହି ମାସ ବା ୨୧
 ରାଜ୍ୟରେ ଭଲକିବାରେ ପଦୁଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁରୁ ପ୍ରଦାନ
 କରନ୍ତେ । ସେ ବିଲଗତୁ ଯାହାକରବା ସୁଦ୍ଧେ
 ମନମାସ ବା ୨୦ ରାଜ୍ୟରେ ବାହାଙ୍କ ସମ୍ଭାବାର୍ଥେ
 ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ଦୋରଥୁଲ । ସେହି
 ମିଳନରେ ବାହାରରୁସାର ପ୍ରଧାନ ପାତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ
 ଦେବସହସ୍ର ବିଲଗତାରୀ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସାମରତ ଗୋ-
 ଟିଏ ଅଭିନନ୍ଦନ ପଦ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋରଥୁଲ ।
 ଗୁରୁତରେ କାମଚେନର ମାର୍ଗକୁମସ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣର
 ଅସନପ୍ରଦାନ କରାଯିବେ । ବୋଧାତ୍ତର ଭୁବପୁତ୍ର
 ମରଣ୍ଡିର ଲକ୍ଷ ଦାଉସ୍ ମହୋଦୟୁ ନିୟମିତ
 ମଙ୍ଗଳ ବାମନା ପ୍ରସ୍ତାବ କରନ୍ତେ ନୂତନ ଗଜ-
 ପ୍ରତିନିଧି ମହୋଦୟୁ ବହିର ଉତ୍ତରରେ ଯେଉଁ
 ମାତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ ସୁଦ୍ଧେ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବେ
 ବାହା ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ । ବାହା ପାଠକର ଅମ୍ଭେ-
 ମାନେ ଅଗ୍ରସ୍ତ ଦୋର ବହିର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠକଙ୍କ
 ଅବଶ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ସେ
 କହିଲେ ଯେ ଗୁରୁତ ସମ୍ଭାଷଣରେ ବାହାର ବିଦ୍ୟ-
 ଦର୍ଶିତାର ଅଗ୍ରାଧିକାର ବିଷୟରେ ଅନେକେ ବର୍ଦ୍ଧ
 କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ସେ ବୌଦ୍ଧସି ଲୁଗସ୍ତାର ଅଧିକା
 ପକ୍ଷପାତ ନ ଦେଇ ପରସ୍ପାର ମତରେ ଗୁରୁତକୁ
 ଯାଉଅଛନ୍ତି । ଗତ ସନଭବବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତର
 ବହୁ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେନ ଅନେକ ବିଷୟ ବାଙ୍କ
 ଅଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋରଥୁଲ ଏବଂ ବହିରେ
 ଗୁରୁତର ବହୁ ସମ୍ଭାଷଣ ଏକା ଏକ ସମ୍ଭାଷଣ ନ ଥାଇ
 ସମ୍ଭାଷଣ ସାମ୍ରାଜ୍ୟମାନର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲ ।
 ୧୮୯୨ ମସିହାରେ ପାରସ୍ୟରେ ଥିବା ସମୟରେ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଅସିୟାରେ ଇଂରାଜ ଏବଂ ରୁଷିୟାର
 ଅକାରଣ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ବିଷୟ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତମ-
 ରୂପେ ବୁଝିପାରିଲେ ଏବଂ ସେହିପରିବର୍ଷରେ
 ଥିବା ସମୟରେ ଇଂରାଜ ଓ ରୁଷିୟାର ପ୍ରତିନିଧି-
 ମାନଙ୍କର କୃଷ୍ଣଭୂମି ସୁରୋପର ଶାନ୍ତିରଙ୍ଗ ଏବଂ
 ଗୁରୁତକୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଅଧିକ ସୈନିକବ୍ୟୟରେ
 ବିଜୟିତ କରିବାର ହୁଦୟୁକ୍ତମ କଲେ । ବାହା
 ଗତ ଦୋରଥୁଲ ଏବଂ ଅଉ କେବେ ବାହାର
 ନାହିଁ । ରୁଷିୟାର ବର୍ଦ୍ଧରେ ବିଷୟ ବ୍ୟୟକୂଳ
 ଅପଗାଳ ସୁକ ଏବଂ ଲାପା ଅଭିଯାନ ଅଧାରଣ
 କରାଯାଉଅଛି । ଉନ୍ନତ ସମ୍ଭାଷଣ ଯେଉଁ ସକ୍ତ
 ଦୋରଥୁଲ ବହିରେ ଗୁରୁତର ଅଗଣିତ ଉପ-
 ଦାର କରିଅଛୁ ଏବଂ ଗୁରୁତବାସିନୀମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ

ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦୋର ପାମାତକ ଚିତ୍ତ ବିଷୟମାନ
 ମାମାସା କର ଅପଗାର ମଙ୍ଗଳ ଏବଂ ଉନ୍ନତ-
 ସାଧନ କରାଯାଉ ବେ । ସମାଜ ଏକତ୍ରୀକର୍ତ୍ତ ଓ
 ରୁଷିୟାର ସମ୍ରାଟ ଉନ୍ନତସ୍ତେ ସକ୍ତ ସମ୍ରାପତ କରବା
 ବିଷୟରେ ଅପଗାଳ ଶକ୍ତି ଚଳାଉଥିଲେ ଏବଂ
 ରୁଷିୟାର ସମ୍ରାଟ ବିଲଗତପ୍ରତି ବନ୍ଧୁଗୁରୁ ଯୋଷଣ
 କରୁଥିବା ବିଷୟ ସେ ନିଜେ ଜାଣନ୍ତି । ଗୁରୁତର
 ବହୁ ସମ୍ଭାଷଣରେ ଏ ମାତ୍ର ଅଗେଷ କଳାଶକର
 ଗୁରୁତର ଅଭ୍ୟନ୍ତରକ ଅବସ୍ଥାସମ୍ଭାଷଣରେ କହିଲେ
 କ ସର ରବର୍ଷପିଲ୍ ଡାକ୍ତର ପିତାମହ ଲକ୍ଷ୍ମଣକି-
 ଠିକ୍ ସମୀପକୁ ଯେଉଁ ପଦ ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ
 ଗୁରୁତସ୍ତ ନିମ୍ନ ସେକେଟର ଗୁରୁତ ବଳେଟ
 ଅନନ୍ତ କରବା ସମୟରେ ତହିଁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର-
 ଥିଲେ ବାହା ସେ ସବୁଦା ମନେ ରଖିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସର ରବର୍ଷପିଲ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ବହୁଥିଲେ ସେ ଅଧିକ
 ଉପଦେଶ ଦେଉଥାନ୍ତେ ସେ ଗୁରୁତର ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କ ସହିତ ବହିର ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର ଅଧିକର
 ସମ୍ଭାଷଣ ସମ୍ରାପତ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଜାତି, ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ
 ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତି କରବା ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମି ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହୋଦ-
 ଯୁମାନେ ଯେଉଁ ହବକର ଦୂରସର୍ଗୀ ସଂଗୋଧନ
 ମାତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି ବାହା ପ୍ରବେଶକ
 ନୂତନ ଗଜପ୍ରତିନିଧି ସାଧନର ସର୍ଯ୍ୟବେଶଣ
 ସୁଦ୍ଧେ ଦୂରୀଭୂତ କରିବା ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ । ଗୁରୁତରାସି
 ପ୍ରକାସୁଷ୍ଟକ ପ୍ରତି ବାଙ୍କର ଯେଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ଭାଷଣ
 ଓ ଅଗ୍ରା ଅଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପାର୍ଥକ୍ୟ-ଉନ୍ନତ
 ଏବଂ କୈତଳ ମଙ୍ଗଳସନ ସେ ବାଙ୍କର ଯେଉଁ
 ଶିଳ୍ପାନ୍ତ ଅଗ୍ର ଅଛି ବଦାସି ବଳବାନ୍ ଦୋର
 ସେ ସରଲଗୁରୁରେ ସେହି ମାତ୍ର ଅଧିକରଣ
 କରବେ । ସେ ଗୁରୁତର ଶାସନକୁ ଶାନ୍ତି, ସୁ-
 କ୍ଷମ ଏବଂ ନିରାପଦ ସହିତ ସାର୍ଥକ କରବେ ।
 ଗୁରୁତର ସଂଗୋଧନ ଲୋକ ବିଶେଷତଃ ବ୍ୟବ-
 ସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସଦ୍ୱାସୁବା ଉପରେ
 ସେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ଏବଂ ସଞ୍ଚନରେ ସଦ୍ୱାସୁବା
 ମିଳିବାର ଅଶା କରନ୍ତି । ଗୁରୁତଶାସନର ଦାୟିତ୍ୱ
 ସେ ବୁଝିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅପଗାର ଗୁଣ ସାମାବକ
 ଥିବାର ଜାଣନ୍ତି । ସେ-ବିଲଗତଠାରୁ ଗୁରୁତରାସିନ୍ତ
 ସକଳଶେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ସଦାସୁବା ଓ ସକାଳ-
 ବୁଦ୍ଧ ପାଇବାର ବାହା ଓ ଦାମା କରନ୍ତି ଏବଂ
 ବିଦ୍ୟାସ କରନ୍ତି ସେ ବାଙ୍କର ଶାସନକାଳ ଶେଷ
 ହେଲେ ତହିଁରେ ଶାନ୍ତି, ସନ୍ତୋଷ ଏବଂ ପାଠକ
 ଉନ୍ନତ ବିଶେଷ ଥିବାର ଦେଖିପାରବେ । ସର
 ରବର୍ଷପିଲ୍ ପଦରେ ଗୁରୁତଶାସନର ଅଦର୍ଶ
 ଲେଖାଥିଲ । ଯଥା—“If you can keep
 peace, extend commerce, reduce
 expenses, strengthen our hold-

on India by confidence in our justice and kindness you will be received here on your return with acclaims a thousand times louder and a welcome infinitely more cordial than if you had a dozen victories to boast of” ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମ୍ଭେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ, ବାଣିଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର ବ୍ୟୟ ସଂକ୍ଷେପ ଏବଂ ଅନୁମାନଙ୍କର ବ୍ୟୟ ବିଭୂତ ଏବଂ ଦୟାରେ ବିଶାସ ଜନ୍ମାଇ ଶୁଭଚର ଅଧିକାର ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିପାରିଲେ ଏଠାକୁ (ବିଲ୍ଲହକୁ) ଫେରିଆସିବା ସମୟରେ ଗୋ ୧୨୫୫ ଯୁକ୍ତରେ ଜୟ ଲାଭ କରି ଆସିବା ଅପେକ୍ଷା ସହସ୍ରଗୁଣ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସାବାଦ ଏବଂ ଅଶେଷ ଅନୁଭବ ଅଭୀର୍ଷଣା ପାଇବ । ଯେଉଁ ରାଜ-ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ମତ ପୋଷଣ କରି ଆସୁ-ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଶାସନକାଳରେ ଯେ ଅନୁମାନଙ୍କ ପାନ୍ତି ଏବଂ ଉନ୍ନତି ବିରକତ ରହିବ ଏଥିରେ ବିଳମ୍ବୀକ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଭଳି ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଭରେ ଚରପ୍ରସିଦ୍ଧି ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରଜାପୁଞ୍ଜ ସହାୟ ଦେବା ଦାବିଣ ସୁର ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବେ । ଉତ୍ତର ତଳେ କୁଳେ ରାଜପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ମଧୁର ବାଚ୍ୟ ସାର୍ଥକ ହେଉ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଳ ରାଷ୍ଟ୍ରବିପ୍ଳବ ।

ଫେଲର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଳ ରାଜ୍ୟ ଫାଳଗୁଣକାଳରେ ଅପରାଧର ନିଦେ । ବହୁ-ବାଣିଜ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଳ ରାଜ୍ୟକୁ ଅତ୍ୟାଧିକରେ ଧନୀ ତରୁଅଛି ଏବଂ ସେଠାର ତତ୍ତ୍ୱମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ସୁସଫାଳରୁ ଶୁଭବାଚ୍ୟ ନାନାପ୍ରାକରେ ଯେମନ୍ତ ବାଣିଜ୍ୟାଦି ତତ୍ତ୍ୱ ଅସୁଅଛି ତେଣୁ ଅଜ୍ଞ ଅନ୍ଧ-କାର ନିହତ ମର୍ଦ୍ଦିତ ରାଜ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ଅବହୃତ ହୋଇଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ ଅମେରିକାର ଗ୍ରୀକଲ ଦେଶରେ ଅଦ୍ୟାପି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଳର ପ୍ରାଚୀନ ଗୌ-ରବ ବିଦୋଷିତ ହେଉଅଛି । ଉନ୍ନତଶୀଳ ସମ୍ପ୍ରା-ଦାୟ କର୍ତ୍ତୃକ ନିରାପାସ ବା ଅରଣ୍ୟ ମଙ୍ଗଳବାର ବନ ସେଠା ରାଜାଙ୍କର ଶାସନ ଅବସାଦ ହୋଇ ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ପରଶୁକତ ହୋଇଅଛି । ଇଂଲଣ୍ଡରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଳରେ ସୁଦ୍ଧା ଲୋକ ଉନ୍ନ-ତଶୀଳ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରଶୀଳ ଦୁଇ ରାଜନୈତିକ ଦଳରେ ନିଭକ୍ତ ଏବଂ ସେହି ଉଭୟ ଦଳରୁ ଲୋକ ବସ୍ତୁ ହୋଇ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ସଂଗଠିତ ହୁଏ । ପ୍ରାକ୍ତେ ନାମରେ ଜଣେ ଉନ୍ନତଶୀଳ ଦଳର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଲୋକ ୧୯୦୧ ମସିହାରେ ସେହି ଦଳର ନାୟକ ସଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଇ ୧୯୦୬ ମସିହାରେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦ ଲାଭ କଲେ । ମାତ୍ର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟର ଅଧିକାଂଶ ସଭ୍ୟ

ଗାଳର ବସ୍ତୁତା ଦେବାରୁ ଅଧିକାର ନିଷ୍ପ୍ର ପ୍ରାକ୍ତେ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଲୋକ ଦେଇ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତାରେ ଏକାକୀ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲେ । ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ପୁନର୍ଗଠିତ ତ ଦେବାରୁ ଲୋକେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଏବଂ ଉନ୍ନତଶୀଳ ଦଳର ଲୋକେ ବରକ୍ତ ହୋଇ ବଳଦେଲକୁ ଅପଣା ନାୟକପଦରେ ବରଣ କଲେ । ସେପ୍ରକାଶରେ କହୁଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାକ୍ତେ ଏକାଧିକ ଦୂର ନ ହେଲେ ବସ୍ତୁବସ୍ତୁ ଅଧିକା ରକ୍ତପାତ ହେବ । ଲୋକେ ରାଜା ଓ ପ୍ରାକ୍ତେ ନିକଟରେ ପାର୍ଲିଆ-ମେଣ୍ଟ ସଂଗଠିତ ହେବା ଦାବିଣ ପୁନଃପୁନ ଅନେଦନ କଲେ ମାତ୍ର ବାହା ଶୁଣା ନ ଯିବାରୁ ପରସ୍ପେଷରେ ଦୋମା ଓ ସମ୍ପାଦକରେ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଶକ୍ତି ସମାଲୋଚନା ଅରମ୍ଭ ହେଲା । ତେଣେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କଠୋର ଶାସନ ଚଳାଇ ଅନେକ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ବନ ହରଦେଲେ । ଲୋକେ ଚତୋଽଧିକ ବରକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରାକ୍ତେ ଦଳା ଦଳମା ମନ୍ତ୍ରୀଲେ । ୧୯୦୮ ମସିହା ଫିବ୍-ରୁଆ ମାସ ପହଲୁ ବାହାରେ ରାଜା ହସ୍ତେ ଅପଣା ପତ୍ନୀ ଓ ପୁତ୍ର ସମଭବ୍ୟାଦିରେ ରାଜ୍ୟ-ର୍ଷରେ ବଢ଼ିଲେ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଜଣେ ସୈନିକ ସୁରୁଷ ବାକ ଅତଳୁ ସୁନ ଦାଗିବାରୁ ରାଜା ଓ ସୁବରକ୍ତ ହବ ଏବଂ ରାଜା ଏମିଲ ଓ କନସ୍ତ ରାଜକୁମାର ମାନୁଏଲ ଅଦର ଦେଲେ । ରାଜାଙ୍କ ବସ୍ତୁମରେ ମାନୁଏଲ ରାଜପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେଲେ । ପ୍ରାକ୍ତେ ପ୍ରାକ୍ତେସୂରେ ଦେଶ ବ୍ୟାପ କଲେ ଏବଂ ଉନ୍ନତଶୀଳ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର-ଶୀଳ ଉଭୟ ଦଳ ମିଳି ମନ୍ତ୍ରୀସଭା ଗଢ଼ିଲେ ଏବଂ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟର ମେମ୍ବରମାନେ ପୁନର୍ନିର୍ବାଚିତ ହେଲେ । ମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ନିର୍ବାହୀତେ ଦେଶ ସେବାରେ ନିରତ ନ ହୋଇ ଅପଣାର ସ୍ୱାର୍ଥ-ସାଧନରେ ରହି ଦରଦ୍ର ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅର୍ଥ ଦୁରଣ ଓ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଟଙ୍କା ଅନୁସାହ କରବାରେ ରହିଲେ । ପ୍ରଜାମାନେ ଏଥିରେ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲେ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ କର୍ମଚ୍ୟୁତ ଓ ସଙ୍ଗେ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଲୁଚି ଗଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ହେବ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ସୁଦ୍ଧାର ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ମତାବଲମ୍ବୀ ବେଳକ ନି ୧୫ ଶ ମେମ୍ବର ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସମତା ବିପ୍ରତ ଥିଲା ଓ ସେମାନେ ଭରରେ ନୌସେନା ଓ ପ୍ରକାଶକାର ଅଧିକାଂ-ଶକୁ ଅପଣାର ମତାବଲମ୍ବୀ କରି ଚଳନ ମାସ ବା ୨୨ରେ ବସ୍ତୁବସ୍ତୁରେ ବା ଅରଣ୍ୟ ମଙ୍ଗଳବାର ବନ ରାଷ୍ଟ୍ରବିପ୍ଳବ କରବାର ପ୍ରିୟ କଲେ । ମଙ୍ଗ-ଳବାର ସମ୍ଭରେ ବାହାରେ ନୂତନ ସଭାପତିଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥ ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ମହାସମାବେଦରେ

ଲୋକ ହୋଇଥିଲା । ଲୋକ ଅଧିକାଂଶ ଅମରତ ବ୍ୟକ୍ତି ସାଉଥସିଡ୍ଡି ଏବଂ ଉପ ସବୁ ଜନ ଏମନ୍ତ କାଳରେ ସହ ଦେ ହୋଇ ଗୋ ୨୧୫ ଚୋଷ ସେହି ସନ୍ଦେହ ପାଇ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ଅଧି ଶକ୍ତ ଦେଇ ବାହାରିଲେ । ରାଜତନ୍ତ୍ର ଦଳର ଲୋକେ ମଧ୍ୟରେ ଦୋମା ଭରରେ ପୁଲିଶ ପତା ସୁଦ୍ଧା ଜାହାଜର କପ୍ତାନ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ରାଜପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ଚୋଷ ଦାବି କାର୍ଯ୍ୟମାନେ ବେହୁତକ ଅଧିକ ବାର୍ଦ୍ଧିର ବାଠି ଦାଠି ଦେବାରୁ ଓ କୌଶସିଠାକୁ ସମ୍ପାଦ ଯାଇ ବିପ୍ଳବକାରମାନେ ନଗର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅଧିକାର କରି ଚୋଷ ଦାଗିଲେ । ମାନେ ସଂସିଦ୍ୟେ ସୁଦ୍ଧରେ ମାତ୍ର ସମ୍ପାଦ ବରକ୍ତ ପ୍ରାୟ ପ୍ରା-ମାତ୍ର ଅଧିକାରୁ ନିରସ୍ତ ହୋଇ ଗଢ଼ି ରାଜା ମାନୁଏଲଙ୍କ ଚୋଷ ବିପ୍ଳବ ଉଦ୍ୟ ରାଜାଙ୍କୁ ଗୋପନ ଦେଇ ପଳାଇଯାଇ ଏବଂ ନି-ରଲେ । ବା ୩୧ ଥା ସୁଦ୍ଧା ଲୋକଚରଙ୍ଗ ପ୍ରାସାଦ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରା-ରାଜାଙ୍କୁ ଗୋଟି ନ ପାଇ ପ୍ରାସାଦୋପର ମାତ୍ର ରାଜପତାକା ପରୁବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରା-ପତାକା ଉଡ଼ାଇଲେ ଏବଂ ସୁଦ୍ଧା ବିପ୍ଳବ ଲୋକସାଧାରଣରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବା ଜୟଧ୍ୱଜ ଉତ୍ଥିତ ହୋଇ ଅକାଶ ସେତରାଗା ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ସଦରେ ପ୍ରଭାସିତ ହୋଇ ସାମ୍ୟାନ୍ତ କରଅଛନ୍ତି । ରାଜା ମାନୁଏଲଙ୍କ ବସ୍ତୁ ମାତ୍ର ବା ୨୧ ଥା । ସେ ଅପଣାର ପତ୍ନୀ ଓ ପୁତ୍ର ସହତ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଶ୍ରୀସିଦ୍ଧିଦେବ ଆଶ୍ରୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଗ୍ରା-ପଳାୟତ କଲେ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାଳର ପ୍ରଜା ଶାସନ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟକୁ ଜଣାଇ ଦୃଷ୍ଟିଯାଇ ଯିବାର, ଫେନ, ପ୍ରାକ୍ତେ ପ୍ରଭାବରେ ଦୂର ନିଷ୍ପକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶୁଭଚରସର୍ବ ଗୋଆରେ ନୂତନ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବୋଷଣା ପ୍ରଭୁରତ ହୋଇଅଛି । ରାଜା ମାନୁଏଲ ଅପଣାର ପତ୍ନୀ ଓ ପୁତ୍ରକୁ ଉଦାଳକୁ ପଠାଇ ଦେଇ ମାତା ସଦିତ ବଳର ସାଉଥସିଡ୍ଡି ଏବଂ ପହଡ଼ାର ସିଦ୍ଧାସନ ବ୍ୟାପକର ତ ସୁଦ୍ଧା ବିପ୍ଳବ ସଭାପତି ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବନୋବସ୍ତର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ।
 ଯଦାବସ୍ତୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତାଗଳ ଓ
 ମିତ୍ରାବମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ସରେ
 ଅନୁମତେ ଯେଉଁ ପ୍ରବନ୍ଧ
 ତା ୧୭ ଉତ୍କଳ ସଂଖ୍ୟାରେ
 ଶ୍ରୀ ଗଣ୍ଡାଧର ବନୋବସ୍ତୁଅପି
 ୧ମେଖ ଅପିଷର ବାବୁ ଉପେନ୍ଦ୍ର-
 ର ପତ୍ର ନମ୍ବରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ-
 ନୁର ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦାନପୁସ୍ତକ ସଦ-
 କରେ ପାଣ୍ଡୁ ପ୍ରାପନର ସଦୃଶ
 ପାଠକ କାରଣ ଅନୁରକ ଧନ୍ୟ-
 ଯୁକ୍ତ । ପତ୍ରଟି ଯଥା—

୧୭ ମେସୁମ୍ବରମାସ ତା ୧୭ ଉତ୍କଳ
 କାଶିର "ପରାଲବନୋବସ୍ତୁର
 ଶ୍ରୀକ ପ୍ରବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧେ ମାନ୍ୟକର
 ଅପିଷରଙ୍କ ଅଦେଶମତେ ନମ୍ବ-
 , ଅପିଷରଙ୍କ ପତ୍ର କାରେ ପ୍ରକାଶ
 ରବା ଦେବେ ।

ନାସୁରୁ ବସ୍ତୁକ ଅଭିଧାନସାଦ
 ମଧ୍ୟ ନିୟମାବଳୀର ସଂସ୍କରଣାୟ-
 ଯାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରୁଦ୍ରାନ୍ତ
 (publication) ନୋଟିସ
 ପୁସ୍ତକ ନିମିତ୍ତାବମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧନ
 ଯାନ୍ତେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ ସଦର
 ୧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରଖା ଯାଉଥାଏ । ଉକ୍ତ
 ୨ ଏକଅଂଶ ନମ୍ବରେ ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁକା-
 ୨ ଓ ମାଲିକ ମଧ୍ୟସଂସ୍କାରକ
 ଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
 ୩ରେ ରଖା ଯାଉଅଛି । ସେମାନେ
 । ସମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଶୃଙ୍ଖଳା ସଦର
 କଦା ଶର୍ତ୍ତାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ"

ନୋଟିସରୁ ଅବଗତ ହୋଇ ଅନେକ
 ମାନେ ଯଥାସମୟରେ ସଦରଅପିଷରୁ
 ସମାଜର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ ନେଉ-

। ମୌଜାରେ ନୋଟିସ ଜାଣି ଦେଲ
 ଉତ୍କଳ ଯେବେ ନିମିତ୍ତାବ କମ୍ପା ମଧ୍ୟସଂସ୍କାର-
 ଶାସନାନେ ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ ସଦର ଅପିଷରୁ କ
 ନିଅନ୍ତି ବେବେ ତାହା ସେମାନଙ୍କର ନିଜର
 ଦୋଷ ଛଡ଼ା ଅଉ କ୍ଷେ ନୁହେ । ଯେଉଁ ନିମି-
 ଦାବମାନେ ରୁଦ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରକ୍ଷର (Final publi-
 cation) ର ନୋଟିସ ଜାଣି ଉତ୍କଳରେ ସଦର
 ଅପିଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ କ ନିଅନ୍ତି ସେ-
 ମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ ପାଠବା ବାରିଷରୁ ୧୨ କ
 ୧୫ରେ ସଦରଅପିଷରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ

ଦେବା ନମନ୍ତେ ଯୋଗୁକାର୍ତ୍ତ ନୋଟିସଦ୍ୱାରା ପୁ-
 ସ୍ତକ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଏ ।
 ସରକାଳବନୋବସ୍ତୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯେଉଁ
 କାଗଜରେ ବନ୍ଧନ କର ଯାଉଅଛି ତାହା ଗତ
 ବନୋବସ୍ତୁର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତାଗଳ ଅପେକ୍ଷା ଉକ୍ତ
 ଅଟେ ।

ଅପିଷର
 ଶ୍ରୀ ଉପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାନ୍ତି
 ଅଃ ସେଃ ଅପିଷର
 କଟକ ସଦର ସେକ୍ସଲମେନ୍ତ ଅପିଷ

ଏଥିରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରୁଦ୍ରାନ୍ତ
 ପ୍ରକ୍ଷର (Final publication) ନୋଟିସ
 ଜାଣି ଦେବା ପୁସ୍ତକ ନିମିତ୍ତାବମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧନ
 ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓ ଶେଷାଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇ ରଖା ଯାଉଥାଏ । ଏବଂ ଉକ୍ତ ନୋଟିସର
 ଏକଅଂଶରେ ନିମିତ୍ତାବ ଓ ମଧ୍ୟସଂସ୍କାରକ
 ଶେଷାଂଶ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଦରଅପିଷରେ ରଖା-
 ଯାଇ ସେଠାରୁ ସେମାନେ କେତେ କମ୍ପା ସମତା
 ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଶୃଙ୍ଖଳା ସଦା ଶର୍ତ୍ତାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେ-
 ବାର ଲେଖା ଯାଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ
 ମୋଟସଳରେ ଜାଣି ଦୋଇଥିବା ନୋଟିସରେ
 ଏପରି ଲେଖାସୁଦ୍ଧା ଦେଖି ନାହିଁ ଏବଂ ଗବର୍ଗ-
 ମେନ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ୨୧ ପ୍ର- ର ରୁଦ୍ରାନ୍ତ
 ଜାଣି (Final publication) ସଦାସେ ଯେଉଁ
 କ ୧୭ ଦୂର ପାରମରେ ନୋଟିସ ଦିଅଯିବାର
 ଲେଖା ଅଛି ସେ ପାରମରେ ସେପରି କିଛି ନାହିଁ
 ଏମନ୍ତପ୍ରକାରେ କେଉଁ କିଛି ଅଭିଯାୟୀ ନିମିତ୍ତାବ ଓ
 ମଧ୍ୟସଂସ୍କାରକ ଶେଷାଂଶ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସଦରଅପି-
 ସରେ ରଖାଯାଇ ସେଠାରୁ ନେବାର ନୋଟିସରେ
 ଲେଖାଗଲା ଅନୁମାନେ କୁହିପାରୁ ନାହିଁ ଏବଂ
 ତାହା ଅଭିଧାନକର ନ ଥିବାରୁ ନିମିତ୍ତାବ ବା
 ମଧ୍ୟସଂସ୍କାରକମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରିଲୁ ।
 ଉକ୍ତ ନିୟମାବଳୀର ୮୧ ପ୍ରକରଣରେ ନିମିତ୍ତାବ
 ଓ ମଧ୍ୟସଂସ୍କାରକମାନଙ୍କୁ ଶେଷାଂଶ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତର
 ନକଲ କଦାପିରେ ଦିଅଯିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ତେ
 ଲେଖାଯାଇ ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର
 ଲେଖାଯାଉଅଛି ମାତ୍ର କେଉଁଠାରେ ଦିଅଯିବ
 ତାହା ଲେଖା ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶ ନକଲ ଯେତେ-
 ବେଳେ ସରକାରୀରେ ଦିଆଯାଉଅଛି ନିମିତ୍ତାବ
 ଓ ମଧ୍ୟସଂସ୍କାରକକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିଠାରେ ଦେବା
 ସୁବିଧାନକର । ସେ ନୋଟିସ ଦେଖି ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ନ କେବେ ତାଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧାୟୀ ଅର୍ପଣ୍ୟ ।
 ଅନୁମାନେ ଜାଣି ଯେ ସଦର କେତେକରୁ
 ଶେଷାଂଶ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେବା ଅପାନ୍ତ ଅପିଷା-
 ଜନ ଏବଂ ଲେକେ ସେଥି ସଦାସେ ସଦର
 କେତେକରୁ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନର ଦତ୍ତ ଶୋଷାମଦ

କର ପାଠବା ନଷ୍ଟ । ନିମିତ୍ତାବ ବା ମଧ୍ୟସଂସ୍କର-
 ଶକାରମାନେ ନୋଟିସ କ ମାନରେ ଦୋଷ
 ତାଙ୍କର ମାତ୍ର ନୋଟିସ ଅଭିଧାନକର ଦେବ
 ଉଚିତ । ଏପରି କାଗଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁମାନେ
 ସାଧାରଣ ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲୁ । ପୁସ୍ତକ ଦଳ-
 ଦିଅ ବାଲିକାଗଳ ଅପେକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନ ଧଳ-
 କାଗଜ ଟିକିଏ ମୋଟ ଦୂରକୁ ଲଗୁଥିବା ଓ ଭଲ
 ଦିଶୁଥିଲେ ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାରରେ ଶୀଘ୍ର ଭଲ
 ଯାଉଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାରମ ଉଦ୍ୟାୟ ଶ୍ରୀମତୀ
 ସରକାଯାଏ କାଗଜ ବଦଳାଇବା ଅବଶ୍ୟ ସକଳ
 ନଦେ ମାତ୍ର ଶେଷାଂଶ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତରେ
 ବିଶେଷ ଚେତନା କାଗଜରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଦେଲେ
 ଏବଂ ଉକ୍ତ ନକଲ ନିମିତ୍ତାବ ଓ ମଧ୍ୟସଂସ୍କର-
 ଶକାରମାନଙ୍କୁ ଦେବା ବିଷୟ ବନୋବସ୍ତୁ ନିମି-
 ଶୁଣି ମହୋଦୟ ସୁଦିବେଗନା ପୁସ୍ତକ ସରକା-
 ନରେ ଦେବାର ନିୟମ କରେ ସମସ୍ତଙ୍କର
 ସନ୍ତୋଷଜନକ ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳବା ଗେଜେଟ ।

ଉପୋଦ୍ଧର ମାଃ ଓ ବନୋବସ୍ତୁର ମାଃ ପୂର୍ତ୍ତବମର
 ଅଗ୍ରଣି ବାଲେଶ୍ୱର ମାଃ ଓ ବନୋବସ୍ତୁର ଦେଲେ ।

ମୌଜନ ମହାନ୍ତ ଅବଦୁର ସଦାକ ୧, ୨, ଶିଶାବଦେ
 ତୋ ବନୋବସ୍ତୁର ନିୟମ ହୋଇ ବସ୍ତୁକ ମତର ସଦର
 ମହାମାନେ ଅବସ୍ଥା ବିଚ ଦେଲେ ।

କଟକର ୧, ଏକରସି ଯାଦୁବ ମହାମାନେ
 ସଦର ସୁଦରଶେଷେକ ଦେଲେ ।

ଏବଂ ୧୧, ଓମକର ବାଦେବ ସୁଦର ସୁଦର
 ଶେଷେକ ଦେଲେ ।

ସନ ୧୯୧୦ ଅଗଷ୍ଟମାସରେ ଧର୍ତ୍ତା ଦୋଇଥିବା ଦେଲେ
 ଏକେକ ସଦାଗରେ କୁଶାଳି ଦୋଇ ଅଗ୍ରଣି ବସ୍ତୁ-
 କମତେ ମହାନ୍ତ । ବାଲେଶ୍ୱର—ଅଭିଧାନକର ଦେ ଓ
 ଗୋଦେଶକର, ଡ଼ା ।

୧୨୧ ସଦର ତୋ ବନୋବସ୍ତୁର ବାବୁ ଶକାବେଦ
 ବାସନ୍ତର ବାବୁ ସୁଦ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀମତୀ
 ସେକ୍ସଲମେନ୍ତ ଅପିଷର ସୁଦେ ଦେବାର ଅଦେଶ କହେ
 ଦେଲ ।

୧୨୨୨ ସଦର ତୋ ବନୋବସ୍ତୁର ବାବୁ ମୋହନମୋହନ
 ସେକ୍ସଲମେନ୍ତ ବାବୁ, ସୁଦ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀମତୀ
 ସେକ୍ସଲମେନ୍ତ ଅପିଷର ଦେଲେ ।

ବାବୁ ବୃତ୍ତରେ, ଚଳ ଚଳେଇଁ ସବାରେ ଯୁ ପେଣୀର ମାତେକେଟି ନଗ୍ରୁ ହୋଇ ବର୍ଷକ ସପର ସ୍ୱାଧୀନ ଭେଦର ସରା ଦେଲେ ଓ ଇଂରାଜ ସବାରେ ସାକ୍ଷୀ ହେବାର ସମ୍ଭାଷା ଗାନ୍ଧିଲେ ।

ତୌଷ୍ଠ୍ୟ ସୁରମତି ଦାସ ଚଳେଇଁ ସବାରେ ଯୁ ପେଣୀର ମାତେକେଟି ନଗ୍ରୁ ହୋଇ ସୁରମତି ବକ୍ତେରସର ଦେବର ସବା ଦେଲେ ।

ବାବୁ ବାସସ୍ତର ଚଳ ଦ, ଏ ଚିତ୍ତାଚରଣ ସବୁ ତୋ' ଉଦ୍‌ଗମ୍ଭର ନଗ୍ରୁ ହୋଇ ବାଲେଶ୍ୱର ଉପର ସପର ମତ୍ତମରେ ପରାସ୍ତର, ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ତା ୩୯ ଉପରେ ଶେଷ ହୋଇ ସପ୍ତାହରେ ମୁସଲିମ ଦର ସପ ବର୍ଷ ଓ ସୁତ ସେ ୧୦୦ ବାଲେଶ୍ୱର ସେ ୧୫, ପରସୁର ସେ ୧୨୩, ଓ ସମ୍ଭଲପୁର ସେ ୧୦୩ ଏକ ପରାଚର ମଧ୍ୟରେ ସକୋଳ ଚାଲିବେଳେ ସେ ୨୮ ଓ ସବୁକମ୍ପ ଚଳିଥିଲା ସେ ୧୧ ର ।

ସ୍ତ୍ରୀମାତୃ ସମ୍ପାଦି ।

ଅମମାନବର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦମିତର ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀ ମାତୃକା ସାଦେବକ ଉପର ଚହଟ ଅସ୍ତ୍ର ପତ୍ର ।

ଏ ସପ୍ତାହ ଏ ଉପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଉପ ଶାଳ ଓ ସହରେ ଶୀତ ହୋଇପତ୍ର । ବୌଦ୍ଧିକ ସକାମକ ସେବ ମାତୃ । ମାତ୍ର ତୁ ଅନେକ ଦେବକୁ ବାସ୍ତୁ ବହୁପତ୍ର ।

ଏ ଉପ ଶ୍ରୀମାତୃ ଚଳ ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀ ଅପେକ୍ଷା ସାଦେବ କୁଟୀର ସେବ ଅତି ଗତ ରୁଧିରା ବାହାରି ଗ୍ରହଣ ବହୁପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖକ ସାଦେବ ଏହି ସପ୍ତାହରେ ବର୍ତ୍ତାୟ ସେକେଟିକ ବାର୍ତ୍ତା ସର ଅର୍ପଣ ବର ବାହାଳର ସ୍ରୀମାତୃ ଚଳ ଓଡ଼ିଶା ଦମିତର ଶ୍ରୀସ୍ତ୍ରୀ ସପ୍ତାହ ପତ୍ର । ବାହାଳର ସକୋଳ ଚଳେପତ୍ର ସହୁତ ପହୁଟିପତ୍ର ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉପରା ସବୁ ଏ ନଗରରେ ଗାହାଳ ଶ୍ରୀତି ବାଦବାସୁଲ ସାଦାସ୍ୟ ଉପରେ କାମଗ୍ରା ସାନ୍ଧିରେ ସେଠା ଉପା ଏକ ସର୍ତ୍ତା ପ୍ରତୋକ ମାସିକ ୫୦୦ ଲ, ଲେଖାଣି ମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ୫-୨୦ ଲା ଏକ ସେଠାଲ ବେଳେ ଚଳେପତ୍ର ବାହାଳ ବା ବକାଚର ଉପା ବାଳ ବର ପତ୍ର ।—ସା ହୁ

ଶ୍ରୀମତୀ ଉପରା ସବୁ ଏ ନଗରରେ ଗାହାଳ ଶ୍ରୀତି ବାଦବାସୁଲ ସାଦାସ୍ୟ ଉପରେ କାମଗ୍ରା ସାନ୍ଧିରେ ସେଠା ଉପା ଏକ ସର୍ତ୍ତା ପ୍ରତୋକ ମାସିକ ୫୦୦ ଲ, ଲେଖାଣି ମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ୫-୨୦ ଲା ଏକ ସେଠାଲ ବେଳେ ଚଳେପତ୍ର ବାହାଳ ବା ବକାଚର ଉପା ବାଳ ବର ପତ୍ର ।—ସା ହୁ

ସୁତ ସକାଳର ଉପା ବାଲେଶ୍ୱର ଉପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଉପରା ସବୁ ଏ ନଗରରେ ଗାହାଳ ଶ୍ରୀତି ବାଦବାସୁଲ ସାଦାସ୍ୟ ଉପରେ କାମଗ୍ରା ସାନ୍ଧିରେ ସେଠା ଉପା ଏକ ସର୍ତ୍ତା ପ୍ରତୋକ ମାସିକ ୫୦୦ ଲ, ଲେଖାଣି ମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ୫-୨୦ ଲା ଏକ ସେଠାଲ ବେଳେ ଚଳେପତ୍ର ବାହାଳ ବା ବକାଚର ଉପା ବାଳ ବର ପତ୍ର ।—ସା ହୁ

ଶ୍ରୀମତୀ ଉପରା ସବୁ ଏ ନଗରରେ ଗାହାଳ ଶ୍ରୀତି ବାଦବାସୁଲ ସାଦାସ୍ୟ ଉପରେ କାମଗ୍ରା ସାନ୍ଧିରେ ସେଠା ଉପା ଏକ ସର୍ତ୍ତା ପ୍ରତୋକ ମାସିକ ୫୦୦ ଲ, ଲେଖାଣି ମାତ୍ର ସର୍ତ୍ତ ୫-୨୦ ଲା ଏକ ସେଠାଲ ବେଳେ ଚଳେପତ୍ର ବାହାଳ ବା ବକାଚର ଉପା ବାଳ ବର ପତ୍ର ।—ସା ହୁ

ଚୈତ୍ର ୩୯ ପୁରୀର ଦେବ ଦେବସରେ । ନୂତନ ଗାଁର ବାଟ ଓ ବରୁତା ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ହୋଇସବାର ଚଳେ ପତ୍ରିକ ସମସ୍ତେକା ଲେଖିପତ୍ର ।

। ତା ସୁତ । ପ୍ର । ବୋଦେବ । ମୌ । ମତ୍ତପତ୍ର ସୁତପତ୍ର । ବର ବାମବର ବର ସବାରେ ଏକ ଏକ ଚଳି ସରବାସ ବାସୁର ଉପର ଦେବାର ବିଶେଷ ବାହାସପତ୍ର ପତ୍ରତା ଗୋରାଧେଇବରକ ଗତ ତା ୨୮ ଉପରେ ଚଳେ ଦେବ ମେକ୍ତ ମତ୍ତପତ୍ର ଗାନ୍ଧିପତ୍ର ସେଠାର ଦେବାରାଳ ଓ ନୂତନଗ୍ରୁ ଗୁରୁ ସମ୍ଭଲପୁର ଶିଳେ । ସା ହୁ ସମ୍ଭଲପୁରରେ ଗୋଟି ସମ୍ଭଲ ଶକାକୁ ସେ ୧୨୩୯ ଚ ଚୈତ୍ରର ଅରସ ହୋଇପତ୍ର ।—ସା ହୁ

ସୁତ ସମ୍ପାଦି ।

ଉଚ୍ଚ ତା ୧୯ ଉପ ମଲଲକାର ଦେଖିଲେ ପତ୍ର ଉପା-ଦୁକ ଉପାହତ ହୋଇପତ୍ର । ଏକ ବ ୧୦ ଲା ପତ୍ର ସୁତ ଅନେକମସ୍ତ ଏକ ମାତ୍ର ଉପ ଅବବାଳା ପ୍ରତୋକ ହୋଇସର । ଏକବାଣୀ, ମତ ଓ ବର ୨ ବୋକାଳ ବିଶେ ଶେଃ ମାରଣ୍ଡାକ ବୋକାଳମାନ ସୁରପିତ ଓ ସପାକଚର ଅନେକତ ହୋଇପତ୍ର । ସକାମସମ୍ଭରେ ଅନୁଶ୍ରୁତ ଚଳ ଶରେ ଉତ୍କଳୀୟ ମାତ୍ର ମାଳକର ବାଲେଶ୍ୱର ଯୋଡ଼ା ବାଲେ ଶାକ୍ତରେ ଧାତା ୨ ବୁଦ୍ଧିକ ବସି ଗ୍ରାକ ସବାରେ ସାମି ମାଳକ ଶାକ୍ତରେ ଚଳେଶାର ବାର ଅଧ୍ୟା, ଗାହୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପତ୍ରା ହୋଇ ସାନ୍ଧିପତ୍ର ।

ବୋସାଳ ବୋସପୁର ବାସୀ ଏକବାଣି ଉପରାୟ ବହୁର ଉପରେ ଅନୁ ସବାଇ ଦେବତାଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚ ବାହୁ ଓ ଉଚ୍ଚ ଉପରେ ଗୋରାଲ ଗାତ ଚଳାଇବା ଓ ଉପରା ଉପାକ ମତ ଶକା ଦେବାର ପତ୍ର ।

ମି । ବୁଦ୍ଧି, ବିନୟେକସୁର କାମକ ଏକ ସାଦେବ ପୁତା କୁଟୀରେ ସୁବର ଅସି ସମ୍ଭଲପୁରେ ସହରଣ ବର ୨ ଉପରେ ହୋଇ ଗ୍ରାଣ ହୁଇ ପତ୍ର । ଶୋଭିତମାତୃ ଗୋର ୨ ସାଦେବକୁ ବୁଦ୍ଧି ଅନେକ ସିଦ୍ଧିପତ୍ର ଉପରେ ସପାସାଧ୍ୟ ଦେବା ବର ବିଷୟ କାମ ଦେଲେ ।

ଏକବାଣୀ ସକାଳ ଦିନ ପୁଣିଅମଳେ ସାସଦେବ ଦେବାର ଶାନ୍ତି । ଗତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସକାଳ ଦେବେକ ଦିନ ଅଗେ ସାସ ଅନିବା ସବାରେ ଉଚ୍ଚା କାମକ ଏକ ପୁଣିଅ ଉପରେ ଚଳେପତ୍ର ଗାନ୍ଧିପତ୍ର । ସେଠାରେ ସର୍ବଦାସକରେ ମଦପାଳ ପତ୍ର ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ବର୍ତ୍ତା ଉଚ୍ଚ ଶୀତର ସୁଗ୍ରାତ ହୋଇପତ୍ର । ଗତ ଅମାବାସ୍ୟାରେ ଗାଳ ସୋପ ବିଶେଷରେ ସପ୍ତପତ୍ର ଏକବାଣି ହୋଇପତ୍ର ଦେବେ ବିଶେଷ ଅନୁଶ୍ରୁତ ବାଲେଶ୍ୱର । ଏକବାଣୀ ଅନୁଶ୍ରୁତ ଅମାବାସ୍ୟା ଚଳିବେ ପକ୍ଷତ ଦେବାର ଦେବକ ମଳ ହବୁ ଅନ ହୋଇପତ୍ର ।

ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦି ।

ଚର୍ମାଳଠାରେ କୋମାରସୁ ଉପରେ ହୋଇପତ୍ର । ଚଳେ ବାସାଦେବିକ ଅବରକ ବଳର ଦେବଶାଳରେ ଚର୍ମାଳର ସମାଜ ଉପରେ ସେ କୋମା ପଦାଳକା ଉପରେ ଏକବାଣୀ ଉପରେ ପତ୍ର ସକାଳ ସମାଜ ପତ୍ରାଧ୍ୟାତାସହୁତ ବାଟ ବାଟ ଚଳାଇ ଉପରେ କାହାଳ ସକାଳ ସମାଜ ମିଳଇ ।—ଦୁକ୍ତଦେବ ସକାଳ ପତ୍ର । ଏହିକ ଅର୍ପିକାର ପ୍ରଧାନ ସ୍ତରକ ଦେଖିଲେ ଉପର ଚଳାଚଳ ଅଧିପତ୍ର । ଏକବାଣି ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦୦ ସାନ୍ଧି ପଦାଳ ଶାନ୍ତି ଉପରେ ଶକା ।

ଉଚ୍ଚ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଅକାଳ ବମାର ୧୮୦୦୦ ଗାହୁର ଅକାଳ ହୁଇପତ୍ର ସବୁପତ୍ରର ଶକାରେ ବଳି ପତ୍ର । ଏକରେ ଚ ୨ ଶ ଅଧ୍ୟାୟ ଶାନ୍ତି ଗାନ୍ଧିକେ ।

ସହପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ—ଏକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତିକାଳ । ଚଳେ ସପା ସକାଳ ସମସ୍ତାକ ଚଳାଇବା ବର ।

ଶ୍ରୀ ପଦ ସକାଳାସପୁର ସପ୍ତ—ଅସମ ସର ସପର ସମସ୍ତାକ ପଦାଳକା ଚଳାଇସବାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପରେ ମଲୋଗାଣୀ ଅଧିକ । ଚଳେଶାଳର ସମ୍ଭଲପୁର ସକାଳରେ ଦେବେକ ଅନେକ ଉପରେ ଦେବ । ମାତ୍ର ଦେବକ ବରଦି ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶିତ ବା ବହୁବର ହୋଇ ପତ୍ର । ଉପ ସକାଳରେ ବର ପତ୍ର ଦେବ ମାତ୍ର ।

ପ୍ରେକ୍ଷକପତ୍ର

ସହପ୍ରେକ୍ଷକଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମୋଦନେ ଦାସୀ କୋକୁ ।

To The Editor, Utkal Dipika, Cuttack Sir,

I find discussions regarding the official conduct of Babu Chandra Mohan Maharana, Head master, Training School, Cuttack in the three leading papers of Orissa, viz, the " Utkal Dipika," the " Star of Utkal," and the "Oria and Navasambad." In the present correspondence, I should like to confine the attention of your readers to matters relating to the finance of the Cuttack Training school, by putting a few queries regarding the "Agricultural Garden " attached to it.

- 1. Besides the cabbages, cauliflowers &c. which grow in winter, what other products of other seasons growing in the said garden, are put to sale ?
2. What becomes of the products that are not sold ?
3. In how many instalments are the sale proceeds remitted to the local treasury in course of a year ?
4. What amount that might have been realised from the sale of the garden produce, has been deposited into the treasury in course of the current financial year ?

In how many instalments has the said amount been deposited ?

5. Have the trees of the agricultural garden felled and stacked more than a year ago for the purpose of sale by public auction been as yet sold, and the sale proceeds remitted to the treasury ?

It will not be out of place to mention here that the said agricultural garden has been in existence for about four years, that it has a monthly grant of Rs 100, that it covers an area of about two acres, and that there are three malis in connection with its establishment. As various vegetables and crops grow in the said garden, it is but fair and reasonable that there should be some sale proceeds every month, though not proportionate to the monthly expenditure incurred by Government. Is that so ?

Cuttack } Yours truly
31-10-10 } Pro Bono Publico

ମାନଙ୍କ ସୁଉତ୍କଳ ଉପକା ସମ୍ପାଦକ ମହୋଦୟ
ସମାପେଷ ।

ମହାଶୟ !

ପଦକ ପୁରସ୍କାର

ମୋହର ନବନା " ଶ୍ରୀମତୀ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା " ଜି
ଦାମାକୃଷ୍ଣାୟୀ ଗୋଟିଏ " କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ପଦକ "
ଉତ୍କଳର ଚାନ୍ଦିକା ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ବାଣ୍ଟି-
କର ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ମନସ୍ତ କରୁଅଛୁ ।
ଯେଉଁ ମାନେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାକୁ ଉଚ୍ଛା କରନ୍ତି
ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ
ପ୍ରବନ୍ଧ କଲେ ' ଲେଖି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ ପଠା-
ଇବେ । ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧ ସବୋତ୍ତମ୍ୟ ବୋଲି
କବେଚିତ ଦେବ ସେ ଉକ୍ତ ପୁରସ୍କାର ଅଧି-
ତାରଣୀ ହେବେ । ଚନ୍ଦ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚ " ମାତା " ସମ୍ପ-
କରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ।
ସେଉଁମାନେ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରେରଣ କରବାକୁ ଇଚ୍ଛା
କରନ୍ତି ସେମାନେ ଉପର ମାସ ଶେଷ ପୂର୍ବା
ପଠାଇ ପାରନ୍ତେ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଦାସ କାଶ୍ୟପ ଶୟ
ବାଲେଶ୍ୱର } ପୋ: ଅ: ମୋହନଜୀ ବନାର
୨୮/୧୦/୧୦ } ବାଲେଶ୍ୱର ।

କଲମୀ ଉତ୍ତୁହାର ।

କ *
- ପାସିକୁ ସାହାଣୀ । ସା । ଦୁଇଅଳ । ପ୍ର ।
ଲହାଣୀ ଉଃ
ବନାମ
ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଚାଳ । ସା । ଦୁଆଶାସନ । ପ୍ର । ଅସୁ-
ରେଶ୍ୱର ଦେଃ
ଉପରଲକ୍ଷିତ ନମ୍ବର ମୋକଦମାରେ
ଉକ୍ତାଦାରର ପାଉଣା ଟ ୮୦/୨ ଅଦାୟ ସବାଣ
ଦେଶଦାରର ନିମ୍ନଲକ୍ଷିତ ସମ୍ପତ୍ତି ସନ ୧୯୧୦
ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୫ ରଖ । ମୁ ।
ସନ ୧୯୧୮ ସାଲ କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ଦି ୩୦ କ
ମଙ୍ଗଳବାର ଦିବା ସ ୧୨ ଖା ସମୟରେ ନିଲମ
ଦେବ ।

କିଛି କଟକ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରକଳ ଓ
ସର୍ବରେକ୍ଷ୍ମର ଓ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ପୁଲିଶ ଷ୍ଟେ
ସନ ଇଲକାର । ପ୍ର । ଅସୁରେଶ୍ୱର କ ୧୦୭୨
ମୁର ଉତ୍କଳପୁର । ବା । କୃଷ୍ଣପୁର । ମୋ ।
କଥାସାଧନରେ ସୁବା ପ୍ରତିବାଦ ନାମର ବନୋ-
ବସ୍ତି କ ଟ' ମର ସିଡିଲ ଶ୍ରୀଅଳ । ବା ।
ସ୍ତ୍ରୀବାଲ ଥାନା ଏ ୪-୭୫ ଉପମିଲ
କମିଟି ଅଦାୟ କମା ଟ ୧୫୫ ଅଟେ ।
ରହି ମଧ୍ୟରୁ ଏ ୦୮୧ ଉପମିଲ ଥାନା କମି
ରହିର ମଥୋଟ କମା ଟ ୧୮୩ ଅଟେ ଉକ୍ତ
ଏ ୦୮୧ ଉପମିଲ କମି ଅବକ ଅଛି ନିଲମ
ଦେବ ମଲ୍ୟ ଟ ୪୦ ବା ଅଟେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମ୍ୟାଜିକ ଇସ୍ତ ।

ଏହା ବାଳେ ଲୋକଠକାର ମ୍ୟାଜିକ ଇସ୍ତ ନଦେ
ଏକମାତ୍ର ଅମଦାନୀ କରୁଅଛି ।

ମ୍ୟାଜିକ ଇସ୍ତ ଅତ୍ୟାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଯଦ୍ । ଏହି
ଲକ୍ଷ୍ମୀଦାସ ଜାତୀୟତାର ବିଦ୍ୟାଦାର ଦେବ୍ୟ
ଜାତା ଦେଶର ଅତ୍ୟୁତ ଅଦାରର ମଦ୍ୟ
ସିଦ୍ଧ, ବ୍ୟାଦ, ବନ, ଜଙ୍ଗଲ, ସକ୍ତ, ଦଦା
ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଓ ସମସ୍ତ ହିତ ପ୍ରଦାତ୍ତ ଯାହାଜ-
ଣେହି ସକଳ ଯାହାଜ ହିତରେ ପଡ଼ି ରସ୍ତାନକ
ଅନୋକର ବେଉଅଛି ଉଦ୍ୟାଦ ସମ୍ପା ଦେଖା
ଯାଏ । ସମସ୍ତ ଭିତରୁ ପ୍ରଦାତ୍ତ ଦେବ୍ୟ ଗୋଟିଏ
ଶିଳ୍ପକରୁ କେବ ଉଠୁଅଛି ଏବ ଜାତୀୟତାର
ପୁଲ ଉଦ୍ୟାଦ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ଦେଖାଯାଏ । ଏହି
ମ୍ୟାଜିକ ଇସ୍ତଦ୍ୱାରା ବାଳା ଦେଖାଇ ବେଶ
ଦୁଇପଦସା ଉପାଦିତ ଦେଖାଯାଏ । ମୁଲ ୧ ୦-
୧୦ ବଜ୍ର ସାଉଜ ଟ ୧୧୧, ମାସୁର ଟ ୧୫
୧୨ ଶ୍ରେ ବାଚ ୪ ପ୍ରଦାର ଉକ୍ତସହର । ମୁଲ
୨ ନଂ ମଝିଲ ସାଉଜ ଟ ୭୧, ମାସୁର ଟ ୧,
୧ ଶ୍ରେ ବାଚ ୪ ପ୍ରଦାର ଉକ୍ତ ସହର ।
୩୦ ଶ୍ରେ ସାଉଜ ଟ ୪୫ ମାସୁର ଟ ୧୮
୧୨ ଶ୍ରେ ଉକ୍ତ ସହର ।

ବିନାପାସରେ ମେଜିକ ବକ୍ସ
ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ମେଜିକ ବକ୍ସ ଦୁଅ
ଅମଦାନୀ କରୁଅଛୁ, ଏହା ଲୋକଙ୍କ ଠକାଇବାର
ବା କୁଅମାଦକର ବେଳବାର ବକ୍ସ ନଦେ
ଏଥିରେ ନିଅଁ ତ ଦେଇ ହିଂସ୍ରକ ଚଳୁ ଯଥର
ଦାତ ଉକ୍ତ ପଣୀ ମାଜି ଉଦ୍ୟାଦ ଜାତୀୟତା
କନ୍ତୁ ନିକାର କରାଯାଏ । ଏହା ୪୦୦ ପତ ଷ୍ଟେ;
ଗୁରୁସକ୍ତ ପାଲବେ । ପ୍ରଦୋତର ମୁଲ ଟ ୪୫
ସେଟ୍ ଉଦ୍ୟାଦ ଓ ଭା, ପି, ଟ ୧୧

ଦେବ୍ୟ ଟ ୫୦
ଏହି ଉକ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପର
ସକଳ, ଗୋଲମୁଖ, ଘୁକ,
କମ୍ପଦ, ସେକେଣ୍ଡ ଉଦ୍ୟା-
ସ୍ତ୍ରୀ, ମଜୁର, ଘାଟିତାଳ
ପ୍ରାଣୀ, ଠିକ ସମୟ ରକ୍ତ;
ଅବେ ଦମ ଦେଲେ ୩୭
ଦଦା ଘୁଲେ, ୩ ବର୍ଷ ସଦାସ ବେରେଡି,
ନିଦେଇ ବେଷ, ଚେତ ଓ ଲଦେଟ୍ଟ ସକ୍ତ ମୁଲ
ଟ ୪୧ ବା ମାଜି ଉଦ୍ୟାଦ ଟ ୦ ୫ ମାଜି ।

ମଣ୍ଡଳ ଚାନ୍ଦିକାର ଉଲ ।
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ପଦକମରେ ଓ * ମିଳିତ ମଧ୍ୟରେ
ଏହି କଳଦ୍ୱାର ଦୁଗୁରୁ ମଗନ ବାହାରୋ
ଏହାକୁ ଧରବାର ଗୋଟିଏ ଦେଶେର ଅଛି
ଉଲଟି ଦୁଧରେ ପଡ଼ାଇ ଦେଶେର ଉପରେ
ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ଚଳ ଉଦେ ଓ ଦୁଗୁରୁ
ସକ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ବାହାରେ । ମୁଲ ଟ ୧ ଓ ମାସୁର
ଟ ୦ ୫ ମାଜି । ସକ୍ତ ଦେହି ୩ ଗୋଟି ଦୁଦ୍ୟ
ଏତକରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରନ୍ତେ ଚାହାଦେଲେ ସେ
ମଥାର ବାଲ ମୋଡ଼ା ହସରବାର ଗୋଟିଏ ଯଦ୍
କିମା ମୁଲରେ ଉପକାର ପାଇବେ ।

Address:—
S. C. Gupta & Co.
General Order Suppliers
2-I Shambazar Street
P. O. Bagbazar Calcutta

NOTICE is hereby given to
the public that Babu Tarini
Charan Sur has no connection
with the firms of Messrs. Sur
Brothers and the said firm
will not recognise or be bound
by any act done by or with the
said Babu Tarini Charan Sur.
SUR BROTHERS.
39, College Street
22-10-10 Calcutta.

NOTICE,
Beautiful and showy horses for sale
in the Dhenkanal Raj Stable
as H. H. wants to dispose them of,
to make room for new ones.
1. Asvini Kumar—black and white,
Pure Burma gelding, very fast,
sound, quite and showy, excellent
Kadambaj in harness and saddle, won
several races. Price Rs 600.
2. Darjeeling—a black gelding
about 14 hands C. B., an excellent
polo-pony, sound and showy trotter,
winner in Darjeeling. Rs. 450
3. Badul—iron grey entire, 14 hands
C. B., sound and fast trotter and a
winner. Price Rs. 300
4. Several other horses ranging
from Rs. 150 to Rs. 200.
N. B.—The first two were H. H.'s
own riding horses. They are being
disposed of on account of opacity of
Cornea in one eye. The horses are
open to any trial.
Apply for full particulars to the
Veterinary Surgeon Dhenkanal.
(Orissa).

NOTICE.

Wanted a 2nd master for the Santrapur M. E. School on a salary of Rs 10 per mensem. Application to be received by the undersigned up to the 30th instant. None need apply who has not passed the M. E. examination and has no experience in teaching in new scheme.

Guttack Binodlal Bosu
(Secy. of the School)
Kathgada Sahi
Cuttack
10-11-12

NOTICE,

Beautiful and showy horses for sale in the Dhenkanal Raj Stable as H. H. wants to dispose them of, to make room for new ones.

1. Asvini Kumar—black and white, Pure Burma gelding, very fast, sound, quite and showy, excellent Kadambaj in harness and saddle, won several races. Price Rs 600.
2. Darjeeling—a black gelding about 14 hands C. B., an excellent polo-pony, sound and showy trotter, winner in Darjeeling. Rs. 450
3. Badul—iron grey entire, 14 hands C. B., sound and fast trotter and a winner. Price Rs. 300
4. Several other horses ranging from Rs 150 to Rs. 200.

N. B.—The first two were H. H's own riding horses. They are being disposed of on account of opacity of Cornea in one eye. The horses are open to any trial.

Apply for full particulars to the Veterinary Surgeon Dhenkanal. (Orissa).

ଜଗମୋହନ ।

ଭକ୍ତବଦ୍ଧ ଦାନକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କର ପୁତ୍ରଜଗମୋହନ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦ୍ଵାଦଶ ସାମାନ୍ୟ ବିସ୍ତାରଣ ବିବରଣ ଅଭିପ୍ରାଣ୍ଟନ, ଓ ପୁସ୍ତକ, କଳାଗୁଣଗୁଣିଣୀ ସ୍ଵଳ୍ପ, ବିଭିନ୍ନ ଛନ୍ଦବଦ୍ଧରେ ରଚିତ । ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭକ୍ତବଦ୍ଧ ଦାନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧତମ । ଏହାଙ୍କର ସ୍ଵଳପନକାବ୍ୟ ଗୁଡିକ ଯେପରି ସ୍ଵଳପ ସପତ୍ନି ସେହିପରି ଅବାଳ ବୃଦ୍ଧ ବଳବାକ୍ସର ପାଠୋପଯୋଗୀ ଅଟେ । ଏହାଙ୍କ ଉଦ୍ଦାର ପ୍ରସଂସା ଏପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହି ଦେବାକୁ ହେବ । ଯେ ଥରେ ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ସେ ମୋହନ ଦୋର କବିଙ୍କର ନିଜକୁ ସକ୍ରିୟ ରୂପେ ପ୍ରସଂସା କରନ୍ତୁ ରହିଯାଉ ନାହିଁ । ପାଠକେ ? ଥେର ଭକ୍ତ କବିଙ୍କ ରଚିତ "ଏହି ଜଗମୋହନ" ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠ କରି କବିଙ୍କର ଅସୀମ କ୍ଷମତାର ପରିଚୟ ପାଇବେ, ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ପ୍ରସ୍ତୁତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମିସର ଦ୍ଵାରା ବଜାରସ୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତଦୋକାନରେ ମିଳେ ।

NILMONEY HALDER & Co.,

106, Radha Bazar, Calcutta, Stationers, Printers and Diesinkers.

Dealers in Stationery—Note and Letter Papers, Inks, Account Books Office Sundries, Printing Materials, etc., etc., etc.,

Dealers and manufacturers of Drawing and Surveying Materials and Instruments, Compass Planetables Tracing Cloth, etc., etc.,

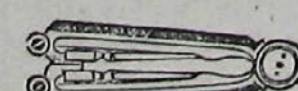
Price Lists sent when asked for.

Orders and enquiries respectfully solicited.

Try our Emperor Note and Foolscap Papers; Very good value.

ନୀଳମଣି ଦାନଦାର ଏଣ୍ଡ କୋ ।

୧୯୦୭ ଚ୍ୟାବକାର କଲକତା ।
 ଷ୍ଟେସନରସ୍, ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ଡ୍ରାଇ ସିକର୍ସ ।
 ଅମ୍ବର ଦୋକାନରେ ଷ୍ଟେସନରସ୍, ଚି-କାଗଜ ଗ୍ରହଣକାର କାଗଜ ଓ ଛପାଖାକାର ସମସ୍ତ ସାଜ ସରଞ୍ଜାମ, ବୁଦ୍ଧି, କଲମ, ଲେଖିବା ଲାଲକାଳୀ, ହସାବ ଲେଖିବାଇ ବହି, ଅପିସ ବ୍ୟବହାରୀୟ ସାବଜସ୍ଵ ଜନସ ଓ ବହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ସର୍ବେ ମାପର ଯନ୍ତ୍ର ଓ କାଗଜର ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ

ସବଦା ଶୁଣା-ଦରରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ବସନ୍ତ ଶାରଦା ମାସେ ସମସ୍ତ ଜନସମ୍ମୁଖ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ ପଠାଯାଏ । ପତ୍ନୀ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ବର ସରଞ୍ଜ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଚାଲିବା ବହି ପାଇବେ । ଅମ୍ବର "ଏମ୍ପର" ନୋଟ ପେପର ଓ ପୁଲି-ଷେପ କାଗଜ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ । ବ୍ୟବହାର କଲେ କାଢ଼ିପାରିବେ ।

ବିକ୍ରାପନ ।

ପ୍ରାୟତଃ ଚଳନ୍ତ ଶାନ୍ତ ଭକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଭାରତବାସୀ ସୁଦୃଢ଼ ଅବସ୍ଥା । ଭବ ବେତନ ଦିଅଣିବ, ଧୀର ଏବଂ ବୃକ୍ଷମାନ ଲେଖକର ଭବଷାରେ ଭବିଷ୍ୟର ଅଗ୍ର ଅଛି । ଭବିଷ୍ୟତା ଶ୍ରୀମତ୍ତମ୍ଭେ ବନ୍ଧ୍ୟାମାନ ନିବେଦନ ଶ୍ରୀପତି ସପ୍ତର ଷ୍ଟେସନର ନବରେ ଅବେଦନ ପରବାର ଦେବ । ୧୯୧୦ ମସିହା ଉଲ୍ଲେଖ ଶ୍ରୀ : ଭବିଷ୍ୟତା

ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉସ୍ତେଜସ୍

ସଦାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଦେଖାଉଅଛୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉସ୍ତେଜସ୍ରେ ସୁଦା ଏବଂ ରୂପାର ପିଲିଗିର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗାରର ନଦୀ ଏବଂ ପାଲିସ ଓ ମଧ୍ୟ କଲୁମିନସ୍ ଦାନଦାର ଓ ମହତ୍ତ୍ଵ ସିଂହର ଇଂରେଜୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଅଳଙ୍କାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟେ । ମଧ୍ୟ ଅର୍ଡର ଅର୍ଥାତ୍ ପରମାସ୍ ଦେଲେ ଚିତ୍ର-ସମୟରେ ଓଷାକ ମୂଲ୍ୟରେ ଚୟୁରକର ଦେଖିବ ପରଲୀ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଓ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କମ । ଚୌକଣି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମେ ପରମାସ୍ ଦେବାକୁ ଦେଲେ ଚୟୁରପୂର୍ବରୁ ବହୁ ଟଙ୍କା ଉପାଧି ରଖିବାକୁ ହୁଏ । ଯେ ୨ ଜନ-ସମାଜ ଏଠାରେ ପାଠ୍ୟସାଧ୍ୟ ଏବଂ ଚୟୁର ହୁଏ ସେ ସମସ୍ତମଧ୍ୟରୁ କେତେକଟିର କାମ ନିମ୍ନରେ ଦେଲୁ ।

ପ୍ରକାଶନାତ୍ତ ବ ଏଠାକୁ ପତ୍ନୀ ଲେଖିବାକୁ ଦେଲେ ନିମ୍ନ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରକ ନାମରେ ପତ୍ନୀ ଦେବେ ।

ପଟୋପ୍ରେମ	ବାଲ	କାନ୍ତତପା
ଅରବିଦାନ	ପନକ୍ର	ଶୁଣା
ଗୋଲବପାସ	ବେକରଦାର	ବେସର
ପାକିରା	ଚିବ	ଗଣିଆ
ବାଡ଼ିର ଦେଶୁଲ୍	କବଣ	ମହାହରି
ହୁଦା	ପର୍ଯ୍ୟ	ଟାକା
ଥାଳୀ	ଚୁକ୍ତି	ପତା
ବାଟିଆ	ସକ୍ତି	ଗୋଠ
ଗିନା	ରସଶିଆ	ଚନ୍ଦ୍ରକାର
କାକାରକମର ଷ୍ଟେଲିଶା	ବାକ୍ତି	ପଞ୍ଚମ
ଗୁାସ୍	ବାଡ଼ି	ପାକ
	ନଥ	ପାକ୍ତି
	ବୋଲମ	ମଲ
	ପାପଦ୍	ଅଲୁଚି

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକକମ ଜନସମ୍ମୁଖ ପାଠ୍ୟସାଧ୍ୟ ମେନେଜର
 [ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉସ୍ତେଜସ୍
 କଟକ

NOTICE.

Wanted a 2nd master for the Santrapur M. E. School on a salary of Rs 10 per mensem. Application to be received by the undersigned up to the 30th instant. None need apply who has not passed the M. E. examination and has no experience in teaching in new scheme.

Guttack Binodlal Bosu
(Secy. of the School)
Kathgada Sahi
Cuttack

NOTICE.

Beautiful and showy horses for sale in the Dheukanal Raj Stable as H. H. wants to dispose them of, to make room for new ones.

1. Asvini Kumar—black and white, Pure Burma gelding, very fast, sound, quite and showy, excellent Kadambaj in harness and saddle, won several races. Price Rs 600.
2. Darjeeling—a black gelding about 14 hands C. B., an excellent polo-pony, sound and showy trotter, winner in Darjeeling. Rs. 450
3. Badul—iron grey entire, 14 hands C. B., sound and fast trotter and a winner. Price Rs. 300
4. Several other horses ranging from Rs 150 to Rs. 200.

N. B.—The first two were H. H's own riding horses. They are being disposed of on account of opacity of Cornea in one eye. The horses are open to any trial.

Apply for full particulars to the Veterinary Surgeon Dhenkanal. (Orissa).

ଜଗମୋହନ ।

ଉତ୍କଳର ଦାନକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କର ପୁତ୍ରବନ୍ଧୁ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥମହା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦ୍ଵାଦଶ ସାହାର ବସ୍ତ୍ରାଭର ବିବରଣ ଅଭିପ୍ରାଣ୍ଟଳ, ଓ ସୁମଧ୍ୟର, କଳାଗୁଣଗୁଣିଣୀ ସ୍ଵଳ୍ପ, ବହୁଧ ସ୍ଵରୂପ-କରେ ରଚିତ । ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍କଳର ଦାନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ପ୍ରଭୃତିର ଓ ଏହାଙ୍କର ସ୍ଵରୂପକାବ୍ୟ ଗୁଡିକ ଯେପରି ସ୍ଵରୂପ ସଂପଦ ସେହିପରି ଅବାଳ ବୁଦ୍ଧି କେବଳଙ୍କ ପାଠୋପଯୋଗୀ ଅଟେ । ଏହାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ପ୍ରସଂସା ଏତଦ୍ଵାରା କହ ହେବକାହିଁ । ଯେ ଥରେ ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ସେ ମୋହର ଦୋର ବଦଳର ନିଶ୍ଚୟ ପଢ଼ିବ ବୁଝିପା ଶ୍ରୀମତୀ କ ଦେବ ରଞ୍ଜିତା କାହାଣୀ । ପାଠକେ ? ଥେର ଭଲ୍ ବଦଳ ରଚିତ "ଏହି ଜଗମୋହନ" ଯଦ୍ଵାରା ଶକ୍ତିର ପାଠ କର ବଦଳର ଅସୀମ ସମତାର ପରତରୁ ପାଇବେ, ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଧ୍ୟ । ପ୍ରସ୍ତୁତର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂମାନଙ୍କର ଦ୍ଵାରା ବଜାରସ୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତଦୋକାନରେ ମିଳେ ।

NILMONEY HALDER & Co.,

106, Radha Bazar, Calcutta,
Stationers, Printers and
Diesinkers.

Dealers in Stationery—Note and Letter Papers, Inks, Account Books Office Sundries, Printing Materials, etc., etc., etc.,

Dealers and manufacturers of Drawing and Surveying Materials and Instruments, Compass

Planetables Tracing Cloth, etc., etc.,

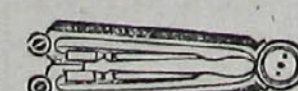
Price Lists sent when asked for.

Orders and enquiries respectfully solicited.

Try our Emperor Note and Foolscap Papers; Very good value.

ନୀଳମଣି ଦାଲଦାର ଏଣ୍ଡ କୋ ।

କ ୧୦୭ ରାଧାବଜାର କଲକତା ।
କ୍ଷେପକରସ୍ତ, ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ଡ୍ରାଉ ଷିଙ୍ଗର୍ସ ।
ଅମ୍ଭର ଦୋକାନରେ କ୍ଷେପକରସ୍ତ, ଚିତ୍ର-କାଗଜ ଗ୍ରହଣାକାର କାଗଜ ଓ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ସମସ୍ତ ସଜ ସରଞ୍ଜାମ, ବୁଧି, କଲମ, ଲେଖିବାର ନାନାବିଧ କାଳୀ, ହସାର ଲେଖିବାର ବହି, ଅସିଷ ବ୍ୟବହାରୀୟ ସାବଜସ୍ତୁ ଜିନିଷ ଓ ବହି ଜଣାବ ଓ ସର୍ବେ ମାପର ସର ଓ କାଗଜର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସବଦା ଶସ୍ତ୍ରାଦରରେ ବହୁ ସ୍ଵାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ବରଦ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ସ୍ଵଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଶୀଘ୍ର ପଠାଯାଏ । ପତ୍ରିକା ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭର ସରଞ୍ଜ ସ୍ଵରୂପ ମୂଲ୍ୟ ବାଲିକା ଦହି ପାଇବେ । ଅମ୍ଭର "ଏମ୍ପର" ନୋଟ ପେପର ଓ ପୁଲି-ଷେପ କାଗଜ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ । ବ୍ୟବହାର କଲେ କାଠିପାଡ଼ିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ହୀମାଳୟ ଚଳଇତ୍ୟା ଶର୍ତ୍ତ ଉଚ୍ଚ ବର୍ଣ୍ଣୀୟ ଗୁରୁତରାଣୀ ସୁବଦ୍ଧ ଅବଶ୍ୟତ । ଭଲ ବେତନ ଦିଅଯିବ, ଧୀର ଏକ ବୃକ୍ଷମାନ ଲେଖକର ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉଦ୍ଘର ଅଗ୍ର ଅଛି । କଲକତା ହୀମାଳୟେ ବଙ୍ଗୀୟ ଲିଟିଗେଟର ହାସିବ ସପ୍ତକ୍ଷେତ୍ରୀୟ ନବରେ ଅବେଦ୍ୟ ଚରବାରୁ ଦେବ । କ୍ରମେ ଉଲେଖ ଶ୍ରୀ ଚରବରା

ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉପ୍ରେସ୍

ସବାସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଗାଇ ଦେଖାଉଅଛୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉପ୍ରେସ୍ରେ ସୁଦା ଏକ ରୁପାର ଫିଲିଗିର, ଅର୍ଥାତ୍ ଗାରର ନଦୀ ଏବଂ ପାଲସ ଓ ମଧ୍ୟ କଲ୍ପିନମ୍ ଦାନଦଳ ଓ ମହୁଷ ସିଂହର ଇଂରେଜୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଅଳଙ୍କାର ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିକ୍ରୟପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ଏଠାରେ ବିକ୍ରୟ ନମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଡର ଅର୍ଥାତ୍ ପରମାସ୍ ଦେଲେ ଚିତ୍ର-ସମୟରେ ଓଷାକ ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗକର ଦେଖିବ ପରଳା କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଓ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କମ । ଚୈତ୍ରଣୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମେ ପରମାସ୍ ଦେବାକୁ ଦେଲେ ଚୟୁରପୂର୍ବୁ ବହୁ ଟଙ୍କା ଚଷାଜ୍ଞ ରଖିବାକୁ ହୁଏ । ଯେ ୨ ଜନ-ସମାଜ ଏଠାରେ ପାଠ୍ୟାୟ ଏବଂ ଚୟୁର ହୁଏ ସେ ସମସ୍ତମଧ୍ୟରୁ କେତେକଟିର କାମ ନମୁରେ ଦେଲୁ ।

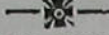
ପ୍ରକାଶନାତ୍ତ କ ଏଠାକୁ ପତ୍ରିକା ଲେଖିବାକୁ ଦେଲେ ନମ୍ନ ସ୍ଵାକ୍ଷରକାରକ ନାମରେ ପତ୍ରିକା ଦେବେ ।

ପଟୋପ୍ରେମ	ବାଲ	ନାଚିତବା
ଅରଦାକ	ଅନନ୍ତ	ଶୁଣା
ଗୋଲବପାସ	ବେକରଦାର	ବେସର
ପାକଡିବା	ଚିକ	ଗଣ୍ଡ
ବାଡ଼ିର ଦେଶୁଲ୍	କବଣ	ମହୁଡ଼ି
ହୁଦା	ପର୍ଚ	ଟାକା
ଥାଳୀ	ରୁଡ଼ି	ପତା
ବାଝିଆ	ସଜ୍ଜି	ଗୋଠ
ଗିନା	ରସଣିଆ	ଚନ୍ଦ୍ରକାର
ନାନାରହମର ଖେଲିଶା	ବାକୁ	ପଞ୍ଚମ
ଗାସ୍	ବାଡ଼ି	ପାକ
	ନଥ	ପାହୁଡ଼ି
	ବୋରମ	ମଲ
	ପାପଦ	ଅକ୍ଷତି

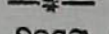
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକବିଧ ଜିନିଷ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟାୟ ମନେକର
[ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉପ୍ରେସ୍
କଟକ

ଉତ୍କଳ ଦାସୀ ।

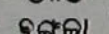
ଗତ ତା ୨୧ ଉତ୍କଳରେ ଯେତେବେଳା ସମ୍ରାଟ
ରେ ଉତ୍କଳରେ ଯେତେବେଳା ସମ୍ରାଟ ୪୨୭୯
ହୋଇଥିଲା ସେ ଚନ୍ଦ୍ରମଧୁରୁ ବର୍ମେଇ ୧୦୪୩
ପଞ୍ଚାବ ୨୦୨, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ୫୮୨, ଭଲପୁରାଳ
୫୮୨, ସୁବ୍ରହ୍ମପେଶ ୩୨୨, ମସୃଗୁର ୩୨୮,
ଦାଉଡ଼ାବାଦ ୩୯୨ ଓ ମଧ୍ୟଭାରତ ୧୨୨ ଉତ୍କଳ
ଥିଲା । ଗତ ସମ୍ରାଟର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୪୨୭୮ ଥିଲା ।
ସୁତରାଂ ତହିଁ ଜଣା ପଡ଼ିବାର ଜଣାଯାଏ ।

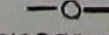
ଏ ଜଳ ଯାକପୁର ସବୁଜଳନ ଅନୁଗତ
ଧରମଶାଳାରେ ଗୋଟିଏ ସବୁଜଳିଷ୍ଠର ଅପିଷ
ଏହି ମାସ ତା ୧ ଉତ୍କଳରେ ପିଟିବାର ବଙ୍ଗଗବର୍ଣ୍ଣି-
ମେଘ ମଞ୍ଜୁର ବରପଞ୍ଚକ୍ର । ଏହାର ନାମ ଧରମ-
ଶାଳା ସବୁଜଳିଷ୍ଠର ଅପିଷ ଦଧରଲ ଏବଂ
ଏହାର ଏଲକା ଧରମଶାଳାଥାବା ସୀମାରେ ବହଳ
ସାକପୁର ସବୁଜଳିଷ୍ଠର ଅପିଷରେ ଦେବଳ
ସାକପୁରଥାନର ନାରୀ ଦେବ । ଅପାରତଃ ଏବଂ
ବର୍ଷ ସତୀୟ ଏ ବଦୋବସ୍ତୁ ହୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନକର କୃତପୁର ବିମିଷନର ଶସ୍ତ୍ର
ଲେଖକ ସାହେବ ବଙ୍ଗଳା ଦପ୍ତରର ଯେ
ସେକେଟର ନାରୀ ପରଦ୍ୟାନ କର ଗତ ଉତ୍କଳ-
ବାର ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଏ କଳରେ ଉତ୍କଳ
ହୋଇ ସୁକାର୍ଯ୍ୟର ଗୁରୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ଶସ୍ତ୍ର ଯେ, ଏବଂ, ଯ ଗାବେଟ ଉତ୍କଳ ଦବସ
କୃତକାଳରେ ମୋତିହାରଠାରେ ସୁକାର୍ଯ୍ୟରେ
ଉତ୍କଳରେ ଦେବା ସତୀୟ ଗମନ କଲେ ।

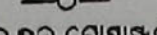
କୃଷକମାନଙ୍କ ବଙ୍ଗଳା ଦୂର ପିଟିବାରେ
ଲେଖାଅଛି ଓ ଗୁରୁପୋଷ, ଦତ୍ତାତ୍ରିୟ, ପିଞ୍ଜର
ଓ ତତ୍ତାତ୍ରିୟ ସମାଜର ଗୁରୁ ଗବସ୍ୟ ସଙ୍ଗେ
ଅରଦେ ଏତଥା ଓଳନରେ ବେଳେ ମୁଖ୍ୟଅ-
ନେ ସବୁ ଓ ନିପେତ ମାତ୍ର ଓ ବଳଦ ହୁଣ୍ଡୁପୁଣ୍ଡ
ଓ ସବଳ ହୁଏ । ସୈବକଲ୍ପ ଗୁରୁ ଫେଳ ଓ
କୁଣ୍ଡା ସହର ଦିଶାଇ ବେଳେ ଗୁଣ୍ଡାରେ
ଗୋରୁର ନାଦାସେନ ଶାନ୍ତ ଓ ସହର ପୁଣ୍ଡ
ହୁଏ । ଏହି ସହର କୃଷକ ଉତ୍କଳ ଗୋପାଳମା-
ନଙ୍କର ପଦଶା କର ଦେଖିବା ଉଚିତ ।

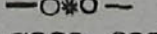
କଳର କଳ ସାଲେପୁର ଶାନ୍ତାନୁଗତ ଗରଦେ
ମଉଜାର ଅଗିଷ୍ଠା ସେଟଲମେଘ କର୍ମକରକ
ସେହି ଯେହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମାନେ ଗତ
ସମ୍ରାଟରେ ଅପରି କରଥିଲୁ ସେ ଯଦି ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରାଚୀନର ଓ ଗାବ ଗ୍ରାମରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ
ତସୁକ ହୋଇଥିବାର ଅବଗତ ହୋଇ ଅନନ
ସହକାରେ ଶାନ୍ତମାନଙ୍କ ଜଣାଉଅଛି । ବନେ-

ବସୁ କର୍ମକର ସପ୍ତରତା ସହର ଲେଖକ ଗ୍ରହାଣ
ଶୁଣିବା ମାତ୍ରକେ ଚର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରକାଶର କରଥିବାରୁ
ଅନୁମାନେ କୁହେ ହୁଏତ ଗାବ ଧରାବାଦ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛି ।

ଏଥର ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ନ ୧ ଶ ଡେପୁଟି
ଏବଂ ନ ୧୧ ଶ ସବୁଜେପୁଟି ନସୁକ ଦେବାର
ଗତ କଲିକତା ଗଜନଟରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।
ଡେପୁଟି ମଧ୍ୟରେ ନ ୫ ଶ ମସଲମାନ ସେମା-
ନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ୨ଜଣ ଏମ, ଏ, ଏବଂ ୪ଜଣ ହିନ୍ଦ
ଅଛନ୍ତି । ବାକି ସମସ୍ତେ ହି, ଏ ଉପାଧିଧାରୀ ।
ସବୁଜେପୁଟି ମଧ୍ୟରେ ନ ୩ ଶ ମୁସଲମାନ ଜଣେ
ଶ୍ରୀକ୍ଷୁଦ୍ଧାନ ଓ ୨ ଜଣ ହିନ୍ଦ, ଥିବାର ନାମରୁ
ଜଣାଯାଏ । ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଛାଡ଼ା ଅଛି ସମସ୍ତ
ସବୁଜେପୁଟି ହି, ଏ, ଉପାଧିଧାରୀ । ଏଥିରୁ ମୁସଲ
ମାନଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତାର ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଚୟ ମିଳୁଅଛି

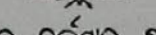
ଗତ ମୁରୁବାର ତଳ ଗୋପାଳୁମୀ ପକ୍ଷ ଥିବାରୁ
ପୁରବର୍ଷମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ଏଠା ଗୁରୁଅପନକ
ଗୋପାଳାଠାରେ ବଳିମତ ଗୋପାଳୁମୀ ବ୍ରତର
ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ଗୋପାଳା ସମ୍ପର୍କୀୟ
ସରୁର ସରୁପତ ବାବୁ ଦହରତର ବାଜର୍ଯ୍ୟ,
ଓତର ମହାଶୟ ଅନ୍ୟ ଓତରକ ସଙ୍ଗେ ବେଳ
ଅନୁମାନକର ଜଳ ଓ ତରତର ସାହେବ
ପ୍ରଭୃତିକଠାରେ ଅଧୀକରେ କରବା ତାରଣ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରବାରୁ କରେଇନାତ ଦୁଇଟାବେଳେ
ଭଜିଲେ । ଦେବଳ କରୁର ଓ ଅଗାବଶ୍ୟକୀୟ
କାର୍ଯ୍ୟମାନ ବନ ତ ହୋଇ ଚଳୁଥିଲା । ସହରର
ଦୋକାନୀଗଣ ଅତେକ ବନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଅନେକ ଲେକେ ଗୋପାଳାକୁ ଯାଇ ଧର୍ମକର୍ମ
ସଙ୍ଗେ ଅନନ ଉତ୍କଳରେ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନେ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଯେ ଶ୍ରୀ
ଶସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟପୁରର ଗଣୀ ମହୋଦୟା ନରସୁ
ସମ୍ପର୍କୀୟ କଠିତ ସ୍ତ୍ରୀ ସେଗରେ (ବାଧକ ଓ ପ୍ରଦା
ସେଗରେ) ଦାର୍ବତାଳ ବସେଷ ତସୁ ଶାଉଥିଲେ
କଲିକତାର ନିନେକ ବସ୍ୟତ ବବରକ ଏବଂ
କଟକର ତାତ୍ରର ଓ ଧର୍ମଦାସ ତତଥା କରର
ଅସେଗ୍ୟ ନ ଦେବାରୁ ଅବସେଷରେ ଏ ସହରର
ପ୍ରସିଦ୍ଧ କବରକ ଶସ୍ତ୍ର ସାରଦାପ୍ରସାଦ କବ-
ରକରକ ତତଥାଧୀକରେ ଥିଲେ । କବରକ
ମହାଶୟଙ୍କ ବସେଷ ଯହିଁ ଓ ପୁତ୍ରସଂହାର ଗଣୀ
ମହୋଦୟା ସମ୍ପର୍କୀ ଅସେଗ୍ୟ ଲଭିଥିବର ଶ୍ରୀ
ଅନୁମାନେ ବଡ଼ ଅନନ ଦେଲୁ । ଅନୁ-
ମାନେ ଶାନ୍ତଦା ବାବୁଙ୍କର ଉତ୍କଳ ଦାମତା ତରୁ
ଓ ଅଗାବରୁ ସେ ପୁତ୍ରସଂହାର ସାଧାରଣରେ
ପ୍ରସଂସା ଲଭିକରବେ ।

ଗତ ଅଧିକ ମାସ ତା ୨୧ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରସାଦ-
ପୁର ଜଳ ଅନୁଗତ ଦୋଳକୁଣ୍ଡା ପ୍ରାମରେ
ଗୋଟିଏ ଉତ୍କଳପୁର ଦେଲୁ ହୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚରେ
୮ ଜଣ ବାସୁସୁ ଯଥାଶାନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରାସୁଷ୍ଟିକୁ କର
ଉତ୍କଳର ଧାରଣ ବରପଞ୍ଚକ୍ର ଏବଂ ଗତକ ଦାରିଦ
ମାସ ତା ୩ ଉତ୍କଳରେ ଶୁଭଳା ଜଳ ସଉତସ
ପ୍ରାମରେ ସେହି ଉତ୍କଳପୁର ଦେଲୁ ହୋଇଥିଲା
ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଉତ୍କଳର ଧାରଣ ବରପୁରା ବାସୁସୁଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ନ ୨୧ ଶ ଅଟେ । ପ୍ରାମୟ ପଶ୍ଚିତ ଓ
ପୁରସେନମାନେ ପ୍ରସୁଷ୍ଟ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଉତ୍କଳପୁର
ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରବା ଅନନର ବସୁ ଅଟେ ।
ଉତ୍କଳର ଧାରଣ ପ୍ରସୁଷ୍ଟଙ୍କର ନାମ କଲିକତାର
ସୁବସ୍ୟତ ଅନନଗଜାର ପିଟିବାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳର ବାସୁସୁମାନଙ୍କର ନଦ
ଦେବେ ଗୁଣବ ?

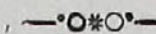
ଅନୁମାନକର ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳପ୍ର ଷ୍ଟେଟ
ସେକେଟର ଲର୍ଡ ମର୍ଲ ମହୋଦୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ
ଦେଲୁ ଗୁରବର ସେକେଟର ସରୁପ ଗୁରୁର
ଉଠାଇବାରୁ ଅନନକ ଦେବାରୁ ଗାବ ମଧ୍ୟସରର
ଲର୍ଡ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ସରୁପତ ପଦରେ
ନସୁକ ବରସାଧ ଲର୍ଡ କୁ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ହର
ରର ଷ୍ଟେଟ ସେକେଟର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ନସୁକ
କର ସରଅଛି । ଲର୍ଡ ମର୍ଲ ମହୋଦୟଙ୍କ
ବସୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ ୨୨ ଶ । ତବ ନସୁକ
ଲର୍ଡ କୁର ବସୁ ବ ୫୨ ଶ । ଏ ମଧ୍ୟସର
ଉତ୍କଳବେଶମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସୁରେ ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ
ଅଗ୍ରାହୀରେ ଗୁର ଗସୁ ତଥା ଅପିଷା ବାସିକ
ପ୍ରତି ଅଗରୁ ବେଶି ଚର୍ଚ୍ଚ ବରୁକରେ ବିଶେଷ
ଲିଖିଥିଲେ । ଦୁରତ ଷ୍ଟେଟ ସେକେଟରଙ୍କ ଅମ-
ଲରେ ଯଦ ଏଥୁର ସରୁରୁର ହୁଏ ତେବେ ଅନୁ-
ମାନେ ଏହାକ ନୟୋଗରେ ବସେଷ ଲଭିବାରୁ
ଦେବାର କୋଲ ଯିବ । ଦେଖାଯାଉ ଫଳରେ
କ ହୁଏ ।

ଅସୀମ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରାମକୁ କୁର ଗୁରୁ ସମ-
କୀୟ ଗତ ନୁତମାସରେ ଯେତେବେଳା ବାସିକ
କବରଣୀରେ ଦେଖିଲୁ ସେ କଣ୍ଠାକ୍ଷରକତ୍ର ଗ
କୁଳିପ୍ରଦ ଦାନକ୍ରା ଓ ସମ୍ପର୍କରେ ବନ ହୋ-
ଇଅଛି ଓ ପ୍ରେସିଡେଣ୍ଟ ବରୁଗରେ ବନ ଦେବା
ବରୁପଧୀକରେ ଅଛି । କୁର ସହକ ସଠିକ ଅନ୍ୟାୟ
ର ବ୍ୟବହାର କରବାର ପ୍ରଗବର୍ଣ୍ଣମେଘର ଯଥୋ-
ଚିତ ମନୋଯୋଗ ଅଛି । ଲେଟମାନେ ଅପଣା
ଲିଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟକୁ ଏ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନ୍ୟାୟକାର୍ଯ୍ୟ
କରାଇରେ ବହୁ ପ୍ରଗବାର ଦେବ । ଗବବର୍ଷ
ବନ, ମାଜାଳ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ସୁବ୍ରହ୍ମପେଶ ଓ ସେ
ସମସ୍ତ ସଂସଦ ଦେଖିବୁ ସକ୍ୟର କୁର ବନଳା
ଗୋଅନନ ବାଟେ ୩୩୨୯୧ ଜଣ ପ୍ରେ ଚର

ଦୀର୍ଘ ସେମନ୍ତ ବସ୍ତ୍ରର ନିର୍ବାହ କରିବା ବେଳେ
 କାହିଁକି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଗତ ବାର୍ଷିକ ମାସରେ ଶେଷ
 ଦେବା ସତ ୧୧୦୫୧୦ ସାଲ ବାର୍ଷିକ ହରବଣୀ-
 ରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେ ବର୍ଷ ୧୮୭୪ ଡାକଦର
 ଏବଂ ହର୍ମୟ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୧୨୧୭୩ ଥିଲା । ତାହା
 ଚାଲିବା ବାଟ ଦେଖିଲେ ମାତ୍ରରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟେ ।
 ବର୍ଷର ବର୍ଷରେ ୪୦ କୋଟି ଯୋଗୁକାର୍ତ୍ତ ୪୦
 କୋଟି ଚିଠି (ଏହି ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ୪ କୋଟି
 ବେର) * କୋଟି ସମ୍ପାଦକ ପାଠକୋଟି ୨୪
 ଲକ୍ଷ ବହୁ ଉଦ୍ୟାଦି ପାଠକ ଏବଂ ୨୪ ଲକ୍ଷ ପାଠ-
 କର ଗାଏ ପ୍ରାୟ ୧୨ କୋଟି ପଠକ ଡାକଦର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଉପରେ
 ୨୨ କୋଟି ମନପର୍ତ୍ତରୁ ଗ୍ରାସ ୪୩କୋଟି ଟଙ୍କା
 ବଦା ହୋଇଥିଲା । ଚିଠି ପଢ଼ିବ ଗତବର୍ଷ ପ୍ରତି
 ଚାଲିକୋଟି ଏବଂ ମନପର୍ତ୍ତର ୮ ଲକ୍ଷ ବଢ଼ିଥିଲା ।
 ଏହା ଛଡ଼ା ଉଦ୍ୟାଦି ବା ବିମା କରବା, ଟିକଟ
 ବିକ୍ରୟ ପେଟିଂସବ୍ୟାଦି ଉଦ୍ୟାଦି କେତେ ଦୀର୍ଘ
 ଅଛି ସେ ସେ ସମସ୍ତ ସଙ୍ଗେ ନଗଦ ଟଙ୍କାର
 କାରବାର ମିଶିଅଛି । ଡାକଦର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
 ପ୍ରାୟ ୨୦କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିକଟ ବିକ୍ରୟ ହୋଇଥିଲା
 ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦ ଟିକଟ ଅଧିକ ଏବଂ
 କ୍ରମେ ବଢ଼ିଅଛି । ସେବାସବ୍ୟାଦିରେ ୧୫ କୋଟି
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଗତବର୍ଷପେଶା ଅଧିକା
 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜମା ଥିଲା ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
 ଧାରଣ ଲେବରର ଜମା ୧୧୨ କୋଟି ଟଙ୍କା
 ଏବଂ ଏହା ୧୧୧୧୩ ୨୮ ହଜାର ବ୍ୟକ୍ତି
 ଜମାକର ଅଛି । ଜମା କରବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକାଂଶ
 ଦେଶୀୟ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
 ବ୍ୟବହାରଜ୍ଞାନ ଏବଂ ସମ୍ବଳ ଶୁଦ୍ଧ ସଂଖ୍ୟା
 ଅଧିକ । ଗତବର୍ଷ ପ୍ରତି ଏ ବର୍ଷ ସକଳ ଦୀର୍ଘ
 ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାରେ ଡାକଦର ବୃଦ୍ଧିରେ
 ବୃଦ୍ଧି ଯେ ବର୍ଷପ୍ରତି ୫୧୫୮୩ ଥିଲା ଏବଂ
 ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ୧୭୭୪୮
 ଦୀର୍ଘସନ୍ଧାନର ସୁଧାର ଜଣାଗଲା । ଦୀର୍ଘର ପର-
 ମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏହା ସାମାନ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ
 ହେବ । ଏପରି ବହୁବଳ ଅସୁସାହୁ କରବା
 ମମଳ ନ ୮୪ ମୂର, ପନଅଡ଼ରସିକ ବସଦତା
 ତ ୧୫୪ ମୂର ଏବଂ ସେବାସବ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରବା
 ନ ୧୧ ମୂର ଏବଂ ଡାକଦର ଶୁଣା ନ ୮୩ମୂର
 ହୋଇଥିଲା । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ** ଯୋଗୁମାଣ୍ଡର
 ୩୪ ଉଦ୍ଧାନ ଏବଂ ୨୨୪ ଯୋଗୁମାନ ପ୍ରଭୃତି
 ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱ ହୋଇଥିବା ୨୭
 ହଜାର ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ୨୭୪୭୨ ଟଙ୍କା ଅଦାୟ
 ହୋଇଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ବିବରଣୀରୁ ଉତ୍ତମ-
 ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ସେ ଡାକଦର ଦୀର୍ଘ ଅଗ୍ରଣୀ
 ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ଶୁଣୁଅଛି ଏବଂ ଏ ମନୁକୁ-
 ମାପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ବିସ୍ତାପ ବଢ଼ିଅଛି ।

ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉପଦ୍ରବ ।
 ଏ ବର୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଧିକ
 ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି ଏବଂ ଏ କମଳରେ
 ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ତାଙ୍କ ଉପଦ୍ରବରୁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅଧିକ ମାସର ଅଧିକା ଦୃଷ୍ଟି ଯୋଗେ
 ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବସ୍ତ୍ରର ବଢ଼ିଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।
 ଏଠା ମିଉନିସିପାଲିଟି ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ଉପଦ୍ରବ ନିର୍ବା-
 ରଣ ନିମିତ୍ତ ସକଳା ଗମ୍ଭୀର କାଠି ସଜାଇବା
 କାରଣ ଧେସୁ ବସ୍ତ୍ରର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକେ ଅପଣା
 ସକଳା ଗମ୍ଭୀର କାଠି ସଜାଉଅଛନ୍ତି । ସୂର୍ଯ୍ୟ-
 ରୁ ଉପଦ୍ରବ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା କାରଣ ସକଳାଗମ୍ଭ
 କାଠିବାର ଅଦେଶ ସେମନ୍ତ ଅଧିକର ବେଳେ
 କୌତୁକଜନକ ଅଟେ ଏବଂ ଗୁରୁ ଗୁଣବା ଦେବୁ
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଯେ ପୋଡ଼ାଗଲେ ଅତି ଗୁରୁ ନ ଗୁଣ
 ଉପାସ ରହବା ବ୍ୟସ୍ତପର ହେଉଅଛି । ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ
 ସେମନ୍ତ ସକଳା ବେଳେ ଗଞ୍ଜଣିଉଳା, ବର
 ଦୋଳ ଓ ତମ୍ବା ଉଦ୍ୟାଦି ଗମ୍ଭରେ ମେଣ୍ଟାବାଜନ୍ତି
 ଏବଂ ଉଦ୍ୟାଦି ଲୋକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଲୁଗା
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ପୋଡ଼ା ଦେଇ ସୁଖରେ ରହୁଥିଲେ ।
 ମୋପସଲରେ ଏ ଗୁଣ ସବୁଦିନ ଦେଖାଯାଏ ।
 ସଦୃଶରେ ସେଉଁମାନେ ଏ କମ୍ପୂସ ପ୍ରତିପାଳନ
 ପୂର୍ବକ ଅପଣା ବାଡ଼ର ସକଳା ପ୍ରଭୃତି ଗମ୍ଭର
 ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ମେଣ୍ଟା ଦେଖି ପ୍ରତିହତ ସଦୃଶ୍ୟକ
 ଯୋଡ଼ାନ୍ତି ସେମାନେ ସେମନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ରହନ୍ତି
 ବେଳେ ଚାକର ସକଳା ପ୍ରଭୃତି ଗମ୍ଭ ମଧ୍ୟ ଭଲ
 ଥାଏ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ଦେଖୁଅଛୁ ସେଲୋକେ
 ଏଣିକ ନିଗାନ୍ତ ନିଷେଷ ହୋଇସେ ଅତିକୁ
 ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ଗତ ଦେବେତ ବର୍ଷ
 ଏ ଭଲ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଏ ଉପଦ୍ରବ
 ନ ଥିଲେହେଁ ଲୋକେ ଏ ଉପାୟ ଚାଲିଯାଇ
 ଥିବାର ଅନୁମାନେ ବୋଧ କରୁ ନାହୁଁ ।
 କେବଳ ଲୋକେ ନିଗାନ୍ତ ନିରୁଦ୍ୟମଣୀଳ ଏବଂ
 ଅଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ତ୍ରୀୟ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଉଅଛି ।
 ମିଉନିସିପାଲିଟିର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିକାର ସର୍ଥାଅ
 ଦେଲେ ଲୋକଙ୍କୁ ଗଞ୍ଜଣିଉଳା, ବରଦୋଳ,
 ତମ୍ବା ଉଦ୍ୟାଦି ଗମ୍ଭୀର କାଠି ଅପଣା ବାଡ଼ ପଦା
 କର ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ମିଉନିସିପାଲିଟିର
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଓ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଦେଶୀୟ ଚୋର-
 ଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ ଜଣା
 ନ ଥିବାର ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ
 ପର ମାଙ୍କଡ଼ର ଉପଦ୍ରବ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଅଛି ଏବଂ
 ଲୋକେ ଅଗ୍ରଣୀ ସେମାନଙ୍କୁ ହୁରୁଡ଼ାଉ ନ
 ଥିବା ତମ୍ବା ବାଜୁନିଗତା ବ୍ୟବହାର ଯତ୍ନ ନ
 ଥିବାରୁ ବାଡ଼ରେ କଦଳୀ ଫଳକୋର ବା ପିଡ଼ାରେ
 ଲଞ୍ଜ କଣାରୁ ଉଦ୍ୟାଦି କରବା ଦୃଷ୍ଟର ହୋଇଅଛି ।
 ବଜାରରେ ଚାକର ଉପାଦି ଏମନ୍ତ ହୋଇଅଛି

ସେ ଅନେକ ଲୋକେ ଚାକର ବାମୁଡ଼ାରେ
 ଦୀର୍ଘସମ୍ପଦ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଅଧିକ ମିଉନିସିପାଲିଟିରୁ
 ଚାକର ମାତ୍ରର କୌଣସି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଓ
 ବସୁରତା ଅଗ୍ରଣୀ ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ । ଦୃଷ୍ଟ
 ଜନୁମାନଙ୍କ ଉପଦ୍ରବ ନିରାଣ ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର
 ଚିନ୍ତା ମିଉନିସିପାଲିଟିର ନିଷେଷକାର କାରଣ ସମ୍ପ-
 ମାନଙ୍କ ସୂତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ହେବ ନାହିଁ । ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ
 ଉପଦ୍ରବ ସକାଶେ ଯେତେ ସକଳା ଗମ୍ଭ କାଠି-
 ବାକୁ ହେବ ତେବେ ମାଙ୍କଡ଼ର ଉପଦ୍ରବ ହେବୁ
 ବାଡ଼ରେ କଦଳୀ କୋର ତମ୍ବା ପିଡ଼ାରେ ଲଞ୍ଜ
 କଣାରୁ ପ୍ରଭୃତି ନ ହେବ । ଏବଂ ଚାକର ଚାକର
 କାମୁଡ଼ାର ଉପଦ୍ରବ ଯୋଗେ ବଜାରକୁ ନ ବାଡ଼ା-
 ର ସତ୍ତ୍ୱେ ବସି ରହବାକୁ ହେବ । ଏ ଉପଦେଶ
 ଦେମନ୍ତ ପାଠକେ ବିବେଚନା କରନ୍ତେ ।

ବଙ୍ଗଳାର କୃଷିମହଲୁମାର ହରବଣୀ ।
 ଗତ ଜନମାସ ଗା ୩୦ ରସରେ ଶେଷଦେବା
 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗଳାର କୃଷି ମହଲୁମାର
 ଉପୋର୍ଷ ଉପରେ ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବାହାରିଅଛି । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରୁ ଅବଶ୍ୟ
 ଜ୍ଞାତ୍ୟ ବିଷୟ ଏଠାରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନାହିଁ । ସେଉଁ
 ସ୍ଥାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନଦୀର୍ଘ ଗୋଲ ଯାଉଅଛି ସେଠା
 ଦୀର୍ଘ ଉପଦ୍ରବ ଅବସ୍ଥାରେ ରକ୍ଷା ନ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ନୂତନ ସ୍ଥାନରେ ଦୀର୍ଘ ଗୋଲସିନ ନାହିଁ ।
 ଅଣ୍ଟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ
 ପରୀକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କେଉଁ ଅଣ୍ଟା ବିଷୟ
 ଗୁଡ଼ି ଉତ୍ତମ ହୋଇ ପାରେ ଏହା ଅନ୍ତ-
 ହତ ମଧ୍ୟରେ ସୁବନ୍ଧ ଉପୋର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହେବ । ବିଶ୍ୱାସ ଲୋକେ ଅଣ୍ଟାଗୁଣ ଭଲ କର
 ପାର ନାହାନ୍ତି । କଦଳର ଅଦର୍ଶ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରେ
 ସେହି ଛୋଟ ହୋଇଥିଲା ଚାକା ଦେଖିକ୍ଷିପ
 ଛୋଟ କାରଖାନା ଭଲ ବୋଲି ବହୁଅଛନ୍ତି
 ମାତ୍ର ବର୍ଷର ଶୁଷ୍କରେ ଅଧିକ ଗତ ହେଉଥିବା
 ଥିବା ଏବଂ ଗର୍ଭୀ ଅଧିକ ହୋଇଥିବାରୁ ଶୁଷ୍କ-
 ମାନେ ବର୍ଷରୁ ବହୁ ଉପଦ୍ରବ ଯାଉନେ ନାହିଁ ।
 ଗୁଡ଼ି ଉପା ଦେବା ଦେବୁ ବିଶ୍ୱାସ ଲୋକେ
 ଛୋଟ ଶୁଷ୍କ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ
 କୃଷିଗୁଣ ଅପାପ୍ରଦ ନଦେ । ମୁନିସିପାଲିଟିର
 ବେଲେକମ୍ପୁର ପାରବଣୀ ଲୋକ ଭଲ ଜଣପଟ
 କରୁଥିଲେ । ବଙ୍ଗଳାର ରେଶମ ଉତ୍ତମ ଦୀର୍ଘ
 ଗୋଟିଏ କମିଟିର ଅଧିକରେ ଅଛି । ସେହି
 କମିଟିରେ କୃଷିକର ଗତ ଡାକରେକର, ମୁନିସିପା-
 ବାଦର କଲେକର ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଧାନ
 ରେଶମ ବ୍ୟବସାୟିକର ଜ ୪ ଶ ପ୍ରତିନିଧି
 ଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ଅପୁକାମ୍ପୁର ଗୋଷ୍ଠକ ଚାକର
 ଧାକରେ ଏଥିର ବିଷୟ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି
 ଏବଂ ମରସିଦାବାଦ, ବାରହୁମ ଓ ମେଦନପୁରରେ

୨୫ ପ୍ରେରକ ପତ୍ର ।

ver—As we have already attention of the educational to the matter, no further about the conduct of Babu Mahan Maharana, Headmaster Cuttack Training School, is till the matter is disposed n.

ପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ପ୍ରକାଶକ ମହାମତ କମଳେ ମୁଦ୍ରାକେ ଦାସୀ କୋଡ଼ୁ ।

Editor of Utkal Dipika: Cuttack

nirable letter published ssue of your widely cir- kly Mr. P. N. Roy of am gives an interesting he Durga Puja Celebration However fascinating the be, yet it would be of ous consequence to suffer censured his wrong state- I inaccurate information. g in the letter has astonished ch as the ignorance or care- of Mr. Roy with respect to ity of the Durga Puja in te says without hesitation ople of Orissa have now lebrate Durea Puja with f the Bengalees into it. us indeed the remark is ? imp u... s to form ment before the very esa whose system of the out a parallel in solemn- r, awe and reverence. portance is attached only a at the sacrifice of the it we in Orissa observe and form. Ours is a sys- has its basis on the very of the Tantras.

the Puja before the Bengalees stepped into Orissa. How wrongly he has construed the event? I am astonished beyond measure that Mr. Roy has not understood the import of a very simple thing. It is to be remembered that nowhere but in the towns of Orissa are such miscellaneous idols worshipped or exhibited. The significance underlying is simply to make the celebration pompous and to attract the attention of the numerous villagers who come to see the Durga Puja in Cuttack.

Now before I come to the close I must request Mr. P. N. Roy that he should not pass a hasty remark about any subject without having a thorough knowledge of it. We should weigh every word before we give utterance to them. Because in forming our judgments lightly we wrong ourselves and those whom we judge.

Cuttack } Yours faithfully,
The 3rd Nov. 10 } Dashrathi Soor Deo

To THE EDITOR "UTKAL DIPIKA" Cuttack

SIR, So Lord Minto would be leaving us this month. We have had his farewell speech the other day at Simla. It is simply brilliant. What a grim contrast between the gallant farewell performance by his predecessor at the Byculla Club and the modest, States-man-like utterance at Simla. ! The one is saturated with the salt of diplomacy—and the other has a ring of genuine sincerity about it: the one is a catalogue of promises un-redeemed, of ruthless operations and political stratagems—the other is a modest resume of a five years' voyage through a boisterous sea.

The most "brilliant" of Viceroy's, Lord Curzon sowed the wind and it was for Lord Minto to reap the whirlwind. When he came, he found the country seething with discontent which gradually threatened to assume serious proportions. He had a very difficult situation to face. Chaos within and Chaos without—and a panic-stricken bureaucracy crying for strong measures. At the perilous moment when the mentors of the Anglo-Indian press dipped their pen in vitriol and yelled for the proclamation of martial law, Lord Minto with philosophic calmness ushered in his "Reforms" amidst an atmosphere surcharged with ominous gloom. A true statesman as he was he realised that the dead bones of the valley were stricken with life and the whole of India was vibrating with the pulsations of an awakened consciousness. He greeted the Renaissance with sympathy. If he was generous, he was not weak: if he granted the reforms, he suppressed anarchy with a relentless

hand. With his characteristic political insight he drew a line of demarcation between the lawful aspirations of a loyal people and the unrighteous ebullitions of misguided enthusiasm. In clear unmistakable language he states, "I have consistently refused to allow the whole of India to be branded as disloyal in deference to personal intimidation, for that is really what it has amounted to by the anarchical conspirators"

And it was for this that he was called "weak" by the charlatans at home. ! And what does he say in reply? "I have heard a good deal of strong men in my time; and I can only say that my experience in all our anxious days in India has taught me that the strongest man is he who is not afraid of being called weak."

After this, is there any doubt that Lord Minto will go down to posterity as one of the best of India's Viceroy's and be classed with Cornwallis, Bentinck and Ripon who were the greatest benefactors of England and her ward?

Cuttack } Your truly
Nov. 3-1910 } Jyoti Prasad Banerje
B. L.

ମହାଶୟ,
କମଳେକ କଷୟଃ ସାଧାରଣକ ଅବଗତ ସକାଶେ ଦାସୀକାରେ ପ୍ରକାଶକର ଉପକୃତ ଭବନରେ ।

ପଞ୍ଜିକା ହିନ୍ଦୁ ସାଧାରଣକ ସାବଗୟ ସବୁକର୍ମ- କୁଣ୍ଡଳର ଏକମାତ୍ର ସମ୍ବଳ । ପଞ୍ଜିକା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର ବଦାଦ୍ ଗ୍ରହ ଶ୍ରୀକ ଗ୍ରାହମୁଖି ଯାତା ଓ ଉପବାସ ଅବ କିୟତକାପ ସମସ୍ତେ ସମ୍ପାଦନ କରନ୍ତି । ପଞ୍ଜିକାରକର କୌଣସି ରୁମ ପ୍ରମାଦକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ନ ପାର ସେମାନେ ପଞ୍ଜିଲିଖିତ ମତାନ୍ତରାରେ ତତବାପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ପସ୍ତାସୁଦ୍ କୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ତନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେତେକ ବଲିଦି ମତର ପଞ୍ଜି ପ୍ରକାଶନ ଦେ ଉତ୍ସାହୀ ଏବଂ ତଃସିତ କର୍ମଚାଳମାତକରେ ବାରମୟ ଦଃିବାଦେସି କେତେ ପଞ୍ଜିକାଲିଖିତ ଅଭିନ୍ନ କଷୟରେ ମଧ୍ୟ ସଦେହାକୁତ୍ତର ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମ୍ଭମାତକର ଶ୍ରମକୁମଣ୍ଡପ ପତ୍ରର ସମ୍ଭାରୁ ବଥ୍ୟାବଥ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଅବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେହି କଷୟର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ବ୍ୟକ୍ତିକ୍ତ ଲେଖିବା ସମ୍ଭବସେ ବଡ଼ ଅସୁବିଧା କରକ ଦେବାକୁ ସମ୍ଭାର ଗର ୩୩ ଅଧିବେଦନର ଯତ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁସାରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶକ ଦୋରପତ୍ର, ବାହା ସାଧାରଣ ଅବଗତ କମିତ୍ କମ୍ପରେ ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ,—

NOTICE.

Wanted a 2nd master for the Santrapur M. E. School on a salary of Rs 10 per mensem. Application to be received by the undersigned up to the 30th instant. None need apply who has not passed the M. E. examination and has no experience in teaching in new scheme.

Cuttack Binodlal Bosu
(Secy. of the School)
Kathigada Sahi
Cuttack

10-11-12

ନୋଟିସ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ କଟକ ମିଡ଼ିକାଲ ସ୍କୁଲରେ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ କଟକ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଉପମ୍ବର ମାସ ବା ୧ ରୁଖିଲେ । ଲା ସନ ୧୯୧୧ ମସିହା ଉପମ୍ବରମାସ ବା ୩୧ ରୁଖି ପୂର୍ବ ମୁଦ୍ରଣ କେବଳ ମାସ ନମନ୍ତେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜନସାହାଯୋଗୀ ଦରକାର ଅବଦାନ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉକ୍ତ ଜନସାହାଯୋଗୀ ଯୋଗାଣକାରୀ ସମାପ୍ତେ ଉକ୍ତା କରଣ ସେମାନେ ଏବଂ ତାହାରେ ଯୋଗାଣକେ ଚାହୁଁଥିବା ଲିଖିତ ଦରଖାସ୍ତ ଏ ନୋଟିସ ଜାଣି ଚାହୁଁଣାରୁ ବ ୧୫ ନ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ଭ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବେ ।

ରଫସିଲ ।

୧-ନଡ଼ା ୨-କର ୩-ଖେପାର
୪-ଶମାପିତୃଆ ୫-କୁଣ୍ଡା ୬-କେବେ
ସିନିଭେଲିକାଲମାର୍ଟି
୧୯-୧୧-୧୯୧୦ Jagadis Ch. Rai Chaudhury
Vice Chairman

ଜଗମୋହନ ।

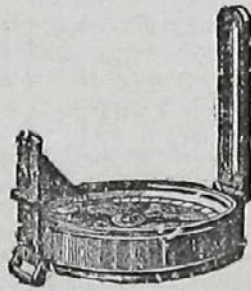
ଭକ୍ତକବି ଦାନକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କର ପୁସ୍ତକପ୍ରସ୍ତୁତ । ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତେ ଶ୍ରୀ ଜଗମୋହନ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦ୍ୱାଦଶ ସାହାର ବସ୍ତ୍ରାଭର ବିବରଣ ଅଭିପ୍ରାଣ୍ଟଳ, ଓ ପୁସ୍ତକର, କାଳାଶ୍ରମଗଣି ସ୍ତୁତି, ବହୁ ଅନୁକ୍ରମରେ ରଚିତ । ଉକ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭକ୍ତକବି ଦାନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ପ୍ରଭୁଜଣେ । ଏହାଙ୍କର ପୁସ୍ତକରକାବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ମୋହର ସ୍ୱରୂପ ସପକ୍ଷ ସେହିପରି ଅବାଳି ବୁଦ୍ଧି ନିଗାଙ୍କର ପାଠୋପଯୋଗୀ ଅଟେ । ଏହାଙ୍କ କବିତାର ପ୍ରସଂସା ଏକମଣ୍ଡଳରେ କହି ଦେବାକାହିଁ । ଯେ ଥରେ ପଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ସେ ମୋହର ଦୋର ଦକ୍ଷର ଦକ୍ଷର ଶକ୍ତିର ଭୃଷ୍ଣୀ ପ୍ରସଂସା କ ହରି ରହିପାର ନାହାନ୍ତି । ପାଠକେ ? ଥେର ଦିଲ୍ଲ କବିଙ୍କ ରଚିତ "ଏହି ଜଗମୋହନ" ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗଣ୍ଡିକ ପାଠ ହରି ଦକ୍ଷର ଅର୍ଥୀନ ସମତାର ପରିଚୟ ପାଇବେ, ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ସମ୍ପ୍ରକର ମୁଦ୍ରଣ ୧୦ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂଗାଉଜର ଦୟାକରକାରଣ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକଳରେ ମିଳେ ।

NILMONEY HALDER & Co.,
106, Radha Bazar, Calcutta,
Stationers, Printers and
Diesinkers.

Dealers in Stationery—Note and Letter Papers, Inks, Account Books Office Sundries, Printing Materials etc., etc., etc.,

Dealers and manufacturers of Drawing and Surveying Materials and Instruments, Compass Planetables Tracing Cloth, etc., etc.,

Price Lists sent when asked for.

Orders and enquiries respectfully solicited.

Try our Emperor Note and Foolscap Papers; Very good value.

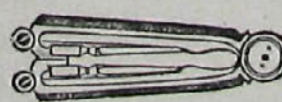
ନୀଳମଣି ଦାଲଦାର ଏଣ୍ଡ କୋ ।

୧୯୦୭ ଗ୍ରହାବଳୀର କଲିକତା ।
ଞ୍ଜେସନସ୍, ପ୍ରିଣ୍ଟର୍ସ, ଡ୍ରାଉ ସିକର୍ସ ।
ଅମ୍ଭର ଦୋକାନରେ ଞ୍ଜେସନସ୍, ପି-କାଗଜ ଶ୍ରୀମାତାକାର

Emperor

New No 1

କାଗଜ ଓ ଶ୍ରୀମାତାକାର ସମସ୍ତ ଫାଇ ସରଞ୍ଜାମ, ଦୁଆର, କଲମ, ଲେଖିବାର ନାନାବିଧ କାଳୀ, ହସ୍ତାନ୍ତ ଲେଖିବାର ବସ୍ତୁ, ଅପିସ ଦ୍ୟବଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାବଳୟ ଜନିତ ଓ ବହି ଜଣାକ ଓ ସର୍ବେ ମାପର ଯନ୍ତ୍ର ଓ କାଗଜାସ୍ତ୍ର ଜାଣି ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସବଦା ଶୁଣା-ଦରରେ ବହୁ ସ୍ୱାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ବରଦ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ସମସ୍ତ ଜନିତ ସ୍ତମ୍ଭ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତ ପଠାଯାଏ । ସର୍ବ ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭର ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ମୂଲ୍ୟ ବାଲିକା ବହି ପାଇବେ ।
ଅମ୍ଭର "ଏମ୍ପର" ନୋଟ ପେପର ଓ ପଲି-ସେପ କାଗଜ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ । ଦ୍ୟବଦ୍ୱାର କଲେ କାଗଜପାତେ ।

ବିକ୍ରାପନ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପାଠ ଉକ୍ତ ବସ୍ତୁ ଗୁରୁତରୀ ସୁବତ୍ ଅବଶ୍ୟକ । ଭଲ ଦେବତା ଦିଅଯିବ, ଧୀର ଏକ ବୁଦ୍ଧିମାତ୍ ଲେଖକର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ର ଶ୍ରୀମତୀ ସପ୍ତର ଶ୍ରେଣୀର ନିକଟରେ ଅବଦାନ କରାଗୁ ଦେବ । କଟକର ଉତ୍କଳବାସିନୀ କଲିକତା

ଓଡ଼ିଶା

ଆର୍ଟ ଉପ୍ରେମ୍

ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉପ୍ରେମ୍ରେ ସତ୍ୟ ଏକ ରୂପାର ଫିଲିଗ୍ରା, ଅର୍ଥାତ୍ ମାରର ନଦୀ ଏବଂ ପାଲିଷ ଓ ମଧ୍ୟ କଲିମିନିନ୍ ଦାଖଲ ଓ ମହତ୍ତ୍ୱ ସିଂହର ଇଂରେଜୀ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଅଲ-କାରିଫ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟପ୍ରକାର ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ପଠାରେ ବହୁ ନମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ମଧ୍ୟ ଅର୍ତ୍ତର ଅର୍ଥାତ୍ ପରମାସ୍ତ ଦେଲେ ଠିକ୍-ସମୟରେ ଓପାଳି ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟରୁ ଅଧିକ୍ଷକ ପରାକାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଓ ଯୋଗ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ କମ । କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟସମାପ୍ତେ ପରମାସ୍ତ ଦେବାକୁ ହେଲେ ଯୋଗ୍ୟରୁ ବହୁ ବ୍ୟୟ ହୋଇ ରଖିବାକୁ ହୁଏ । ଯେ କିମ୍ପାସନକ ପଠାରେ ପାଠ୍ୟସାଧ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ ସେ ସମସ୍ତମଧ୍ୟରୁ କେବେକ୍ଷେତ୍ର କାମ ନିମ୍ନରେ ଦେଲୁ ।

ପ୍ରକାଶନାତ୍ ପଠାକୁ ପଞ୍ଚ ଲେଖିବାକୁ ଦେଲେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରଙ୍କ ନାମରେ ପତ୍ର ଦେବେ ।

ପଟୋପ୍ରେମ	ବାଲ	କାବୁଡ଼ିଣା
ଅରଭଦାନ	ଅକନ୍ତ	ଗୁଣା
ଗୋଲ୍ଲବପାସ	ବେଦରକାର	ବେସର
ପାକଡ଼ିବା	ଉକ	ରମିଆ
ବାଜିର ଦେଶୁଲ୍	ବକ୍ଷ	ମହକଡ଼ି
ଦୁଦା	ପର୍ଚି	ଟାକା
ଥାଳୀ	ଚୁଡ଼ି	ଚା
ବାଞ୍ଚିଆ	ଖଡ଼ି	ଗୋଠ
ଗଜା	ରସଶିଆ	ଚନ୍ଦ୍ରକାର
କାଳାକମ୍ପର ଗୋଲ୍ଲଣା	ବାକ୍	ପଞ୍ଚମ
ଗୁାସ୍	ଚାକ୍	ପାକ୍
	ଉଥ	ପାକ୍
	ବୋତାମ	ମର
	ପାପଦ	ଅଗ୍ନି

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକକଳମ ଜନିତ ମଧ୍ୟ ପାଠ୍ୟସାଧ୍ୟ ମେନେଜର ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟ ଉପ୍ରେମ୍ କଟକ

NOTICE.

Correspondence be made in English or Bengalee language.

**Amount refunded
if unapproved.**

SHAWL.

Very nicely worked

Rs. 17 to 40 per pair.

For lady Rs. 8 for sheet

Malida Chadder Rs. 16

Check Wrapper ,, 6 to 9

Lahori Dhussa Rs 13

AMIR CHAND & SON,

LAHORE.

Correspond in English or Bengalee language.

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ।

LORD HARDINGE.

SIR Charles Hardinge, the new Viceroy, reaches Calcutta on Monday the 21st instant and will take charge of the Seals of office on the day following. Lord Minto will sail for Home from Bombay on the 24th instant.

Sir Charles is a grand-son of Sir Henry Hardinge (Viscount Hardinge) who was Governor-General of India from 1844-48. So the new Viceroy like his predecessor Lord Minto has a hereditary connection with this vast Continent of ours. Sir Henry distinguished himself in the Peninsular War and after the memorable Sutlej Campaign was created a Viscount in 1846. It was he "who penned his famous letter to the greatest of English Queens declaring that in order to reward Native talent and render it practically useful to the State he had evolved a scheme whereby the most meritorious students would be appointed to fill the public offices which fell vacant throughout Bengal and but three years later, after a severe struggle with the Sikh power, he was able to report that peace had been finally established throughout India."

Sir Charles was born in 1858. He was educated at Harrow and Trinity College, Cambridge. In 1880 he entered the Diplomatic Service and he is acknowledged as one of the best British Statesman and Diplomat of the present day. He served in Persia as Secretary to the Legation and in Russia as Secretary to the Embassy. While an Assistant Under-Secretary for Foreign Affairs, he attracted the attention of Marquis Lansdowne (who was then Secretary of State for Foreign Affairs) and of His Majesty, the late lamented King-Emperor. By sheer merit he gained the confidence of His Majesty and at a comparatively early age of 46 was appointed Ambassador at St. Petersburg. It was a very critical time, as then the Russo-Japanese War was in progress and England's alliance with Japan made the position of her Ambassador a delicate one, requiring extra-ordinary tact and circumspection. Sir Charles filled this office with great credit. The late Emperor had great confidence in him and he took Sir Charles with him when he went out on Continental tours consolidating England's peaceful relationship with all the great Powers. The new Viceroy has been decorated by almost all the sovereigns in Europe. He married in 1890 the daughter of the First Lord Allington.

The first pronouncement of the incoming Viceroy has inspired India with ardent hopes. He has expressed

a desire to conciliate all classes, creeds and races of India. This surely does not imply that every section of the community is to get whatever it desires, but it means that he will recognise the just claims of all. We offer our hearty welcome to Lord and Lady Hardinge. India, as everybody knows, has been passing through a great transition. No Statesman can fail to recognise the mighty changes that have taken place socially and politically. The great awakening that has come over the land has been characterised by Lord Minto as the product of years of British Administration and adoption of British Political thought. The Viceroy is the representative of His Majesty, the King-Emperor. He naturally wields immense power, and if he so shapes his policy, he can do immense good to the country. It is open to him to refuse to recognise the signs of the time and the legitimate aspirations of the people, as Lord Minto said the other day, or recognise them and deal with them in the best way possible. We hope he will follow in the foot-steps of his illustrious predecessor and do all in his power to make India happy, prosperous and contented -- not by mere words of mouth, but by deeds, by introducing into his administration elements of sympathy in a larger measure.

— o —

ଗଜ ବା * ରସରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-
ହରେ ଭାରତରେ ପେଲେଗଭେନ ମୁରୁ ୦୪୨
ହୋଇଥିଲା ସେ ବହି ମଧ୍ୟ ବସେଇ ୨୦୧,
ପଞ୍ଜାବ *୧୨, ସୁବ୍ରହ୍ମଦେଶ *୧୯, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
*୨୧, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ *୨୨, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ୧୮୨ ଓ ମଧ୍ୟ-
ଭାରତ ୧୨୧ ଭିତ୍ତି ଥିଲା । ଗଜ ସପ୍ତାହର ଗୋଟ
ମୁରୁ ୪୨୨୧ ଥିଲା । କ୍ରମେ ଭିତ୍ତି ପତନା ସୁଖର
ବିଷୟ ।

— * —

ମାନ୍ୟବର ଚଳେସର ଗଜ ବା ୧ ରସ
କଲିକତା ଗଜେଟରେ ଘୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି
କି ବାଲେଶରଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଲେଶରଥାନାର
ସମସ୍ତ ମୌଜାର ସହୁଲିପି ବଜାୟ ପ୍ରଜାପତ୍ୟ
ଅଇନର ଧା ୧୦୩ (କ) ର ଅନୁସାରେ ରୁଜୁରୁ
ପ୍ରଣୟ ହୋଇଅଛି । ଏଥିକୁ ଏହି ଘୋଷଣାର
ବା ୪ ରସ କଲେସର ସନ ୧୯୧୦ ଯାଏ ଅନେ
ମୋସପରରେ କେବେ ପ୍ରଣୟ ହେଲା ସେହି-
ମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କେ ଦୁହିଁବେ ।

— — —

ପାଠକେ ଶୁଣି ଅନନ୍ତ ଦେବେ ସେ ବାଣୀ-
ଧାମର ମହାଭଜା ବଜୁଲାଇ ମହୋଦୟକୁ ଚନ୍ଦ୍ର
ମାସ ବା ୧୦ ରସରେ ସେହି ଭୋଜି ଦେଇ-
ଥିଲେ ବହିରେ ମହାମାତ୍ୟ ଇଟ ମହୋଦୟ

ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ଗୁଣଗ୍ରାମ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ବାକ୍ୟ ପିତୃ-
 ତୋଷଣ ଗୁଣାକ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାଦା ପ୍ରଦାନ କରବା-
 ଦାରଣ ବଲ୍ଲଭରୁ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଅପିଧ୍ୟବା ବସୟ ପ୍ରକାଶ
 ହରେ । ଏହି ପଦୋପଲକ୍ଷେ ଚରକାଳସକାଶେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୋଃ ମାହାର ପ୍ରଦତ୍ତ ହେବ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଗୁରୁତର ଧର୍ମ ଏବଂ ବଦ୍ୟାର ପ୍ରଧାନ ଗର୍ଭପ୍ରାକର
 ମହାସମ୍ରାଜ୍ୟ ମହୋଦୟକୁ ଏକତ୍ରପଲକ୍ଷେ ଦର୍ଶୋ-
 ପୁଣି ଚତୁରେ ଅଭିବାଦ୍ୟ କରୁଅଛୁ ।

ସାଧିକାର ଜଣେ ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର ରେଷିଅଛନ୍ତି
 କି ସେ ଗ୍ରାମବାସୀ ବାବୁ ଗୌରକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ
 ମହାସୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୋଃ ଦେଲ ଗୋପାଳମାୟକ ସାଧନ
 କର ଅଧିକାରୀ । ଏଥର ସେହି ପଦବନ
 ସାଧିକାରୀ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡମହାଶୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୋଃ ଗୁଣଗ୍ରାମ-
 ଧନ ଗୋରୁ ଏବଂ ପ୍ରସନ୍ନ ପଦପୁରେ, କମା କର
 କୁଟା କୁଟା ଗୁଣଗ୍ରାମ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଦେଇ ପୁଣି କର-
 ପୁରେ ଏବଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗର ଅନେକ ଦର୍ପଣ ବହିରେ
 ଯୋଗ ଦେବ ଗୋନାଥର ଉପହାରଣା ହୃଦୟ-
 ଶ୍ରୀମତର ସହପୁତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ସେବା କରବା
 ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର ରୁକ୍ଷ ଅମାୟ ଗୋରୁକୁ
 ନିର୍ଦ୍ଦୟ ନିଷାଦେ ବଦବା ପାପରୁ ସାନ୍ତ ହେବାର
 ଅବଶ୍ୟକତା ରୁଣ୍ଡିଥିଲେ ।

ମାନବର ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସିଃ ଅଭଃ ରଃ
 ମହାଶୟ ଉତ୍କଳ ସଭାର ସଭାପତି ପଦରୁ ଅବ-
 ସର ଦେବାଦେବୁ ବାକ ପ୍ରାକରେ ସଭାର ସଦ-
 ଦାସ ସଭାପତି ବାବୁ ଜାନକୀନାଥ ବସୁ ଏବଂ
 ସଦକାରୀ ସଭାପତି ପଦରେ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର
 ପ୍ରଦତ୍ତ ମହାଶୟମାନେ ମନୋମୋହ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ବହୁକାଳ ସଦକାରୀ ସଭାପତି ଚଥା ସଭାପତି ପଦ-
 ରେ ବରତ ଥାଇ ଦାସ ମହୋଦୟ ଅଜବ ଯୋ-
 ଗ୍ୟାପାସହର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ସଭା ବାକ୍ୟା-
 ରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି । କବ ନୟନ
 ସଭାପତି ଏବଂ ସଦକାରୀ ସଭାପତି ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାକ୍ୟ ସମୟରେ ସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ
 ପ୍ରକାଶି ଦକ୍ଷତା ସହର ଚନ୍ଦନାର ଅମ୍ବେମାନେ
 ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର କରୁ ।

କଲକତାର ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
 ମନୋମୋହ ଗର ବୃଧବାର ଶେଷଭାଗ ଚନ୍ଦ-
 ଗ୍ରହଣ ଗୁରୁତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାକମଧ୍ୟରେ କଲ-
 କତାରେ ଯାଏ, ବନାରସ ଯାଏ, ଦୁରଦ୍ୱାର ଯାଏ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟରେ ଯାଏ
 ମିଳିତରେ ସର୍ବାଦା ଅରମ୍ଭ ଦେବାର ଲେଖାଥିଲା ।
 ଶେଷଭାଗର ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ସର୍ବାକାଳ ଯାଏ ଏ
 ମିଳିତ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ପତ୍ରିକାଗଣା

ସର୍ବାକାଳ ଶେଷଭାଗ ସଙ୍ଗେ ସମାଜ । ସମ୍ବାଦପତ୍ର
 ଲିଖିତ ସମୟକୁ ବେଳବେ ସମୟ ଧର ଦେଲେ
 ସେ ସମୟ ପାଞ୍ଜି ସମୟ ସଙ୍ଗେ ସମାଜ ଅପସନ୍ନ
 ଏବଂ ଫଳେ ବାଦା ଠିକ୍ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।
 ମାତ୍ର ସୁଖ ଜନନୀଅପସନ୍ନ ଚିତ୍ତ ଅପ ନଗନା
 ଅନେକ ପ୍ରକାର ସଂକୀର୍ତ୍ତନେ ପ୍ରକାଶ ନଗନା
 କପର ମିଶିଗଲା ଅଧର୍ଯ୍ୟ ବୋଧ ଦେଉଅଛି ।

ଗର ଦାଉଁକମାସ ବା ୧୨ ରତରେ ପରିଦ-
 ପୁର ଜଳ ବର୍ଣ୍ଣାଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଉପନୟନ
 କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିଲା । ବହିରେ କି * ଶ କାୟୁପ୍ତ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରାୟତ୍ତେପୁତ୍ରକ ସଞ୍ଜୋପନା ଧାରଣ
 କରିଥିବାର ସମ୍ଭବ ମଳୟ । ସେଦ୍ୱିମାସ ବା ୧୪
 ରିମ୍ବରେ ଦର୍ଶନଗର ଗ୍ରାମରେ ଯେଉଁ କେନ୍ଦ୍ର
 ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ କି * ଶ ଏବଂ ସେହିଦିନ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୋଃ ଗ୍ରାମର କେନ୍ଦ୍ରରେ କି ୧୧ ଶ କାୟୁପ୍ତ
 ସଞ୍ଜୋପନା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଏ ସମୟପୁ-
 ନରେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଦୌଣସି ଆଦି କରିନା-
 ଠାନ୍ତି ଏବଂ ସଭାପତିରେ ପ୍ରଭୁତ ଉସାଦ ବରଜନ
 ଥିଲା । ଉପନୟନ କାୟୁପ୍ତମାନଙ୍କର ନାମ
 କଲକତାର ଅନନ୍ଦବନାର ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ
 ହୋଇଅଛି ।

ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର କୃତନ ଗୁଣପ୍ରତିନିଧି ବଢ଼ିଲେ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ କାଉଁଡ଼ ମହୋଦୟ ଅଗାମୀ ସୋମବାର
 ବା ୨୧ ରତ ପୂଜାକୁ ବସନ୍ତଦା ସମୟରେ କଲ-
 କତାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେବାର ବଞ୍ଚିପଦ ବାଦା-
 ରୁଅଛି । କଲକତାୟ ସର୍ବଦାମ ଦେଶରେ ପ୍ରଧାନ
 ସଜନୀକ୍ଷ ସ୍ୱରୂପ ବ୍ୟାପିଲାର ବର ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବ-
 ରକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଉଚ୍ଚ ପଦରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥାଇ
 ଏ ମହାଶୟ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର ଦୋର ଦୂର୍ଦ୍ଦିନୋଃ
 ମିଷ୍ଟ କଥା ଦର୍ଶି ଗୁଣାଉ ଅଧିକାରୀ ଅମ୍ବେମାନେ
 ଅଗାମୀତ ହୃଦୟରେ ଏହାକୁ ଅଦର ସହର
 ଅହାନ କରୁଅଛୁ । ଭରସା କରୁ ଏ ମହୋଦୟ
 ଗୁରୁତର ସିଂହାସନରେ ପ୍ରତିନିଧି ସ୍ୱରୂପ ଅଗ୍ନେ-
 ଦଶ କର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର
 ସଦାକା ଉତ୍କଳ କୋଟି କଷ୍ଟରୁ ଗୁଣିତ ସିଂହ-
 କର ଜୟ ନିବୋଧିତ କରୁଲବେ ।

ପ୍ରାକାଶରେ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରେମପତ୍ରକୁ ପାଠ-
 ମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଏଠା ଦ୍ରାଘ ସମାଜରେ
 ଧର୍ମସମ୍ପାଦି ଗୋଟିଏ ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବାକ୍ଷରଣ
 କଲେକତାଃପ୍ରମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କର ଅନୁ-
 ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ବାଦା ପାଇପାରିଲେ
 ଦାହି । ଧର୍ମସମ୍ପାଦି ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବା ବା ସଭାରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକାରଣ ଅନୁମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରବା-

ବସୟ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କ ସେମନ୍ତ ଅଭିନବ ଦେମନ୍ତ
 ପ୍ରୀତିପଥୀ ମହୋଦୟଙ୍କ କିଷୋରୀ ବଚନ
 ବୋଧ ଦେଉଅଛି । ଗୁଣଗ୍ରାମର ଅନୋଳନରେ
 ଯୋଗ ଦେବାହି ଅନ୍ୟାୟ ବାର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ର ପିଲାମ-
 ନଙ୍କୁ ହୋଷଣ୍ୟ ସଭା ବା ବକ୍ତୃତାପ୍ରକାଶକ
 ଶତ ଚ ଦେଇ ବାକ୍ୟ ଗୁଣଗ୍ରାମରେ ବାଧା ସର୍ଗ-
 ଇବା କଦାପି ଉଚିତ କଦେ । ଏଥିରେ ଅବଶ୍ୟ
 ବରୁ ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର ଅଛି ।

ମହାଶୟର ସୁଦୟାଦ ବାବୁ ଶ କବଦ୍ୱାପ-
 ନୁକ ଦାସ ଗୁପ୍ତ ଚନ୍ଦନମାସ ବା * ରିକ୍ଷରେ
 ମାନବଲଳା ସମ୍ଭରଣ କରିଥିବାର ଅମ୍ବେମାନେ
 ଅନ୍ୟେନ୍ତ ଦୁଃଖସହକାରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଈ-
 ଅଛୁ । ଏ ମହାଶୟ କନାମୁଖ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥ ବଚ-
 ରଣ କରି ନିଗ୍ରହ୍ୟ ଦାଦଦୁଃଖୀ ଲୋକଙ୍କର ପରମ
 ଉପକାର ସାଧନ କରୁଥିଲେ ବିଶେଷତଃ ଓଲ-
 ଠା ସନ୍ଧିପାତ ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର ଶୁଣିବି ଅନାଦରେ
 ଦେଖିବାକୁ ଯାଇ ବହୁପରିଶ୍ରମ ସହକାରେ
 ଚକ୍ରାନ୍ତ କରି ଅଗ୍ରଦୃଶିତ ଲକ୍ଷ୍ୟଅଛନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
 ଅବରଣ ସାଧୁପୁତ୍ର ପ୍ରାୟ ଥିଲା । ଅନକାଳ
 ମସପଲମାନଙ୍କରେ ସେପରି ବୈଦ୍ୟର ଅଭାବ
 ଏ ଉଚ୍ଚ ଲୋକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଅନେକେ ମା ବାଦ
 ଦର୍ଶନ ପ୍ରାୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଶୁଣ୍ୟ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ।
 ଅମ୍ବେମାନେ ଜଗଦ୍‌ଶୁରକାରେ ଏହାଙ୍କ ପର-
 ଲୋକଗର ଆଚାର କୁଶଳ ଏବଂ ଶୋକସମ୍ବନ୍ଧ
 ପରିଚାର ବର୍ଗର ସନ୍ତାନା କାମନା କରୁ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅନ୍ୟେନ୍ତ ଦୁଃଖ ସହକାରେ
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛୁ ସେ ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର
 ସରଳମନା ଦେଶସୁବୈଦ୍ୟ ବାମପ୍ରାଣକାଳ ବଦର୍ଥ
 ବସୁଷା କଳଷା କଳ୍ୟା ସୋପାୟା ଉଦ୍‌ଦେମ୍ବର
 ସମ୍ଭରଣ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗର ଅନ୍ଦୋଳନମାସ
 ବା ୩୦ ରତ ସକାଳ ୮ ଖା ସମୟରେ ଅନ୍ୟ
 ପିଲାଙ୍କ ସହର ପୁଣିରେ ମାତ୍ରସୁବାବେଳେ
 ଲୁଗାରେ ନିଅଁ ଲୁଗା ସକାଳ ସେଠାଗଲା ଏବଂ
 ଶାନ୍ତିପତ ଚକ୍ରାନ୍ତ ଦେଲେ ପୁଣି ବହି ଅଭିନବ
 ସନ୍ଧ୍ୟା ୧ ୨୩ ଖା ସମୟରେ ପ୍ରାଣନାୟ ବାଦାର
 ଗଲା । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନିଅଁ ନିକଟକୁ ଶୁଣିବା
 କଦାପି ଉଚିତ କଦେ । ଏହି ଶେ ଚନ୍ଦନ ସମ୍ବାଦ
 ପତ୍ରିକା ସଦୟୋଗୀ ସମ୍ଭରଣ ହୃଦୈଷିଣୀରେ
 ପାଠକକୁ କି ସେହି କଳଷା କଳ୍ୟା ସୁଦ-
 ରକାମନେ ବାମପ୍ରାଣକାଳ ବାଦନା ବଦ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ମ-
 ଗୁକ ନିର୍ମାଣାର୍ଥେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୋଃ ଦେବା ଦାନ କର-
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସଥାନଧ୍ୟରେ ଗୁଣର
 ଶୁଭ ବଦ୍ୟ ଯାଇଅଛି । ଏହି ଗୁଣର ଚନ୍ଦନ ମହା-
 ଦନା ବାଦନାବଦ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ମ ଦୋଇଅଛି ।

ଅନୁମାନକର ସହାନୁଭୂତୀ ସୁଯୋଗ୍ୟ କଲେ-
 କୁର ବଳି ପାଦେବ ଅସନ୍ନା ସ୍ତମ୍ଭଲିଭାର ବଳେ
 ସାକ୍ଷୀ ହେବେ । ତାହାକି ଚତୁର୍ଥ ଦେବାଳ ରମ୍ୟ
 ଚଳେକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚକବାସ୍ୟ କଳେକ୍ଷର କର୍ମଗୁରୁ-
 ମାତେ ଗରକାଳ ସେହି ଚଳେକ୍ଷ କରନାରେ
 ମିଳନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଚାହା ଅବସଦାଜାପ୍ରଭୃତର
 ଅସୌକ୍ଷମ ହେଉଥିଲା । ବଳି ପାଦେବ ସୁନ୍ଦର-
 ରବରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମତ ମିଳନିଶାରେ ସେମନ୍ତ
 ସଦ୍ ସରଦାସ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଇବାରେ ଦେମନ୍ତ
 ସୁପସ । କଳେକ୍ଷର ଅମଳ ପ୍ରଭୃତକଠାରୁ ସେ
 ସେମନ୍ତ ନିସ୍ତରୀରୂପେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କେଉଁଥିଲେ
 ଦେମନ୍ତ ସେମାତଙ୍କ ପ୍ରତି ନୀତିଧର୍ମ ନିବିଶେଷରେ
 କରୁଣାଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲେ । ଏମନ୍ତ ଦୟାଶୀଳ
 ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଚତୁର୍ଥରେ ଅମଳମାନେ ସୁରା ଦୁଃଖିତ
 ହୋଇ ଏକମେଳରେ ଅପଣା ମନୋଭାବ ପ୍ରକାଶ
 ହେବେ ଏହା ସାଧକର । ଅଧୀନ ଓ ଉପରସ୍ତ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୂପ ମଧ୍ୟରେ ସଦ୍‌ଦା ଏପରି ଭାବ କରୁ-
 ଶେ ରହଣା ବାସ୍ତବ୍ୟ । ମୋପଦନରେ ଦେଖି-
 ଶେଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରବା
 ସେହିମାନେ ପାଦେବମହୋଦୟଙ୍କୁ ଦେଖିଅଛନ୍ତି
 ସେମାନେ ତାହାଙ୍କ ସଦାଶୟୀ ଦୃଷ୍ଟିଅଛନ୍ତି ।
 ଏ ମହାପଦଙ୍କ ଚତୁର୍ଥରେ ଅନୁମାନେ ସେ
 ଅନ୍ତରାତ ଦୁଃଖିତ ହୋଇଅଛୁ ବେଳ ବାହୁଲ୍ୟ
 ଅତି ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ସପତ୍ନୀକ ପାଦେବ ମହୋ-
 ଦୟଙ୍କୁ ରୋଷବାଜାରଣ ଏଠା ପାଦେବମାନଙ୍କ
 କୁବରେ ବାବୁ ଯୋଗେନୁକାଥ ବସ ମହାଶୟ
 ମିଳନର ଅସୌକ୍ଷମ କର ଅନ୍ଧାରୀ ଇଂରଜ ଚଥ
 ଦେଖାୟ ବଦମଗ୍ରାଣୀକି ଅମରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନକର ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟ ଗତ
 ତା ୧୯ ଉତ୍କଳ ଅଲଘାବାଦରେ ପଦ୍ମ ସମଗ୍ର ଗ୍ରା-
 ଚର ମହୋ ସ୍ୱାରକ ପ୍ରମୁର ଶୁଭଦାନ କ୍ରିୟା
 ସମ୍ପନ୍ନ କରୁଥିଲେ । ସମ୍ପାଦକ ମାନ୍ୟବର ପତ୍ରିକା
 ମୋକ୍ଷଲକ୍ଷ୍ମୀକେତୁ ମହାଶୟ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଅଭିନନ୍ଦନ
 ସହ ପଠକଲେ ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟ କମେଟି
 ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇପାରିଲେ ସେ ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ଉକ୍ତଗୋ-
 ର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେବଙ୍କ ଉଦାରମତ ୧୮୮୮ ମସିହାରେ
 ସେହିପ୍ରକାରେ ଚଳାଳିନ ବଡ଼ଲଟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନୀତିକା
 ମହୋଦୟ ପଠ କରୁଥିଲେ ସେହି ପ୍ରାକରେ
 ଉକ୍ତ ମତର କ୍ରିୟା ପ୍ରମୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଅଗ୍ର-
 ସଙ୍ଗ । ସେହି ଉଦାରମତ ତାଙ୍କର ପରଚରୀ
 କୁର ସମାପକ କର୍ତ୍ତୃକ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇଅଛି ।
 ଏ ପ୍ରମୁ ବଦ୍ୟାହୁ ବନ୍ଧ୍ୟରକ୍ତ ମହାଶୟ ମୁରଗ
 କରମତର ପ୍ରସସ୍ତ ଉଦାୟ ଅଟେ । ସମ୍ଭାଷଣରେ
 ସାୟ ବାହାହୁର ଲଳ ରାମଚରଣ ଦାସ ଉପ-

ସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏ ମହାଶୟ ୧୮୮୮ ମସିହାରେ
 ଲର୍ଡ଼ ନୀତି ଗୋଷଣାପତ୍ର ପାଠ କଲବେଳେ
 ଶୁଣୁଥିଲେ ଏବଂ କେତେକେଲେ ସେ ପିଲ ଥିଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେବେକ ବର୍ଷ ହେଲ ଜଣେ ମାନ୍ୟ-
 ଗଣ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ବଡ଼ଲଟ ଏବଂ ତାଙ୍କ
 ପତ୍ନୀ ମହୋଦୟା ଉଭୟେ ରାୟ ବାହାହୁରଙ୍କ
 ଗଳଦେଶରେ ସୁଖମାଳ ଲମ୍ବାଇଦେଲେ । ପ୍ରସ୍ତା-
 ବିତ ପ୍ରମୁଖି ୫୫ ପୁତ୍ର ଉକ୍ତ ଏବଂ ଏଥିର ବଳଦେଶ
 ୩୩ ପୁତ୍ରର ଗୋଟି ହେବ । ଏଥିରେ ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ
 ଭବିଷ୍ୟୋକ୍ତା ଦେବୀ ଏବଂ ସମାଜ ଏକାନ୍ତ
 ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରତିଭୂତ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟୋକ୍ତା
 ଦେବୀଙ୍କ ଗୋଷଣାପତ୍ର କର୍ମଦଂଶ ଏବଂ ସମ୍ପା-
 ଏକବାଚ୍ଚ ଓ ସମାଜ ଜର୍ଜ ମହୋଦୟଙ୍କ ପତ୍ନୀ
 କର୍ମଦଂଶ ନାଗଣ୍ୟ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅନୁଗାଦ ସହର
 ଘୋଷଣ ହେବ । ଏସବୁଦାସେ ଏସବିକ ଲକ୍ଷେ
 ଗୁଣଣ ହଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଗୁଣା ଉଠିଅଛି ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ-ଦେବଗଜଠାରେ ଗଜକୁମାର
 କୁଷ୍ଠାଗ୍ରମ ବହୁନାଳକୁ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି
 ଅଗ୍ରମରେ ରହି କୁଷ୍ଠାଗ୍ରମୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହେଉ-
 ଅଛନ୍ତି । ଏହା ଗୋଟିଏ ହନୁ ଦେବାଳୟ ସହି
 କଟରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ଓ ବଶୁକ ଗୁର-
 ଗଣ୍ଡ ଅଗ୍ରମ ଅଟେ । ମାସିବ ଅବା ସାମୟିକ ଗୁଣା
 ମଧ୍ୟ ଏଠାକାଳୀନ ଦାନଦ୍ୱାରା ଏହି ଅଗ୍ରମ
 ସୁରକ୍ଷଣାର୍ଥେ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଅପୂରେ ଗୋ ୫୩ ଟି କୁଷ୍ଠାଗ୍ରମୀ ପୁରୁଣା ହେଉ-
 ଅଛି ଓ ଅଧିକ ଅପୂ ହେଲେ ଏଥିର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ
 ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ପାରିବ । ଏହି ଅଗ୍ରମର ଗଜାବ-
 ଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ନିମିଷ୍ଠୀ ଓ କ୍ୟାଣୀ ନିୟୁକ୍ତ
 ଅଛନ୍ତି । ଦେବଗଜର ସର୍ବଭଞ୍ଜନକାର କର୍ମଗୁଣ୍ୟ
 ଏ କର୍ତ୍ତାରି ସମ୍ପାଦକ ଅଛନ୍ତି ସେ ହେଉ ଦାତ
 ଉକ୍ତା ହଲେ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଟଙ୍କା ପଠାଇ
 ପାରିବ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଗଜକୁ ବାବାବୈଦ୍ୟ
 ନାଥର ଦର୍ଶନ ସଦାଶେ ଓ ବାୟୁ ସେବଦାଥେ
 ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଯାତଥାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅନେକ
 କୁଷ୍ଠାଗ୍ରମୀ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି ଅବଏବ
 ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ କୁଷ୍ଠାଗ୍ରମ ସ୍ଥାପିତ ହେବା
 ସେମାନଙ୍କର ଏକ ପ୍ରାକରେ ଅବସ୍ଥାପିତାୟ ଅନ୍ୟ
 ଦୁର୍ଗଳାଶ୍ୟ ଓ ସେଠା ଅଧିକାଧିକାଙ୍କ ଉପକାର
 ହୋଇଅଛି । ଏପ୍ରକାର ପ୍ରକାରେ ଉକ୍ତ ଅଗ୍ରମର
 ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଭୁଗୁରୁବଦାସିକ ସାହାଯ୍ୟ
 ପ୍ରଦାନ କରବା ଉଚିତ । ଅନୁମାନେ ଅଣା କରୁ
 ଓଡ଼ିଶାର ରଜା, ନିମିଦାର, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧନୀ ଓ
 ଦେଶହରେଣୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏ ଅଗ୍ରମର
 ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ ଯଥୋଚିତ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ-

କରବାକୁ କୁଣ୍ଠିତ ହେବେ ନାହିଁ । ସାମାନ୍ୟ
 ସାହାଯ୍ୟ ପୁଣି ଗୃହର ଦେବ । ହେଉ ଅନୁ-
 ମାନକ ନିକଟକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପଠାଇଲେ ଅନୁ-
 ମାନେ ଉଚିତ ସ୍ଥାନକୁ ପଠାଇ ଦେବୁ ।

ଭାବଦର କର୍ମଗୁଣ୍ୟମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଡ଼ହନୁ,
 ଶେଷଦନ, ଗୁଡ଼ପାଉରେ ଓ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟର
 ଯତ୍ନା ରଚନାର ଦନ କୁଣ୍ଠୀ ଭୋଗ କରନ୍ତି ମାତ୍ର
 ଏଥିରେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଣାକୁ
 ହେଉ । ସେମାନେ ଅଧୁନା କୁଣ୍ଠୀ ସଦାଶେ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରିବାରୁ ଗୁରୁତ ଗବଶ୍ଚିମେଷ ସମ୍ପଦାୟ ବିବେ-
 ଚନା କରି ସଦସାଧାରଣଙ୍କର ସୁଖ ନ ହେବା-
 ଦୃଷ୍ଟିରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଧୁନା ଦ ୨ ନ କୁଣ୍ଠୀର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ପଦୋପଲକ୍ଷେ
 କୁଣ୍ଠୀଦେବୀର ନିୟମ କର ମାନ୍ୟ ଓ ବ୍ରହ୍ମା
 କରମସଦାଶେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବଜ୍ର ପ୍ରଭୃତ ଅନ୍ୟ
 ବିଭିନ୍ନପଦାଶେ ମୋଦକମ, ଦୋଷ, ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ,
 ଉପ, ଦଶହରା ଓ ଦେବାଲରେ ବିବେକେସାବ
 କୁଣ୍ଠୀଦେବୀର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣୀ ବାହାର କର
 ସଦସାଧାରଣଙ୍କର ମତ କେତୁଅଛନ୍ତି । — ଭାବ-
 ବିଭାବର କର୍ମଗୁଣ୍ୟମାନେ ସେ କେତେ ପରଶମ
 କର ଦାୟିତ୍ୱ ଚଳାଉଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ-
 ନାହିଁ ଏବଂ ସଦସାଧାରଣଙ୍କର ଅସୁବିଧା ନ
 ହେବାର ବିବେଚନା କର ସେ ନିୟମରେ ତାଙ୍କ
 ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଣ୍ଠୀ ମିଳଅଛି ସେହି ନିୟମରେ ଅଧିକ
 ଦ ୨ ନ କୁଣ୍ଠୀରେ କେତ୍ରମାତ୍ର ସତ ଦେବନାହିଁ ।
 କେହି କହନ୍ତି ସେ ମୁଲ ନୀତିକା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନ
 ହନୁପଦରେ କମ୍ପା ହନୁ ବା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟମାନଙ୍କୁ
 ଅନ୍ୟଧର୍ମ ସଂକ୍ରାନ୍ତ ସଦରେ କୁଣ୍ଠୀଦେବୀ ଉଚିତ
 ନୁହେ । ଏ କଥା ଧର୍ମର ନିୟମ ହିଁସାକୁ ଗୁଣେ
 ଯଥାର୍ଥ ହେଲେ ପୁଣି ବଡ଼ ପଦମାନ ସେପରି
 ସାଧାରଣ ଅନୋଦ ପ୍ରମୋଦ ପର ହୋଇଯାଇ-
 ଅଛି ବହିରୁ ବାହାରିବ ବସତ କରବା ଉଚିତ
 ନୁହେ ଏବଂ ଏପରି ମିଳନିଶାରେ ହେବା ଦେବାରେ
 ମଧ୍ୟ ସୁଫଳ ଅଛି । ଅନୁମାନକ ବିବେଚନାରେ
 ଗବଶ୍ଚିମେଷଙ୍କର ଏପ୍ରସ୍ତାବରେ ବିଶେଷ ଅପତ୍ତି
 ହେବନାହିଁ ଏବଂ ଅଗାମୀ ଜାନୁୟାରୀମାସରେ
 ଏଥିର ବିଷୟ ହୋଇ ଅଦେଶ ବାହାରକ ।

ପୁଣ୍ୟ ପଞ୍ଚମାସ ।
 ଏବର୍ଷ ପୁଣ୍ୟାଳୟକୁ ପଞ୍ଚମାସରେ
 ଓଡ଼ିଶା ଓ ବଡ଼ ନାଗର ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ଅସି-
 ଥିଲେ । ଦାସିଣୀର ଲେକପଣ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାକୃତ
 ଉଣା ଏବଂ ବଜାଳୀ ଓ ପିପିଆସାଣୀ ନୀତି ଅଧି-
 ଥିଲେ । ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଦନ ସେବ-

ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରର ଓ ଗସ୍ତରେ ବସେଣ ନିନଦା ହୋଇଥିଲା । ଗସ୍ତରତା ସମୟେ ସୁଲଭ ସ୍ତ୍ରୀଦେବୀ ନିସ୍ତୁର ଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକ ସମୁଦ୍ରରେ ସମ ଦରୁଣତାକୁ ସମୁଦ୍ର ଉତ୍ସାହ ବରଜରେ ଦେହ ଦେବାକୁ ଜଳମୟ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର ସାଧନାର୍ଥ ସୁଲଭ ବ୍ୟବସ୍ଥାମତେ ଦୋ- ଅଧ୍ୟାୟେ ପଢ଼ାଉ ଦେଇ ଉପସ୍ତର ବରଜର କରୁଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚଣ୍ଡେୟ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ ଗର୍ଭ- ମାଳିକରେ ମଧ୍ୟ ଛଡ଼ି ହୋଇଥିଲା । ଶେଷରେ ଗର୍ଭରେ ସନ ଜଣେଷ ହୋଇଥିବାରୁ ସୁଲଭ ଜଗିରହ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ି ଧେଉଳକୁ ସୁଦ୍ଧା ବାନ୍ଧଣ କରନ୍ତେ ଲୋକେ ଉପରେ ରହି ଗର୍ଭ- ଜଳ ମୁଣ୍ଡରେ ହିସ ଫେର ଯାଉଥିଲେ । ଏହି ପାଞ୍ଚଦିନ ବସେଣର ଫୁଲିମାଦନ ଗ୍ରାନ୍ଥରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ମନର ସୁଲଭର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସର୍ବମନେ ସୁଜନରେ ଦର୍ଶନାଦ ବରୁଥିଲେ । କାର୍ତ୍ତିକମସରେ ପ୍ରଭବତ ଶ୍ରୀକାଞ୍ଚର ଦାମୋଦର ଦେଶ ଏବଂ ଶେଷ ପାଞ୍ଚଦିନ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ ବ୍ୟୁତ ବେଶ ହୁଏ । ଏହି ବେଶଯାଗୁଁ ପସକ ପାଞ୍ଚଦିନ ଶ୍ରୀକାଞ୍ଚର ନାଭରେ ବିଳମ୍ବ ଦେଖିଥିଲା । ଶ୍ରୀକାଞ୍ଚ ଦେଉ ପୁଣିମା- ଦନ ସନ୍ଧ୍ୟାପୂର୍ବରୁ ବଡ଼ସିଂହାର ଶ୍ରେଣପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ନାଭ ହୋଇ ଗାଉଥିଲା । ଶ୍ରୀକାଞ୍ଚରେ ଛତ୍ରାୟୁ ଦେବକୁ ପରଦିନ ଶୁଭୁଦାର ଛତ୍ରାୟୁରେ ବାଧା ପଡ଼ି ଶୁକ୍ରବାର ଲୋକେ ଛତ୍ରାୟୁ ବଧ କରୁଥିଲେ । ପୁଣିମାଦନ ୨୩୩୦ ଦିନର ଯାତ୍ରା ହୋଇଥିଲେ ।

୧୦୭ ଧାରୀ କୋଟପିସ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳର ଅର୍ଥାତ୍ ପରଦାଳ ବନ୍ଦୋ- ବସୁରେ ଏକଲବ ଅନେକ ସ୍ଥାନର ସୂକ୍ଷ୍ମପି ଚିତ୍ରାନ୍ତି ପ୍ରକାର (Final publication) ଦେଇ ଉତ୍କଳ ଲୋକେ ପ୍ରକାଶିତ୍ ଅଭିଳାଷ ୧୦୭ ଧାରୀମତେ ବନ୍ଦୋସ୍ତ ବସୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ମୋକଦମା ଦାଏର କରୁଅଛନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ମୋକଦମାର ବନ୍ଦା ଦାୟ ଚୁମି ଅତି ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରୁ ଥିବାରୁ ଦେବାନୀ ଅଦାଲତର ଅର୍ଜର କୋଟପିସ ପର ଚୁମିର ମୂଲ୍ୟ ଧର ରହି ଉପରେ କୋଟପିସ ପସାଇ ଦାଖଲ ନରୁଥିଲେ । ଇତିମଧ୍ୟରେ ଦାଉକୋର୍ଟରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ମୋକଦମାରେ ୧୦୭ ଧାରୀ ଅର୍ଜି ଉପରେ ପର ଚକାର କୋଟପିସ ଲାଗିବାର ନିର୍ଦ୍ଦି ବାହାରୁ ବାହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବସୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ବର୍ମଗୁ- ରକର ଦୁଷ୍ଟିଗୋଚରରେ ଅସି ଯେଉଁମାନେ ଅର୍ଜି ଦାଖଲ କରୁଅଛନ୍ତି ବାଙ୍କୁ ଅବଶିଷ୍ଟ କୋଟ- ପିସ ରକର ଦେଉଅଛୁ । ଯେଉଁମାନେ ୧୦୭

ଧାରୀର ଶି ସୀମା କ ମାତ ଦେବାନୀ ଅଦାଲତ ନରେ ସେମାନେ ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅଦାଲତର ଉଚ୍ଚ ବର୍ଗର ପାଇ ମୁକ୍ତି ଲଭିଲେ ମାତ୍ର ଅଧିକ ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରସାଧୀ ହୋଇ ଯେଉଁମାନେ ୧୦୭ ଧାରୀର ଅଧିକ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଏ ଦୁଇ- ଶିରେ ପଡ଼ିବାରୁ ଦେଲ । ନିର୍ଦ୍ଦିଗତ ମେକ- ଦମା ବର୍ଗରପତ ମୁଖ୍ୟତା ଓ ସରଫ୍ଟିକ ମହୋ- ଦୟମାନେ ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରୁଅ- ଛନ୍ତି । ତହିଁରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ବର୍ମଗୁ ୧୦୮କା ମୂଲ୍ୟର କୋଟପିସ ଲାଗିବାର ସିକାନ୍ତ କରି ଅବଶିଷ୍ଟ କୋଟପିସ ରକର କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ବାଦା ବାହା ଦାଖଲ ନ କରବାରୁ ମୋକଦମା ଚୁପିମିସି କଲେ ଏବଂ ଅପିଲରେ ସୟ ବାହାର ହେଲା । ଦାଉକୋର୍ଟ ସମୁଦାୟ ବସୟ ବର୍ଗରପତ ୧୦୭ ଧାରୀ ମୋକଦମାମାନ ସହ ସାବ୍ୟସ୍ତର ମୋକଦମାଧିନୀ ଏବଂ ଦଖଲ ବାହାରର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲେସୁଦ୍ଧା ବାହା ଅଭିଳାଷ ଥିବାଦେଉ ୧୦୮କା କୋଟପିସ ଲାଗିବାର ଯାହା ସିକାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ବାହା ଅଭିଳାଷର ଅର୍ଥର । ସୁତରାଂ ପ୍ରକାଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲକ୍ଷ୍ମଣଗୁରେ ପଡ଼ିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସଧକ ଦାବର ମୋକଦମାରେ ସୁଦ୍ଧା ୧୦୮କା କୋ- ଟପିସ ଲାଗିଲେଦେଂ ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା - ଓଡ଼ିଶାପର ଗଣକ ଦେମପରେ ଅତି ଅଳ୍ପ । ସେ ଯାହା ଦେଉ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ଯାହା ଉପାଦେଉ- ଥିଲା ବାହା ଠିକ୍ ଅପିଲ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଏ ବାଧା ଦେଉନି ବା ପ୍ରତିବାଦୀ ଦେଉନି ଦାଉଲେ ଦୁଇଶିରେ ମଲେ । ପରଦାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ଦେଲ ବ ? ଅବଶ୍ୟର ଲୋକେ ୧୦୭ ଧାରୀ ପାଖ କ ମାତ ଦେବାନୀ ଅଦାଲତର ଉଚ୍ଚତ ବର୍ଗର ଅଧିକ ନେବା ଲୋକଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ।

ଶୁଦ୍ଧ ବିବାଦ ।

ମାଳିକ ଦାଉକୋର୍ଟରେ ହିନଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟୁକ ବନ୍ଦ୍ୟାକୁ ବିବାଦ ହୋଇଥିବାରୁ ତହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଅଛି । ପ୍ରୋକ୍ତ ଦାଉକୋର୍ଟର ବର୍ଗରପତ ଶ୍ରୀକ୍ଷି ଶକର ନାୟର ଓ ଅବତୁର ରହିମ ମହୋଦୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏ ମୋକଦମା ଅଗତ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଗରପତ ଶକର ନାୟର ମହୋଦୟ ଏକ ଦାର୍ଦ୍ଦି ସୟ ଲେଖି ପ୍ରବଳ ସୂକ୍ଷ୍ମତା ସିକାନ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ବିବାଦ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରର ବିପତ୍ତ ନୁହଇ । ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାନା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅଛି ଏବଂ କାନାସ୍ଥାନର ଲୋକେ କାନା ପ୍ରଚାର ପ୍ରଥା ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଗୁରତ- ବର୍ଷରେ ବୌଦ୍ଧ, ତୈନ୍ଦ୍ୟ, ମହଲମାନ ଏବଂ

ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟୁକ ପ୍ରଭୃତି ଧର୍ମର ପ୍ରଚଳନରୁ କାନା- ପ୍ରଚାର ଜାତି ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦେଉଅଛୁ କୌଣସି ସୁଶେଷୀୟ ବର୍ତ୍ତନ ହିନଶୁଦ୍ଧମଣି ବର୍ତ୍ତ- ଜାତ ହୋଇଥିବା ସହ ଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ ଉଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଜାତି ଯେମନ୍ତ ମଧ୍ୟକ ଦେଇ ହିନଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଭୃତ କରୁଅଛନ୍ତି ତେମନ୍ତ ହିନଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟୁକ ବନ୍ଦ୍ୟା ହିନଶୁଦ୍ଧ ହୋ- ଶେଖିରେ ଚଳୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ଗରପତ ମହୋଦୟ କହୁଅଛନ୍ତି ଦିନାକ କଥା ସୁତରାଂ ସେମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରନିୟ କଠିନରୁ ପ ପ୍ରଦ- କରନ୍ତି । ତଥାପି ଓଡ଼ିଆ ପୁଣ୍ୟ ଗ୍ରାନ୍ଥମାନ ନିମ୍ନଶେଖିରୁ ଏବଂ ଗଜାଜାରେ ଗ୍ରାନ୍ଥମାନ ଅଛନ୍ତି । ଗଜାଜାରେ ଗ୍ରାନ୍ଥମାନ ଦେବାର ନ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଅଛି ଏବଂ ଏଇନ ଗ୍ର- ବନ୍ଦ୍ୟା ଭଳ ଗ୍ରାନ୍ଥମାନ ସରେ ବଦାଦ ସେମାନେ ମାତୁଲରେ ରଖି ଡେ କାହିଁ । ହିନଶୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟରେ ଜାତି ଧର୍ମ ସଂସ୍କରଣରେ ପଡ଼ି କିମା ଦେଉଥିବାର ଜଳ ମହୋଦୟ ଏବଂ ଗୁଣାବତୁରପତ୍ର ବମାନ ପ୍ରଭୃତମାନଙ୍କର କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ବିବାଦକୁ ପ୍ରତିଲି ବାହା ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିକ ନ ଅଟେ ଏବଂ ଜାତିଲୋକେ ବେ ସଂସ୍କରଣ ଦେଉ ନୈରାକମ୍ୟ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅଦାଲତ ତହିଁରେ କରି ନ ପାରିବ । ଯେଉଁ ମୋକଦମା ନେଉଥିଲା ତହିଁରେ ଜନେକ ହିନଶୁ- ଦ୍ୟୁକ ବନ୍ଦ୍ୟାକୁ ଜାତି ପ୍ରଥାମତେ ବା- ଇଅଛି । ସୁଶେଷତ ହୋମରର ଦେବ ବନ୍ଦ୍ୟାର ବଦାଳରେ ଲଗଇ ବେଳେ ବାକ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏତଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟୁ- ହିନଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଜାତିଲୋକେ ରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ବର କନ୍ୟା । ବହି ଉତ୍କଳ ସୁଜନରେ ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ଶିଷ୍ୟପିଅ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଇନ ବଦ ଉଦାହରଣ ସୁଦ୍ଧା ସାମି ମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରୁ ଛୁ- ବାହାହୁଅଛି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦେଖାଯାଏ । ସୁ ମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ ସେବେବେଳେ ପ୍ରସକ ବେବେବେଳେ ନ ପ୍ରଥାମତେ ଶ୍ରୀକ୍ଷିୟୁକ ବନ୍ଦ୍ୟା ବିବାଦରେ କୌଣସି ଅନାଦ ଦେଖା ନ ଯାଏ । ଅନ୍ୟ ବି ମହୋଦୟ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଅନୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଶାସ୍ତ୍ରଗତ ଦେ ଅପରି ଦେଖା ନାହିଁ । ଅର୍ଗରପତ୍ର ନେ

ଦମନେ ପତନ ଜାଣି । ସୁରସଂ ସେମାନଙ୍କୁ
 ହୁଇଁଯାଏ ନାହିଁ, ଦେବେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଳୟେ ଶୁଦ୍ର
 ଇମ୍ ସୁଦ୍ଧା ଅଥବା ଅଧୀନକୁ ଶୁଦ୍ର ବୋଲି
 ଯେ ଲୋକେ ଜାଗସୁଦ୍ଧାର ଅଭିମାନ
 ଏହାହିଁ ଅର୍ଥର୍ୟ୍ୟର ବିଷୟ ଅଟେ ।

କର୍ମଯୋଗିନ ମୋକଦମା ।

ର ପୁରଖ୍ୟାତ ବାବୁ ଅଭବନ ଦୋଷ
 ବନ୍ଧୁ ମୋକଦମାକୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କଲପରେ
 ଯଦି କର୍ମଯୋଗିନ କାମର ପକ୍ଷିକା
 ଥିଲେ । ଚର୍ଚ୍ଚିତରେ ସେ ଦେଖିବାପିକି
 ଯଦିପୁରୁଷ ଏକ ପକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ
 ଯା ବିଦ୍ରୋହମୁକତ ଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ
 ପକ୍ଷିକାର ପ୍ରୀତିର ଧରା ହୋଇଥିଲେ ।
 ବାବୁ ନିରୁଦ୍ଦେଶ ହେବାକୁ ଚାଲିନାମର
 ପତ୍ନୀ ରହି ମୋକଦମା ପ୍ରୀତିର ମତ-
 ୩ ଦାମରେ ଚଳିଲା । ପ୍ରଧାନ
 ନିଷ୍ପେଷ ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧ ଗଳିଦ୍ରୋ-
 ିକାନ୍ତ କର ଅସମିକ୍ତ ମତ୍ରସ
 ସହତ ଜାଗଦଗ୍ର ଦେବାରୁ
 ଟରେ ଅପିଳ କରୁଥିଲା । ଗତ-
 ତା ୨ ରାଜଦଳ ବନ୍ଧୁରପତି
 ଯେତେ ସାହେବ ହୁଏ ଉକ୍ତ
 ଯେତେବେଳେ ନ ଥିବାରୁ
 ବନ୍ଧୁ ଅସମିକ୍ତ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ
 ରୁଦ୍ଧ ବନ୍ଧୁରପତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗମ୍ଭୀ
 ଯୁଦ୍ଧପତି ହୋମଉକ୍ତ ସାହେବ
 ତର ସାହେବଙ୍କ ଗମ୍ଭୀ ଦେଖି
 ହୋଇ ଏକକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି
 କାରେ ଅନ୍ୟ ବେଦେକ ଗଳ-
 ପ୍ରବନ୍ଧ ଥିଲା ମାତ୍ର ଯେଉଁ ବିଷୟ
 ମୋକଦମା ହୋଇଅଛି ତାହା
 ହୁଏ ଏବଂ ମୋକଦମା ନିମ୍ନ ଅଦାଲତ-
 ତେ ନ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧୁରପତି
 ଯେ ଗମ୍ଭୀ ବନ୍ଧୁମୂଳ ଅଟେ । ସେ
 ଯଦି ସମାଲୋଚନା ହରବାର
 ଉଦ୍ଦିମରୁ ପ ଅଲୋଚନା କର ସଥାର୍ଥ
 ଶୁ ଯେ ଏକସମ୍ପର୍କେ ଗୁରତ ଓ ଇଂଲ-
 ଅଇନ ସମାନ ଅଟେ । ସୁନାଭିପ୍ରିୟ
 onalist) ଦଳଙ୍କର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସର
 ବ୍ୟୟ ବିଶ୍ୱାସରେ ଅପଣା ମତ ବଳାୟ
 ଏବଂ ଶାସତ ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଅଧିକାର
 ଯଦି ଦାମ କରଣ ଅଭିଳାଷୀ ନହେ ।
 ସଂଶୋଧକପ୍ରଣାଳୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ତ୍ତୃକ
 ହୋଇଅଛି ତାହା ବିଷୟ ଅଥବା
 ଉଦ୍ଦିମନିରୁ ବିଷୟଗୁଣେ ପ୍ରବ-

ଉଦ୍ଦିମ ହୋଇ ନ ଥିବାର ଯାହା ଉକ୍ତ ପ୍ରବନ୍ଧରେ
 ବୋଲିଯାଇଅଛି ତାହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଶ୍ୟ
 ବା ନିନ୍ଦାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟପୂର୍ବକ ନହେ । ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଟଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମାଲୋଚନା କରିବାରେ ଲେଖକ-
 ଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଛି । ନିରମପତ୍ରି ଦଳଙ୍କ ମାତରେ
 ଅବନତି, ନିରାଶା ଏବଂ ଅପମାନ ଲାଭ ଏବଂ
 ଅବଶେଷରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ତ୍ତୃକ ଅପଦସ୍ଥ ଏବଂ
 ପରାଜିତ ହେବାର ଯାହା ଲେଖାଅଛି ତଦ୍ୱାସ
 ମଧ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଟସି ଦୃଶ୍ୟ ବା
 ନିନ୍ଦା କର ନ ଯାଇ ସୁଗୁଣତଃ ସଂଶୋଧକ
 ପ୍ରଣାଳୀ ସ୍ୱୀକାର କରିବାଦେଇ ସେମାନେ ଅପ-
 ଦସ୍ଥ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ସେ ପ୍ରଣାଳୀ ଉଦ୍ଦି-
 କାରକ ନ ଥିବାର ବୋଲିଯାଇଅଛି । ଗମ୍ଭୀରେ
 ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଅଇନ ଉଦ୍ଦିମ ଅଥବା ଅପରାଧ
 ସଂଘଟକ ବା ଉପାଦାନ ନ କର ସମ୍ମ ସମିତ-
 ଦ୍ୱାର ଅନେକନ ଲଗାଇ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା
 କଥା ମଧ୍ୟ ଗଳିଦ୍ରୋହମୁକତ ନହେ । ପ୍ରବନ୍ଧରେ
 କେବେକ କଠିନ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ସମ୍ଭବ
 ଥିଲେହେଁ ତାହା ଦଣ୍ଡବ୍ୟ ଅଇନର ୧୭୮ କ
 ଦ୍ୱୟା ଅନୁଯାୟୀ ଗଳିଦ୍ରୋହମୁକତ ନହେ । ଏ
 ପ୍ରକାର ବିଶ୍ୱରଦ୍ୱାରା ସେ ଲେଖକଙ୍କର ଦା-
 କୋର୍ଟର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଶରଣୁ ବଢ଼ିଅଛି ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକେ ଇଂରାଜଙ୍କ ନି-
 ପେକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧର ଶବ୍ଦ ପ୍ରମାଣ କରୁଅଛନ୍ତି
 ସେହି କାରଣର ପଦ୍ମଦ୍ୱାର ଅଭବନ ବାବୁ ଏବଂ
 ବକ୍ରକାଳ ପରାସି ସାଧକାଧିକ ପକ୍ଷିତେରୁ କର-
 ରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଓ ସେ ବିଷୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେ-
 ଣ୍ଟଙ୍କୁ ଜଣା ଥିବା ମଧ୍ୟ ନିଜେ ଗଳିଦ୍ରୋହକ
 ଅନୋଳନରୁ ବିରତ ହୋଇ ଯୋଗସାଧନରେ
 ଲିପ୍ତି ଥିବାର ସମ୍ଭାବନାହୀନ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି ।
 ଦେଶର ଅବସ୍ଥାଦୃଷ୍ଟିରେ ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣ
 ବିଶେଷ ରହୁକୁ ସର୍ବତ୍ରମ କରିବା ଅସମ୍ଭବ
 କଥା ନ ହେ ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ନିରପେକ୍ଷ
 ବିଶ୍ୱରୂପ ପୋଡ଼ରେ ପକାଇ ପକ୍ଷୀ କରଣ
 ଇଂରାଜ ଶାସନର ମହତ୍ତ୍ୱ ଗୁଣ ଅଟେ ଏବଂ
 ତାହାହିଁ ଗୁରତର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବଢ଼ି ନେଇଅଛି ।

ଶାରଦାନାଚ୍ ଓ କାୟସ୍ତେପକସୂକ ।

ସଶୋଧକରେ ଅଳ୍ପ କାଳ ପୂର୍ବେ ଏକ ବିଶ୍ୱତ
 କାୟସ୍ତେପ ହୋଇଥିଲା । ଗମ୍ଭୀରେ ବକ୍ତିଭିଜନ
 ଉପବାଚନାଦ୍ୱା ଦାକୋର୍ଟର ରୁଦ୍ଧପୂର୍ବ ବିଶ୍ୱରପତି
 ବାବୁ ଶାରଦାଚରଣ ମିତ୍ର ଯେଉଁ ବକ୍ତିବା କପ-
 ଥିଲେ ଗମ୍ଭୀର କୟସ୍ତେପ ଏଠାରେ ଅଗତ
 କରୁ । କାୟସ୍ତେପକଙ୍କର ପୂର୍ବକାଳର ଗୌରବ
 ଏବଂ ଗୁଜୁରଗାରରେ ଉଚ୍ଚାସନାଦି ଅଧିକାର
 ଓ ସେମାନେ ସହିତ ଥିବା ବିଷୟ ବିଶଦଗୁଣେ

ପ୍ରକାଶ କର ବକ୍ତି ମହୋଦୟ ଦେଲେ “ଅନେ-
 କେ ବାସୁପୁଜାକର ମୂଳ ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତୁ । ଏ
 ଜାତି ସେ ବହୁଦିନ ସମାନ ମଧ୍ୟରେ ଶାର୍ବସ୍ତ୍ରୀକ
 ଅଧିକାର କର ରହିଅଛୁ , ଏ ଜାତି ସେ ଉଚ୍ଚ-
 ଜାତି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କର ସେ ମୂଳ ପୁରୁଷ ସହିତ
 ଗମ୍ଭୀରେ ବିଶ୍ୱମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେ ସବୁ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ବେ କେବଳ କାୟସ୍ତେପ ଜାତି ନିୟନ୍ତ୍ର
 ହେଉଥିଲେ ଏବେ ଅପରପର ଜାତି ସବୁ ସେହି
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ହେଉଅଛନ୍ତି । ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୂର୍ବେ
 କେବଳ ଯଜନ, ଯାଜନ, ଅଧ୍ୟାୟନ, ଅଧ୍ୟାପନା-
 ରେହିଁ ନିୟନ୍ତ୍ର ଥିଲେ ବୈଦ୍ୟମାନେ କେବଳ
 ଚିକିତ୍ସକ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେମାନେ ଅନେକେ
 ଏବେ କାୟସ୍ତେପ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ଏଥିରେ ଅମ୍ଭେ ଦୁଃଖିତ ନୋହୁଁ । ସକଳ
 ଜାତିର ପଦୋଲକ୍ଷ ହେଉ ମାତ୍ର ସେହି ସଙ୍ଗେ
 ସେମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଦ୍ଧା ପଦୋଲକ୍ଷ ହୁଏ
 ଏହାହିଁ ଅମ୍ଭର ଅନ୍ତରକ ଦାମନା । କାୟସ୍ତେ
 ଜାତିର ସେ ସବୁ ଜାଗନୋପାୟ ଥିଲା ସେହିସବୁ
 ରକ୍ଷା କରିବା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶେଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ଏବଂ ଜାଗନୋପାୟର ବାଟ ବୁଦ୍ଧି କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
 ବଙ୍ଗଦେଶୀୟ ବର୍ତ୍ତମାନ କାୟସ୍ତେପଙ୍କ ଏକ ବି ବିଶ-
 ଯାରେ ? ସମସ୍ତେ ଅସନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଗୁଣୀ, ଦକ୍ଷିଣ
 ଗୁଣୀ, ବଙ୍ଗଜ ଓ ବାରେନ ସମାଜର ସେ ଯେଉଁ
 ଠାରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ଏହି ବଙ୍ଗ ଦେଶୀୟ
 କାୟସ୍ତେପ ମହାସଭାରେ ଯୋଗଦାନ କରନ୍ତୁ, ଏକ
 ଜାଗାକୁ ମହାସଭାରେ ସମ୍ମିଳିତ ହେଉନ୍ତୁ,
 କାୟସ୍ତେପ ମହାସଭାର ମହାନ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଣକ
 ସଂଶୋଧକରେ ସହବାନ୍ ହେଉନ୍ତୁ । ଗୁରତ-
 ବର୍ଷର ଉତ୍ତର ସହିତ ମହାସଭା ଦେଶର
 ସମସ୍ତ କାୟସ୍ତେପଙ୍କୁ ଘେନି ଏବଂ ବିଶ୍ୱତ ଜାତି
 ରେ ପରାଜିତ କରିଯାଇପାରେ କି ତାହିଁ ସେ
 ବିଷୟ ସମସ୍ତେ ବିବେଚନା କରନ୍ତୁ । ଗତ ସେନ-
 ସେସରେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଜାଣିଅଛୁ ଯେ ଏହି
 ବଙ୍ଗଦେଶରେ ନିବଳକ୍ଷ କାୟସ୍ତେପ ବାସ ଅଛି
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଯଦି ଏହି ନିବଳକ୍ଷ କାୟସ୍ତେପ ସମ୍ମାନ
 ଏକ ହୋଇପାରୁଁ, ଅମ୍ଭେମାନେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଯଦି ଏକମତ ହୋଇପାରୁଁ,
 ତେବେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମାଜର କେବେ ଉଦ୍ଧାର
 ସମ୍ପନ୍ନ କର ପାରନ୍ତୁ । ଅନେକେ ମନେ କରନ୍ତି
 ଯେ ଅମ୍ଭେମାନେ ‘ଗୁରୁ ରାଜ ଠା ଠା’ ମାତ୍ର
 ଅମ୍ଭର ମନେ ହୁଏ ରାଜ ରାଜ ବିଦେଶରେ
 ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଯଦି ମନର ମେଳଥାଏ, ଯଦି
 ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକମତାବଲମ୍ବୀ ହେଉଁ, ସମାଜର
 ଉଦ୍ଧାର ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜର ଏକ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀରୂପ ହୁଏ, ଯଦି ଅମ୍ଭେମାନେ ସମସ୍ତେ
 ଏକତ୍ର ହେଉଁ ତେବେ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ

ଓ କନ୍ୟାଦାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁଦ୍ରାବନ୍ଧୁ-
 ଶୁଦ୍ଧଦେବ ଶ୍ରବଣ କର ମୋହର
 ଯାଉଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ବୁଝିପାରୁଥିଲେ
 ଯେ କନ୍ୟାଲୀଳାମୟୀ ବ୍ରାହ୍ମଣବଂଶୀନୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
 ମୁଦ୍ରାରେ ସମସ୍ତ ଜାତିର ମଧୁମୟ ପଳ ଏବଂ
 ଭାଗ ଅନନ୍ତ ଅସୁର କନ୍ୟାପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନନ୍ତ ନିହର
 କର ରାଜିଅଛନ୍ତି । ଦୁଃଖର ବସୟ ଏହି କି ଯେ
 ଏହି ହୃଦୟ-ଗ୍ରାହୀ କନ୍ୟାରେ କଲେଜର ଯୁବକ
 ବନ୍ଧୁମାନେ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠାପାଳ ପାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ଅନୁକ୍ରମେ ଦେଉ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇପାରନ୍ତି ନ ଥିଲେ ।
 ବୋଧ ହୁଏ ସାଦେବ ମହୋଦୟ "ମୁଦ୍ରା"ର
 ଅନୁକ୍ରମେ ଯୁବକ କହ କର୍ମରେ ତମତ ପଡ଼ି-
 ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ସାଦେବ ମହୋଦୟ ସରରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବକ୍ତୃତାଟିକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି
 ପାରିଥାନ୍ତେ । ତା ହେଲେ ବାହାଙ୍କର ଏହି କର୍ମ
 ଦୂର ହୋଇ ଯାଉଥାନ୍ତା ଏବଂ ସେ ମୁକ୍ତି ଓ
 ଉଦ୍‌ଧାରଣର ସମ୍ଭାଗର ଦ୍ଵାରସ୍ଵରୂପ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ
 ମୁଦ୍ରାକୁ ଦେଖିଲେ ଅଲଗା କରାଯାଇ ସମର୍ଥ
 ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତେ । ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
 ସେ ଯାହା ଦେଉ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ରୂପକୁ
 ଦେଖେ ସରଳମତ ଯୁବକ ଶ୍ରଦ୍ଧ ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ
 ସତ୍ୟାପଦେଶକୁ ବସିବ ଦେଲେ ତାହା କି ଉକ୍ତି
 ମହୋଦୟ ଅତି ଧାରଣା କର ପାରିବେ ?
 ସମ୍ଭାରରେ ଏପରି କୌଣସି କଷ୍ଟ ନାହିଁ ଯହିଁରେ
 ସବବ୍ୟାପୀ ଶ୍ରବଣକର ଅନନ୍ତ ଜ୍ଞାନର ଉପଦେଶ
 ନିହର ହୋଇ ନ ରହିଅଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତି ମହୋ-
 ଦୟଙ୍କର "ମୋ କର୍ମରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କର ଏହି
 ସମ୍ଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।
 ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଉପକାର ଦେବ
 ନାହିଁ ।" ଉଦ୍ୟୋଗ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା କେବେ-
 ଦୂର ସମ୍ଭବ ହୋଇଅଛି ବାହା ଅପଣମାନେ
 ବୁଝି ନିଅନ୍ତୁ । ଇତି ।

**ଅପଣକର
 ଲନେଇ କଟକ ନିବାସୀ ବନ୍ଧୁ**

ମାନବର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
 ଅଜ ଅମ୍ଭେ ଅଭିଷୟ ଦୁଃଖର ସହଚର ନାଣୀ
 ଉପକୃତ ମୋ ଅମ୍ଭର ଏ ଅଞ୍ଚଳର ମହତ୍ଵ ଲୋକ
 ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ନବଦୀପର ନାମ ଶୁଣୁ ଗଦ
 ତା ୩୧୧୦-୧୦ରେ ମାନବଲୀଳା ଶେଷ କର
 ଅଛନ୍ତି । ବାହାଙ୍କ ନ୍ୟାୟ ସାଧନେତ୍ର ଓ ପର-
 ତ୍ରପକାଶ ଅନ୍ୟତ୍ର ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ ଅଜ
 ଅମ୍ଭେ ବାହାଙ୍କ ନିକଟ ଔଷଧନିଧି ଯାଉଥିଲୁ
 କିନ୍ତୁ ବାହାଙ୍କ ପ୍ରାମ କରଣ (ମହାତ୍ମା) ରୁ ଏହି
 ଦୁଃଖର ସମ୍ପାଦ ପାଇ ନେଉଣି ଅର୍ଥକୁ ।
 ଅମ୍ଭର ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ତାହାର କି ବକ୍ଷଣ
 ତାହାକୁ । ସେ ଏକମାତ୍ର ଗଣନାମାନଙ୍କର ରରପା
 ଥିଲେ ଅଜ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଉନ୍ନତ ଚରମା ଚରମପାତ୍ର

ଅପ୍ତ ଦେଲେ ସେ ଗଣନାମାନଙ୍କର ସର
 ମବକ ଥିଲେ ଅଥା କରୁ ପଞ୍ଚିକାରେ ସବସା-
 ଧାରଣକ ଜଣାଇ ବାଧ୍ୟତା କରାଦେ । ଇତି
 ୩୧୧୦ । { ଶ୍ରୀ ଧନୁର୍ଜୟ ମହାନ୍ତି
 ରୂପପାଳ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ରି ।

ମୁକ୍ତି ସମ୍ପର୍କ ଦେବ	ବନ୍ଧୁ	୫-
ଦିବ୍ଵ ଶ୍ରୀ ଦେବୀ ପ୍ରମାଣ	ଓପିସ	୫-
"	ବୋଷାଳପତ୍ର ଦେବ	୫-
"	ବନ୍ଧୁଦେବୀ	୫-
"	ଅନୁକ୍ରମେ ବସାଏ	୫-
"	ଏକମାତ୍ର ସମ୍ପାଦ	୫-
"	ବନ୍ଧୁ ପେଟର ମିଶ୍ର	୫-
କ, ଟ, ପାଳ	ସମ୍ଭାର ଦୟ	୫-
କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ନିକାଶ ପ୍ରମାଣ		୫-
"	ବନ୍ଧେ: ଉପସା	୫-
"	ବ୍ୟାପକ ବାଟ	୫-

NOTICE,

WANTED for one year an Assistant Accountant on Rs. 40 to Rs. 60 per month by an annual increment of Rs 2. There is every prospect of the post being made permanent.

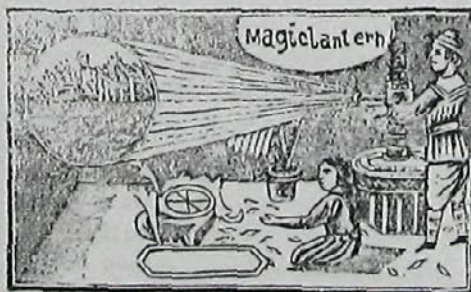
Applications should be submitted to the undersigned on or before the 28th November 1910.

None but those who can draft letters and are well up in accounts should apply.

District Board } G. N. Choudhry
 Office Cutack } Vice Chairman.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନ୍ୟାୟୁର୍ଯ୍ୟ ମ୍ୟାଜିକ ଲଣ୍ଠନ ।

ଏହା ବାଜେ ଲେଉଟକାର ମ୍ୟାଜିକଲଣ୍ଠନ କଳା
 ଏବଂମାତ୍ର ଅମଦାନୀ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ମ୍ୟାଜିକ ଲଣ୍ଠନ ଅନ୍ୟାୟୁର୍ଯ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର । ଏହି
 ଲଣ୍ଠନଦ୍ଵାରା ତାହା ପ୍ରକାର ବଦଳାହାର ଦେଖା
 ନାଆ ଦେଖିବ ଅତି ଉପକାରକ ମନେଷ୍ୟ,
 ପ୍ରେତ, ବ୍ୟାଘ୍ର, ବନ୍ଧ, ଜଙ୍ଗଲ, ପକ୍ଷୀ, ତଦା
 ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରିତ ପ୍ରକାଶ ଯାହାକି
 ସେହି ସମୟ ଯାହାକି ହେଲେ ପଡ଼ି ରସ୍ଵାନକ
 ଅନୋକର ଦେଖୁଅଛୁ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମ୍ପଦ ଦେଖ
 ଯାଏ । ସମସ୍ତ କରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଖା ଗୋଟିଏ
 ଶିଳ୍ପକରୁ କେଉଁ ଉପକୃତ ଏବଂ କାଳୀ ପ୍ରକାର

ପର ଉଦ୍ୟୋଗ ସୁଦରୁପେ ଦେଖାଯାଏ । ଏହି
 ମ୍ୟାଜିକ ଲଣ୍ଠନଦ୍ଵାରା ବାଜା ଦେଖାଇ ଦେଖ
 ଦୁଇପଇସା ଉପାକୃତ କରାଯାଏ । ମୂଲ୍ୟ ୧ ନଂ
 ଖୁବ୍ଵ ବଡ଼ ସାଉଜ ୫ ୧୧୧, ମାସୁଲ ୪ ୧୫
 ୧ ଶୁଣୁ କାତ ୩ ପ୍ରକାର ଛକ ସହଚ । ମୂଲ୍ୟ
 ୨ ନଂ ମଞ୍ଜିଲ ସାଉଜ ୪ ୨୧, ମାସୁଲ ୪ ୧
 ୧ ଶୁଣୁ କାତ ୩ ପ୍ରକାର ଛକ ସହଚ
 ୩ ନଂ ଶ୍ରେଟ ସାଉଜ ୪ ୩୫ ମାସୁଲ ୪ ୧୫
 ୧ ଶୁଣୁ ଛକ ସହଚ ।

ବିକାଶାସରେ ଦେଖିବ ବନ୍ଧୁ
 ବ୍ୟବହାର କରିନ୍ତା

ଅମ୍ଭେମାନେ ଏହି ଦେଖିବ ବନ୍ଧୁକୁ ଦୁଆ
 ଅମକାମା କରୁଅଛୁ, ଏହା ଲେଉଟକାର ଉଦ୍‌ଭବର
 ବା ହୁଅମାନଙ୍କର ଦେଖିବାର ବନ୍ଧୁକ ଦେବ
 ଏଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଦେଇ ହୁଏକ କିନ୍ତୁ ଯାହା,
 ବାବୁ ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚି ମାତ୍ର ଉଦ୍ୟୋଗ ଉଦ୍‌ଭବର
 କିନ୍ତୁ ଶିକାର କରାଯାଏ । ଏହା ୫୦୦ ପତ ଶ୍ରେଟ
 ବୁଦ୍ଧସତ ପାଇବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକର ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୫
 ଶେଷ ଡାକମସୁଲ ଓ ଲାଞ୍ଜ, ପି, ୪ ୧୧
 ଦରଲ ୪ ୫୧ରେ କେଉଁଲମେନ ଓମାତ

ଏହି ଗଡ଼ ଦେଖିବାରୁ ଅତି
 ସୁନ୍ଦର, ଗୋଲମୁତ, ଶୁକ୍ଳ
 କଷ୍ଟ, ସେକେଣ୍ଡ ବ୍ୟା-
 ସୁକ୍ଳ, ମଜୁର, ଗର୍ଭତାଳ
 ପ୍ରାୟୀ, ଠିକ ସମୟ ରଖନ୍ତ;
 ଥରେ ଦମ ଦେଲେ ୩୨
 ବୟା ଶୁଲେ, ୩ ବର୍ଷ ସଦାପ ଗେରେକି,
 ନିକେର ବେସ, କେତ ଓ ଲଡ଼େଟ ସତ ମୂଲ୍ୟ
 ୪ ୫୧ କା ମାତ୍ର ତାହାମାସୁଲ ୪ ୦ ୫ ମାତ୍ର ।

ମଗ୍ଠ ଚାହିବାର କଲ ।

ଅଜ ଅମ୍ଭ ପଞ୍ଚମମ୍ଭର ଓ ୫ ମିନିଟ ମଧ୍ୟରେ
 ଏହି ଚଳନ୍ତାବ ଦୁଗୁରୁ ମଗ୍ଠ ନାହାରେ
 ଏହାକୁ ଧରିବାର ଗୋଟିଏ ଦେଶ୍ଵର ଅଛୁ
 ଚଳଣି ଦୁଧରେ ସଦା ଦେଶ୍ଵର ଶୁଭରେ
 ପ୍ରକଳ ବେଗରେ ଚଳ ଶୁଲେ ଓ ଦୁଗୁରୁ
 ସତ୍ଵ ମଗ୍ଠ କାହାରେ । ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧ ଓ ମାସୁଲ
 ୪ ୦ ୫ ମାତ୍ର । ଯଦି କେହି ୩ ଗୋଟି ଦୁଦ୍ୟ
 ଏଦ୍ଵୟରେ ଶୁଭକ କରନ୍ତେ ବାହାଦେଲେ ସେ
 ମଥାର ବାଲ ମେଡ଼ କରାଇବାର ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର
 ବା ମୂଲ୍ୟରେ ଉପକାର ପାଇବେ ।

Address:—
 S. O. Gupta & Co.
 General Order Suppliers
 2-I Shambazar Street
 P. O. Bagbazar Calcutt

NOTICE.

Correspondence be made in English or Bengalee language.

Amount refunded if unapproved.

SHAWL.

Very nicely worked

Rs. 17 to 40 per pair.

For lady Rs. 8 for sheet

Maيدا Chadder Rs. 16

Check Wrapper ,, 6 to 9

Lahori Dhussa Rs 13

Correspond in English or Bengalee language.

AMIR CHAND & SON,

General sbawl merchant

LAHORE.

The Cheap Alloepathic Pharmacy.

(Formerly "The People's Dispensary").

CHODHURY BAZAR CUTTACK
OPEN DAY & NIGHT

The largest in the town.
Wholesale and Retail.

All sorts of Surgical instruments, medicines (Official, non-official and Patent), preparations of Cocaine, Morphia and Opium kept in stock.

Defy competition in Cheapness, freshness & reliability.

Prescriptions carefully and promptly dispensed.

Consultation free.

The Dispensary is provided with an operation room. Major and minor operations undertaken with all possible care and under strictest privacy.

Ask for your choicest perfumery and toilet preparations here

Chander's hair oils

ONCE USED ALWAYS USED

Advertise themselves on their own merits.

Sweet scented	Rs 0-12-0
Bakul scented	Rs 0-12 0
ranibilas	Re 1-0-0

NEW TONE TEA

The king of T's.
Delicious Flavour

Use it and you will use no other.

Moffussil orders executed with cares & promptitude.

Trial orders solicited.

Dr. S. C. CHANDRA

ଉତ୍କଳଦୀପକା ।

ମୂଳମତ୍ତ, ସମ୍ବନ୍ଧନୀକା ଓ ସରଳ ଉତ୍କଳ ଦ୍ୟାୟା ସହଜ ଶ୍ରୀ ଗ୍ରନ୍ଥଗବର ଗୟା କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋର କରକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକୁମ୍ଭାନିକ ଦରଦା-ବଜାର ସହାଳୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବ ।

ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଞ୍ଚଳା

ଉତ୍କଳ ଦୀପକା ।

Mr. Birley is going home on eleven months' leave. He assumed charge of the District as Offg. Magistrate and Collector on April 1st, 1909. With the announcement of his appointment there had been a good deal of speculation as to how he would administer the District. Bengal was then in fever heat, as the trial of the infamous Alipur Bomb Case had not been completed. Mr. Birley was the Magistrate who had committed the case to the Sessions. People here were naturally apprehensive that a Magistrate who had waded through mass of evidence in a diabolical case like that might unconsciously have imbued impressions which might prove

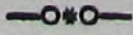
prejudicial to the loyal and peace-loving people of this country. But Mr. Birley did not take long to remove these misgivings. People soon found out that there was no cause for any uneasiness. Thoroughly independent, he brought to bear his calm and considerate judgment in every department of his work. The *Amlahs*, who had been noticed sometime before Mr. Birley come in to work from morn to dewy eve, and often till late in night consuming mid-night oil, in office and out of office, bending double over enormous files, soon found that beyond office hours they could breathe a sigh of relief and live as members of society. The bills for purchase of oil and candles came to stand at a low figure, while the quality and quantity of work improved and kept pace with the exigency of time by application of right method. Though somewhat reserve, Mr. Birley mixed freely with all who had occasion to come in contact with him. Courteous and polite to all, he made himself popular with all classes. Though overburdened with work he found time to take active part in sports and to bridge up the gulf that separates an Englishman from an Indian he would gladly accept invitations to wedding party and attend muffedil home of Indian gentlemen. In his muffedil tours he would visit Presidents and Puchayats and had a kind or good word for all who would come and see him. Temper he had none and he was accessible to all. He always evinced an anxiety to remove the grievances brought to his notice, but it must be said that the realisation of fines from defaulting Zemindars, on the occasion of exempting their Estates from Revenue sales, has involved many in heavy debts. In fact he did not well understand the condition of the Zemindars of Orissa who in several instances are in no better position than mere rent collectors with a nominal margin of profit left to them. Mr. Birley had been to Cuttack once before as Offg. Magistrate in May 1903 but as his stay then was for a month only, we had little opportunity of knowing him so well. With a strong individuality, strength of character and suavity of manners he won the hearts of all who came in contact with him. We bid him good-bye and wish him a happy voyage home.

Mr Egerton took charge of the District on the 22nd Instant. Mr. Egerton though new to Cuttack, is not new to Orissa. He held charge of Balasore District for a pretty long time and is fully conversant with the people, their language, manners and custom. We offer him our hearty welcome. We trust he will also earn the good will of the people by his efficient and sympathetic administration.

Our Contemporary, The Utkal Barta, seems to take a delight in setting class against class and to indulge in vulgarity when she has to say something regarding Domiciled Bengalees. The very news that the next conference will sit at Cuttack in December has upset our contemporary and we think she will be in Hysterics when the Conference meets. She cannot bear the idea of Domiciled classes, especially the Domiciled Bengalees, whom she chooses to call "Keras" working hand in hand and shoulder to shoulder with other children of Utkal. The conference buried the term "Uriya" and in its place adopted the term "Utkalya" in order to include within its fold all permanent residents of the soil irrespective of caste, creed and colour. The definition of the term "Utkalya" as adopted by the Conference has we think been distasteful to our contemporary. Such has been her panic that with a brazen-face she advises the children of Utkal not to have the Conference. The sight of the "Keras" taking part in it is quite intolerable to her. Our contemporary would fain toll the knell of the Conference so dear to the nation, rather than see the people domiciled in Orissa sit side by side with the Oriyas. We feel no hesitation in saying that no true son of Utkal would thank our contemporary for this piece of gratuitous advice. We cannot too strongly set our face against it. Little does our contemporary know of the mischief she has been creating by these vagaries and thoughtless vituperations. Her conduct in this particular reminds us of an old adage well known in Orissa—" Let my husband die, I don't care, I shall have the satisfaction of seeing my co-wife turn a widow."

ଅସନ୍ନା ଉପମର ମାତ୍ର ତା ୧୦ ରତ ପଲ-
ବାର ସକାଳ ସ ୧୧ ଶାସମୟୋବଜ୍ଞ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
ଲେଖକ ବେରଦେଉସୁର ଭବନରେ ବଙ୍ଗୀୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ଭାର ଅଧିବେଶନ ଦେବା ବସ-
ମୂଳେ ସରଦାସ ବଜ୍ରପଦ ବାହାରୁଅଛୁ ।

ଗତ ତା ୧୭ ରତ ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ବଙ୍ଗ-
ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଦେବଳ ବହାର ଓ ଅଶାମ
କ୍ରତା ଅନ୍ୟତ୍ର ବର୍ଷା ଅଦୌ ଚ ଥିବ । ମାତ୍ର
ସ୍ୱଳ୍ପପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ବଜ୍ରା ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ
ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଭର ବର୍ଷା ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଷାର
ସରମାତ୍ର ନାମସୁରରେ ୮ ଇଞ୍ଚ ଓ ଏକାୟାବରେ
୩୩ ଇଞ୍ଚ ଥିଲା ।

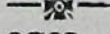

ଗତ ତା ୧୭ ରତ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-
ହରେ ଭାରତରେ ପେଟେଗଲେମ ମୂଲ୍ୟ ୩୩୫୧
ହୋଇଥିଲା ଯେ ଚତୁର୍ଥମଧ୍ୟରେ ବୋମ୍ବାର ୧୦୨୪
ସ୍ୱଳ୍ପପ୍ରଦେଶ ୧୦୨୨ ପଞ୍ଜାବ ୮୫୭ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
୨୩୪ ଭଜପୁରାନା ୫୦୩ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ୮୮୨ ବଙ୍ଗ
୨୦୦ ଏବଂ ମୟାଗୁର ୩୫୮ ଉତ୍କଳ ୨୮୧ । ଏ ସମସ୍ତ
ପ୍ରଦେଶରେ ସୂକ୍ଷ୍ମସପ୍ତାହ ପ୍ରତି ବଢ଼ିଅଛି । ସୂକ୍ଷ୍ମ
ସପ୍ତାହର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ ୩୫୭୨ ଥିଲା ।

ସମ୍ଭାରପୁର ମିତ୍ତଳସିପାଳଟି ସଲଗ୍ନ ବେତେତ
ଜମି ସେହି ମିତ୍ତଳସିପାଳଟି ମଧ୍ୟରେ ଭରତ
ବସବାକୁ ମାନ୍ୟବର ବଙ୍ଗେସର ଇଡ଼ା ଦର-
ଅଛନ୍ତି । ସେହି ଅଂଶ ନବାଗୀ ଚୌଶସି ବ୍ୟକ୍ତିର
ଏଥିରେ ଅପତ୍ତି ଦରବାର ଦେଲେ ଦଲିବତା
ଗେଲେଟରେ ବଜ୍ରପଦ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର ଯସ୍ତାହ
ମଧ୍ୟରେ ଦରବେ । ବଜ୍ରପଦ ଗତ ତା ୧୭ ରତ
ଦଲିବତା ଗେଲେଟରେ ବାହାରୁଅଛୁ ଏବଂ ସେହି
ବଜ୍ରପଦରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଜମିର ଚୌଦ୍ଦ ବେଗା
ଅଛି ।

ଏଠା ଉତ୍କଳସମ୍ଭାର ଗତ ଦୁଧବାର ଅଧି-
ବେଶନରେ ସମ୍ଭା କଳ୍ପେସର କିମ୍ବଦନ୍ତୀୟାୟୀ
ପ୍ରାଦେଶିକ କମିଟିର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ କମ୍ପୁଲ୍‌ସିବି ସର୍ବମାନଙ୍କୁ ଅଲଗାବାଦର
ଅଗାମୀ କଳ୍ପେସ ଅଧିବେଶନରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେବା ସକାଶେ ପ୍ରତିନିଧି ନିୟୁକ୍ତ ବସସା-
ଅଛି । ଯଥା—ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୌରୀସରକର ଶୟ,
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପୁଞ୍ଜି, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହରମୋହନ
ଶୟ ଚୌଧୁରୀ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବସିନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ମିତ୍ର,
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବନୋଦଲର ବସୁ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର
ମୁଖର୍ଯ୍ୟା, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରିୟନାଥ ଗଜଧର୍ୟ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
ଦିଲ୍ଲୁସ୍ତାଥ ଦତ୍ତ ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶରଦେବ ସମ ।

ଯଶୋଦର ଜିଲ୍ଲାରେ ବସନ୍ତ ଉପଦୟୁ
ବ୍ୟାପାର ହୋଇଥିବା ବସନ୍ତ ଅନୁମାନେ
ଅନଳସଦ୍‌ଦାରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି ।
ମାଗୁର ମଦକୁମାର ଅଧିକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶ୍ରୀକାଳ,
ବାରୁଈପଡ଼ା ଓ ଖମାରପଡ଼ାରେ ଗତ ତାରିଖମାତ୍ର
ତା ୧୩, ୧୪ ଓ ୧୫ ରଖମାନଙ୍କରେ ଉପନୟନ-
କେଳ ହୋଇ ୧୧୧ ଜଣ ବାସୁସ୍ତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣାୟ-
ଶିଷ୍ଟ ଚର ଯଥାବସ୍ତ ଯଜ୍ଞୋପବୀତ ପ୍ରବଣ କର-
ଅଛନ୍ତି ଏ ସରେ କରମ୍ଭାଗ୍ରାମର କେଳରେ ୧୦
ଜଣ ଏବଂ ବଜ୍ରସୋନମାଠାରେ ୯୪ ଶାଳାୟୁସ୍ତ
ସେହିପରି କରଅଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ନାମ
ଧ୍ୟାମ ଅନଳସକାଳ ପଞ୍ଚିତାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଅଛି ।

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଏହି ଉପମରେ ଏବଂ
ସରଭୂଲର ଜାଣା ବସଅଛନ୍ତି ଯେ ଇଂରାଜ
ଶାସନ ସମକୀୟ ଉକ୍ତି ମୂଳତ ବର୍ଣ୍ଣିତା ତା ଧାରଣ
ଅପତୋଦତ ଦରବା ତାରଣ ସମସ୍ତ ସରଦାସ
କର୍ମଭୂଷା ସହକରୁବାକୁ ବାଧା । ଚୌଶସି କର୍ମଭୂଷା
ଗଳହୋକ୍ ଅତୁକ୍ତ ଉକ୍ତି ସୁବାସ ସନେଦ ଦେଲେ
ଗାକୁ ପ୍ରଥମେ ସରଦ୍ କରୁ ପରେ ତାଙ୍କର ଅତ-
ରଣ ସଂଶୋଧନ ନ ଦେଲେ ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟତୀତ ।
ସରଦାସ କର୍ମଭୂଷାମାନେ ତାଙ୍କର ସୁଖ ବା ପ୍ରତି-
ପାତନ ପିଲାଙ୍କ ଗଳହୋକ୍ ସୁତର ଅତରଣ
ଦମନ କରୁବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନେ ଏବଂ
କର ଚ ପାରିଲେ କମ୍ପା ବର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷକ୍ ନ ଜଣା-
ଲେ ସେମାନେ ଦାୟୀ ଦେବେ । ଦେବଳ
ସରଦାସ କର୍ମଭୂଷା କାହିଁକି ଗଳହୋକ୍ ପ୍ରକାମାସର
ଏକା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ସେଉଁମାନେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
ଅଧିକରେ ପ୍ରତିପାତନ ସେମାନେ ଚତୋଽଧିକ
ବାଧ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସୁକ୍ଷ୍ମ ସକାଶେ ପିତାକୁ ଦାୟୀ
କରବା ସ୍ୱାସାତ ବୋଲି ଅନୁମାନଙ୍କ ମନକୁ
ଅନୁଦାହିଁ ।

ବଲରର ଗଳନୈତ୍ତକ ଅବସ୍ଥା ପୁଣି ଉନ୍ନାୟୁକ୍ତି
ହୋଇଅଛି । ବଜେଟ୍ ତା ଅୟ ବ୍ୟୟ ସଂଶିତ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଇ ଗତବର୍ଷ ପାଲିସ୍ତ୍ରମେଣ୍ଟର ମନୁକ୍ତି
ବା ଲର୍ଡ୍ ସମ୍ଭ ଓ ସାଧାରଣ ବା କମନ ସମ୍ଭାମଧ୍ୟରେ
ସେଉଁ ମତଭେଦ ସଂଶିଷ୍ଟ ଚାହା ଅପସାମଧ୍ୟରେ
ଗୁଳିଦେବା ତାରଣ ଉତ୍ତମ୍ ସମ୍ଭର ଦେବେଜଣ
ପ୍ରତିକଳ୍ପ ପଞ୍ଚାଏତ ବସି ରରଲେତରେ ଗୁଳିବାର
ସହ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏତାଧିକଥର ବୈଠକରେ
ମତଭେଦ ଗୁଳିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଅଗାମୀ ସୋମ-
ବାର ପାଲିସ୍ତ୍ରମେଣ୍ଟ ସମ୍ଭା ଗୁଳିବାର ସ୍ତ୍ରୁ ହୋଇ
ଚତୁର୍ଥମ୍ ସୋମବାର ପୁଣି ସଭ୍ୟ ଜର୍ଜାଚନ୍ଦ୍ର
ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅଗାମୀ ଉପମର ମାତ୍ର
ତା ୧୫ ରଖମଧ୍ୟରେ ସର୍ବ ନବୀଚନ ଶେଷ
ହେଲୁକୁ ନୂତନ ପାଲିସ୍ତ୍ରମେଣ୍ଟ ବସିବ । ଏହି
ହେଲୁ ଗୁଣ୍ଟିମ୍ ଦ୍ୱୀପସ୍ତ୍ରରେ ଗୁଣ୍ଟି ଚକ୍ର ପତ୍ରଅଛି
ରଖଣପାଳ ଓ ଉଦ୍‌ବାର ଦଳମଧ୍ୟରେ କଏ ଜଣିବ
ଅଲ୍‌କାଳରେ ଜଣାପଡ଼ବ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଲଟ୍ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ବଙ୍ଗ-
ପ୍ରଦେଶର ଶାସନ ଧାର୍ଯ୍ୟବସ୍ତୁଷାଦାୟ୍ୟାର୍ଥେ ସେଉଁ
ତାର୍ଯ୍ୟଦଣ୍ଡ ସମ୍ଭ କିମ୍ପୁକ୍ତ ଦେବାର ଥିଲା ତାହା
ଗତ ପଲବାର ଅବସରୁ କଲଚରାଗଳେଟ୍‌ବାସ
ପ୍ରୟତ୍ନ ହୋଇଅଛି । ସେହି ସମ୍ଭରେ ସରଦ
ସମାଟକ ଅନୁମୋଦନାକ୍ତାୟୀ ମାନ୍ୟବର ସ୍ୱାହ ଓ
ମାନ୍ୟବର ଉକ୍ତି ସାହେବମାନେ ଏବଂ ମାନ୍ୟ-
ବର ଶୟ ବଶୋରଲର ମୋଷାୟ ବାହାକୁର

କର୍ମକୁ ଦୋର ଦାର୍ଯ୍ୟରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ ସାଦେବ ମଦୋଦୟ ବୋର୍ଡର ମେମ୍ବର ଥାଇ ଅପରାଧ ହେଉଥିବା ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ସାଦେବ ମଧ୍ୟ ଅନୁମାନଙ୍କର ପରିଚେତ ଏବଂ ଏଠା କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ ସେ ବଙ୍ଗଳା ଦପ୍ତରର ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟରୀ ଦୋର ଉପସ୍ଥାପନ ଦକ୍ଷତା ସହଜ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବଳାଇଥିଲେ । କେଶୋରୀ ବାବୁ ଜଣେ ସୁଯୋଗ୍ୟ ମିତ୍ରଦାର ଏବଂ ବ୍ୟବ-ସ୍ଥାପକ ସମ୍ମତ ସମାପୀନ ଥାଇ ଅପରାଧ ଯୋଗ୍ୟତାର ପରତପ୍ତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନିୟୋଗରେ ଅନୁମାନେ ଅନୁକୂଳ ଦୋର ବଙ୍ଗଳାର ନୂତନ ମହିମାତଙ୍କ ଅଭିବାଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଏଠା ସାଦେବମାନଙ୍କ କୁଳରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧେୟ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବସୁ ମହାଶୟ ଅନୁମାନଙ୍କ କଲେକ୍ଟର ବଳି ସାଦେବଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନା ସମ-ଭବ୍ୟାଦାରେ ବିଦାୟ ଦେବା କାରଣ ଯେଉଁ ମିଳନର ଅନୁକୂଳ କରୁଥିଲେ ତାହା କିମ୍ପୁରେ ଅଭିବାହିତ ଓ ସଫଳ ଦୋରଥୁବାର ଅନନ୍ଦ ସଦୃଶରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଉଅଛି । ଏ ମିଳନକୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ସାଦେବ ମେମ୍ବର ସହ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିମ-ରଣ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ମିଳନିମିତ୍ତ କରୁ ଅନେକ ପ୍ରମୋଦ ଓ ଜଳପାନ ସହ ଚର-ତାର୍ଥ ଦୋର ସାଦେବ ମଦୋଦୟଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସୁରେଶୀୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ମିଳନରେ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଥମ୍ ରହିବାର ଉପ ଅଦ୍ୟାପି ଯାଇ ତ ଥିଲେହିଁ ଅନୁମାନଙ୍କର ସୁ-ଯୋଗ୍ୟ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଓ କଲେକ୍ଟର ସାଦେବମାନେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଜଣା ଧର କଥାବାଣୀ କରି ଅପରାଧ ସଦାଗମ୍ୟତା ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ-ଠାରୁ ଉତ୍ସାହ ଦଳର ଅଧିକ ମିଳନିମିତ୍ତ ଏ ସେକ୍ଟ-ରେ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ଥିବାର ଉପସ୍ଥାପନ ବ୍ୟକ୍ତି ମାତ୍ରକେ ଲକ୍ଷ କରୁଅଛନ୍ତି । କଲେକ୍ଟର ସାଦେବ କଲକତା ତ ଯାଇ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଏଠାରୁ ବିଦାୟ ଦୋର ଶକ୍ତିଗପୁର ଗାଟେ ବୋମ୍ବାଇ ଡାକ୍ କେଲରେ ସୁଦେଶାଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରୁଅଛନ୍ତି । ସାଦେବ ମଦୋଦୟ ସୁଖେ ସୁଦେଶରେ ପହଞ୍ଚି ସୁସ୍ଥ ଶରୀରରେ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି; ଏହାହିଁ ଅନୁମାନଙ୍କର ଭାମନା ।

କେବଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଓତୟ ନୁହେଁ । ଉତ୍କଳବାଣୀ ପତ୍ରିକା ଦୌରସି ଓତୟା ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ବା ପୁସ୍ତକରେ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ତାହୁଁ ଏବଂ ତତ-

ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର କରବାର ଦେବେ ଶୁଣି ନାହିଁ । ଏକକ ଜଣାଅଛି କି ଓତୟା ପ୍ରାୟ-ବଙ୍ଗଳାଙ୍କ ବଙ୍ଗଳାଗଣା ଓତୟା ସଂସର୍ଗରେ ହୁଏତ ବିକୃତ ଦେବା ଦେବୁ କେହୁ ବଙ୍ଗବାସୀ ବଙ୍ଗାଳୀ ବିତୃପ୍ତ କର ଦେବ କହୁଥିଲେ । ଏହିକ କାଳା କାରଣରେ ବଙ୍ଗଳାର ଅନେକ ବଙ୍ଗାଳୀ ଓତୟାରେ ଅସି ରହି ଉତ୍କଳୀୟ ବଙ୍ଗଳାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶିବାରେ ସେହି ବିତୃପ୍ତାସୁକ ଦେଶରୁ ସେମାନେ କେହି ଅତି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ମହତ୍ତ୍ୱର ପରତପ୍ତ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଯାହାର ମନ ସ୍ତୁତ ବାହାର ମହତପଣ ଲାଭକରବା ସଦୃଶ ନୁହେଁ । ସେପରି ଲୋକ ଗୁଣ ଅପେକ୍ଷା ଦୋଷ ଅନୁକରଣରେ ଅଧିକ ପଞ୍ଚ ଏବଂ ଅନୁକାଳର ସାଧ ସଙ୍ଗରେ ସୁଦା ବାହାର ଚିତ୍ତଶକ୍ତି ଦେଖି ନାହିଁ । ତେଣୁ 'ଉତ୍କଳବାଣୀ' ସୁସଭ୍ୟ ବଙ୍ଗଳାର ପ୍ରଧାନ ଜନର କଲକତାରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉ-ଥିଲେହିଁ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷରେ ସବଦା କେବଳ ରଜିବାରେ ଉଦ୍ଭୁତ ଦୋରଅଛନ୍ତି । ବାହାର ପାଠକବର୍ଗ ଏଥିରେ କି ସୁଖ ପାଇଅଛନ୍ତି ନ ଜାଣି ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ବାହାର ଶାନ୍ତିକାମନା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଏଥର ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ବାସିକ ଅଧିବେଶନ ଅସନ୍ତା ଉପମୂର୍ତ୍ତର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍କଳବାସିକ ମନକୁ ଦେଖିଥିବାର କେତେକ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଯୋଗେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ମାତ୍ର ଗତ ଉତ୍କଳବାଣୀର ପ୍ରାୟ ପ୍ରମୁଖ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ଏକସମ୍ପାଦକ ଓତୟାଙ୍କର ଚର୍ଚ୍ଚରେ ଶୁଣି ଜନ୍ମିଅଛି । ଉତ୍ସର କାରଣ ଏହି କ ସମ୍ପାଦକ ସଭ୍ୟସେଣୀରେ ଲେଖକ ଯାହାଙ୍କ କେଶବୋଲି ଉତ୍କଳସମ୍ପାଦକ ମନେ କରନ୍ତି ସେମାନେ ମିଶିଥିବେ ବାକି ଦେଲେ ଓତୟାଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥବାନ ଦେବ । ଉତ୍କଳ ବାଣୀର ସେହି ସଂଖ୍ୟାର ସମ୍ପାଦକୀୟ ପ୍ରମୁଖେ ମୁକ୍ତ 'ଅର୍ଥ ତା ଅର୍ଥ' ପ୍ରବକରେ ଯାହା ଲେଖାଅଛି ଯେ "କେଶମାନେ ଓତୟାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗପ୍ତଗୋଳି କ କର ଅପେ ଅପଣା ଉଦ୍ଭୁତ ଦେଖା କରନ୍ତୁ" କହାବ ପ୍ରାୟସମ୍ପର ସଦ-ଯୋଗିକ ମତ ଥିବାର ସମ୍ଭୁ ବୁଝା ଯାଉଅଛି । ଏଥକୁ ଉତ୍କଳ ବା ଓତୟାବାସିକ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଦଳ ଏକା ଉତ୍କଳୀୟ ବା ଓତୟାବୋଲି ମତେ କରନ୍ତି ଏବଂ ଅତ୍ୟ ଓତୟାବାସିକ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇବା ରହାନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନେ ଜଳର ମଙ୍ଗଳ ସଦାପେ ଯହୁବାଳ ଦେବା ବା-ନୟ ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚରେ ବାହାର ଅପରି ଦୋର ନ ପାଲେ ଏତଥା ଅନୁମାନେ ପୁଲ୍ୟ କହୁଅଛନ୍ତି ।

ଏହାକୁ ନିଷ୍ଠାରେ ପ୍ରକୃତ ମଙ୍ଗଳ ସବଦା ଉତ୍କା-କଲେ କମେ ହୃଦୟ ପ୍ରସସ୍ତ ଓ ଉଦାରଭାବ ଜାତ ଦେବ ତେତେବେଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲେଖନୀ ଅନୁବାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଦାରଣ ଏହାକ ସୁଖଭୋଗରେ ସାଧୁର ହୃଦ୍ୱି ଦେବା ସୁସ୍ୱଦ କୁହେ । କେଶମାନେ କହୁତ ଓତୟାଙ୍କ ସହଜ ବଳେ ପଢୁ ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ଅପଣା ସଦା-ରସା ଏବଂ ଉଦ୍ଭୁତ ସାଧକର ଉପାୟ ଅପେ ଅବଲମ୍ବନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କେତେକଦିନ ଦେଲ ଯାଜପୁର ଟାଉନ ଓ ଚରପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମସମୂହର ଦାଣ୍ଡରେ ଥିବା ଗୋଶାଳାରୁ ଦେବେତ ବଦମାୟୁସୁ ମୁସଲମାତ ଓ ମେହେନ୍ଦ୍ର ମିଲି ଗୁଣକାଳରେ ଭଲ ମୋରୁ ପିଟା'ର ଦେଇ ଦେଖା କର ଚମତା ବିକ୍ରୟ କରି ଦେଉଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନେ ସଦୃଶରେ ଧର୍ମ ପଢୁ ନ ଥିଲେ । ଗୋରୁହତ୍ୟାକର ପାର ପାଇ ସରୁଥିଲେ । ଯାଜପୁର ଟାଉନ ପଦନା ମୌଜା ସୁଦର୍ଶନ ପାତାର ଗେଟିଏ ଗାଈ ଏହିପରି ଗତ ତା ୨ ଗଣ ଗୁଣରେ ବାହାର ଗୁଡାଳରୁ ଶ୍ୱେତ-ସିବାର ସରକୁଲର ଯେଉଁଠେ ବାବୁ ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରସାଦ ବୋଷଙ୍କଠାରେ ଏବେଲ ଦେବ ମେ-କିଶେବ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ସରଫୁଲ ସାହୁ କାୟୁକ ବାଲୁକୀ ନାୟକ ହଜାଣ ନ ସୁଦ-ଇ ନାୟକ ଓ ସୁଗଣ କାୟୁକ ମେହେନ୍ଦ୍ରମ ଧରୁଅଛି ପୁଲଣରେ ଦାଖଲକଲରୁ ପୁଲଣ ପ୍ର-କେଇ ସରଫୁଲ ସାହା ହୁଏତ ମେହେନ୍ଦ୍ରମାନ-କିଶେବର୍ଥେ ଲୁଲଣ ଦେଲେ ଓ ସବତ: ମାତ୍ର ଶ୍ୱେତ ମଦୋଦୟ ପ୍ରଥମ ମେହେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ମୋକଦ୍ଦମା ବିଷୟ କର ଦାଢ଼ୋ କାପତ ଓ ବାଲୁକୀ ନାୟକର ପୁତ୍ର ସନା ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଦୁଇବରଷ ଓ ଚାକିରିକୁ ଭଲକଣଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଏକବରଷ ହିସାବ ପରଶମ ସହଜ ଦାବଦଣ୍ଡର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗୋବିନ୍ଦ ବାବୁ ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ଅସମ୍ପାଦକ ଶ୍ୱେତା ମାଲ ସହଜ ଧରୁଅଛନ୍ତି ସେଥିନିମନ୍ତେ ସେ ସାଧ-ରଣର ଧନ୍ୟବାଦର ପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଅତ୍ୟ ପ୍ରେ-କ୍ତେଷମତେ ଗୋବିନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ଅନୁକରଣ ତରୋ ଅପଣା ସରକୁଲରର ଦୁଷ୍ଟ ଲେଖକମାନଙ୍କର ଭୟାନକ ଦେବ ।

ନୂତନ ବକ୍ତୃତ୍ୱ ମାନ୍ୟତା ଲାଭକାରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାରୁତଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ଓ ଦାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଦତ୍ତ ଏବଂ ସୁଦା ବକ୍ତୃତ୍ୱ ଅଭିମତୋଦ୍ଧର ତତ୍ତ୍ୱ-ଦତାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏ ପ୍ରାୟକ ସାଧକ ବଳେ

ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ରାଜ୍ୟାଧିକାର ସାକ୍ଷୀର
 କମଳେ ଦେବେନୀ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚତମବିଶ୍ୱା
 ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଗଜାଗଣର ଶୁଭାମୟୀ ଦେବୀ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କୁ ଶୁଭାମୟୀ ପଦ୍ମାବତୀ ଏବଂ
 ପ୍ରାୟ ନିତ୍ୟ ସମାଗେତ୍ର ଲାଗିଥିଲା । ମହାମାତ୍ୟ
 ଦୁର୍ଲଭାବତୀଙ୍କ ଗର୍ଭ ସୋମବୀର ପୁତ୍ରାନ୍ତ ଯାଏ
 ତେଜେ ଦାବତା ରେଲଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚି କଲି
 ଚାଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କୁ ବିଜେ କଲେ ଏବଂ ମହା
 ମାତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ ଅଭିପ୍ରେୟେ ରହିଲେ ।
 ବା ୨୩ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଧାନପଦେ ବା ୧୮୦୦ ମିନିଟରେ
 ମହାମାତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ସପତ୍ନୀ ଓ ଦଳବଳ ସଙ୍ଗେ
 ଭଲଭାବରୁ ଯାତ୍ରା କରି ଠିକ ବା ୧୯ ଖା ବେଳେ
 ଦ୍ୱାରକାଷ୍ଟେସନରୁ ଶାସ ରେଲଗାଡିରେ ବସା
 ଯାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଜାହା
 ଜରେ ବଲ୍ଲଭ ଗମନ କରନ୍ତେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାବତାଙ୍କ
 ଦଳକରା ପ୍ରବେଶବେଳେ ଯେମନ୍ତ ସମାଗେତ୍ର
 ପ୍ରବନ୍ଧ ବାହାବର ଅନ୍ୟର୍ଥକା ଦୋଇଥିଲା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ମିତ୍ତୋକ ପ୍ରସ୍ତାନକାଳରେ ଠିକ ସେହିପରି ଦୋଇ
 ଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିତ୍ତୋ ବାହାଦୁର କଲିକତା ପ୍ରତିବା
 ଶକ୍ତିରେ ୩୯ ଟା ଏବଂ ଦାବତାରେ ବାହାବର
 ରଞ୍ଜନାଥ ପ୍ରସ୍ତାବବେଳେ ୩୯ ସମ୍ପର୍କି ଗୋପ
 ଏବଂ ଦୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୈନ୍ୟଶ୍ରେଣୀ ସମସ୍ତ
 କ୍ଷେପକ ଜଗିଥିଲେ । ଦାବତା ଗାଡି
 ଯିମି ଗୋପ ଥିଲେ ଅନ୍ୟବହୁପଦରେ
 ॥ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କର ସିଂହାସନ ମନ୍ଦିରରେ
 ନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ ସଦଳ ସମ୍ପର୍କିକା
 ୨ ବିଜେ ଚଳନ୍ତେ ବାହାବର ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ
 କ୍ଷୀୟ ପ୍ରବଳପ୍ରବାପ ସମ୍ରାଜ୍ୟର ଗୋଷଣାପତ୍ର
 ଠିକ ହେଲା ଏବଂ ସଲମି ଗୋପ ପଏର ହେଲା
 ପରେ ସେ ସର ରଙ୍ଗ କରି ଅନ୍ୟ ବିଜେକଲେ ।
 ପରେ ଯଦାଦଳର ପଲେଟରେ ସେହି ଗୋଷଣା
 ପତ୍ର ପାଠ ହୋଇ ମହାମାତ୍ୟ ବଜ୍ରଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହୋ
 ଦୟାଙ୍କର ଶାସକରୁ ପ୍ରତିଶକ୍ତିୟା ସେଷ ହେଲା ।
 ଅନୁମୋଦେ ବିନାକରରେ ନବଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାମାତ୍ୟ
 ଦାବତାଙ୍କ ବାହାଦୁରଙ୍କ ପୁରୁଗମରେ ମଙ୍ଗଳ
 ବାଦ ଏବଂ ପୁରୁଗାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହାମାତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ
 ବିଦାୟ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ
 ଉଦୟକର ଦର୍ଶନାକର ଏବଂ ପୁଣ୍ୟପୁରୀ ଏକାନ୍ତ
 ବାମନା କରୁଥିଲେ । ବିଦାୟ ପରେ କରୁଣାରେ
 ମହାମାତ୍ୟ ମିତ୍ତୋ ବାହାଦୁର ଯେମନ୍ତ ସବ
 ଜଗଳ ପୁଣ୍ୟାଳ ଓ ପ୍ରୀତି ସେନ ବିଦାୟ ହେଉ
 ଘରେ ମହାମାତ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀଙ୍କ ସେପ୍ଟେର ବା
 ଚତୋଷକ ପୁଣ୍ୟାଳ ଓ ପ୍ରୀତିରଞ୍ଜନ ହେଉନ୍ତୁ ।
 ପ୍ରସ୍ତାବପତ୍ର ।

ମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଗର ପ୍ରକାଶପତ୍ରୀ ଓ
 ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ରୀ ଦଳ ମୋପସଲର ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ
 ଡେସରେ ଚଳେଇ ଦେବୀର ଦେଖି ଲେଖକ
 କମଳ ପତ୍ର ଅଛନ୍ତି । ବାହାବୁ ଓ ଜଣା ନାହିଁ ସେ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଡେସରେ ଓଷାବାର କଥା ଏବଂ
 ପଦ୍ମରେ, ରବିବାର ପୂଜା ଚଳେଇ ବନ ନାହିଁ ।
 ସଦରର ଲକ୍ଷ୍ମୀଗାଡି ଗୋଜାପତ୍ର ପରଗାଳ
 ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦାବତା ଓ ଅମଳମାନେ ପ୍ରତିଦିନ
 ସକାଳୁ ଶୁଣ ହୁଅନ୍ତୁହର ଯାଏ ଅବଶ୍ୟାନ ଚଳେଇ
 କଲନ୍ତି ଏବଂ ଡେସ ବାଦାରେ ଗରୁଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶରୀ
 ଲେକ ଶୀତ ବାବର ଗାଈ ପତ୍ର ରହନ୍ତି । ଏଥିରେ
 କପର ସାମ୍ପ୍ରୀ ରହେ ଏହାର ବିଷୟ । ଦେବେ
 ଲେକ ଶୀତ ବାବରରେ ଜୁର ଜାଣ ଯଦ୍ୟଦ
 ଲେକ କରବାର ଦେଖାଯାଉଅଛି । ଏସମସ୍ତ
 କରୁପତ୍ର ଦାବତା ଓ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କର୍ତ୍ତୃଗୋ
 ଚର ହେଉନାହିଁ ? କଥିତ ଦୁଅଇ ସେଟଲମେଖ
 ଡେସ ଦାବତା ମାସରେ ୨୫ ଦିନାର କମର
 ପଏସଲ କଲିବେ । ଦେଖୁ ଅଭରନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ନ
 ଶଃ ଗଠ ନାହିଁ ଏବଂ ୯୫୫୫ ଶରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଉଠାଇବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏପରି ନିୟମ ଦୋଇ
 ଅଛି । ଶରଣ ବଦାୟବା ଅବଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚତ ନଦେ
 ମାତ୍ର ଅଭରନ୍ତୁ ଶରଣ ଓ ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ ରୁର
 ଦୁଏ ନାହିଁ ଏହା ବିଷୟ ଦାବିମମାନଙ୍କୁ ଅଜଣା
 ନାହିଁ । ସର ମିଛ ଅନେକ ବଦର ମୋପସଲରେ
 ଉପସ୍ଥିତ ଦେବୀର ଶୁଣା ଯାଏ ଅଧିକାଂଶ ମୌଖିକ
 ପ୍ରମାଣ ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ନଦେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ
 ସମସ୍ତସାପେକ୍ଷ । ସୁରାଂ ଅନେକପ୍ରକାରେ ସୁରାଂ
 ବୁଝି ଦେବା ବିଷୟ ନଦେ । ସେ ଯାହା ଦେଉ
 ସେଉମାନେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଲଭନ୍ତେ ବିଷୟ ଉଚ୍ଚ
 ବେତନ ସଦାଶେ ଦବାକଣି ଶଃଅଛନ୍ତି ଓ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପରମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବା ରେଖାରେ
 ବେଳେ ସୁରାଂରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ରଖା କରବାକୁ
 ଅବଦାନ ପାଉ ନାହାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ନଦେ କି ? ମୂଳରୁ ଏହି
 ସ୍ତରରେ ଦାବତା ଗଠା ଦେଲେ ପଛକୁ ସୁଦଶ
 ଦେବ କି ? ବଦର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶୁରବର କାର୍ଯ୍ୟ
 ଚହିଁ ଶାହି ଉଚ୍ଚତ ସମସ୍ତ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ
 ଅମଳ ଅମିନ ପ୍ରଭାବକ ଅବାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅତ୍ୟାୟ
 ଉପାୟ ପ୍ରତି ଦୁଃଖି ରଖିବା ସଦାଶେ ମଧ୍ୟ ଅବ
 ଦାନ ଅବଶ୍ୟକ । ଅଭରନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟର ଯୋଗେ
 ସାମ୍ପ୍ରୀ ନ୍ୟାୟ ଓ ନାଥ ସମସ୍ତ ବାଧା ସଞ୍ଜବା ନି
 ବାର୍ଯ୍ୟ । କର୍ତ୍ତୃପତ୍ର ଏଥିରେ ସୁରାଂରେ କଲେ ରୁର
 ଦେବ ।

ଦୟାଙ୍କ ଦର୍ଶନାରେ ସନ ୧୯୧୦ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ
 ମାସ ବା ୧ ରାଜରେ ଅଭିଷେକ ହେବ । ଏବେ
 ଜାଳ ସମ୍ରାଟ ସୁୟା ଏଠାରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଉ
 ବାକୁ ଦର୍ଶୀର ସିଂହାସନ ଏକପ୍ରକାର ଶୂନ୍ୟ ଥିଲା
 ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷର ଗଜପତି ପ୍ରଜାପୁଞ୍ଜ ସମ୍ରାଟଙ୍କ
 ପ୍ରତିନିଧିକ ଦର୍ଶନ କର ବଦଳିଲୁ ଅଣା ସୁଦୂର
 ପଦ୍ମଦତ୍ତ ସିନାର ବିବେଚନା କରୁଥିଲେ । ସମ୍ରାଟ
 ଏକଦା ଅସୁସ୍ଥତା ଯୋଗେ ଅଧିକ ଯାତ୍ରାବାର
 ସଦ୍ୟପଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ମାତ୍ର
 ପୂର୍ବେ ଏବେ ଦୂରଦେଶରୁ ଅଭିଷେକ ସଦାଶେ
 ଅଧିକ ସୁରକ୍ୟରୁ ମାସାଧିକ ଜାଳ ଅନୁପସ୍ଥିତ
 ରହିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ଅନୁମୋଦେ ଅପଣା
 କପାଳ ଆଦର ପ୍ରତିନିଧିକ ଅଭିଷେକରେ ଭୂତାର୍ଥ
 ହେଉଥିଲୁ । ମାତ୍ର ଦୟାଙ୍କର ସମ୍ରାଟ ମହୋଦୟ
 ଭାରତକୁ ଅଧିକାଳ ପୂର୍ବେ ଦେଖି ଯାଇଥିଲେଦେ
 ଭାରତର କର୍ତ୍ତାଣ ନାମନାରେ ସୁରକ୍ୟର ଅଭି
 ଷେକ ପରେ ଏହି ଦେଶରେ ସୁୟା ସୁପରି
 ବାରରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେବାର ସେଉ ଅଦେଶ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି ବାହା ଅନୁମାନକର ପରମରାଣ୍ୟ
 ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଏ ଅଦେଶ ପ୍ରଶ୍ନରତ
 ଦେବାମାତ୍ରକେ ହିମାଳୟଠାରୁ କୁମାରଭା ଗଥା
 ବେଲୁପ୍ରାକ ଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମଗଜ୍ୟର ୁବ ସାମା
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମଗ୍ର ଭାରତ ଅନନ୍ଦରେ ଉଚ୍ଚପୁଞ୍ଜ
 ହୋଇ ଉଠିଅଛି ଏବଂ ସମସ୍ତେ ସେ ସବୁ
 ନିୟମରେ ସେହି ଅଭିଷେକର ଦିନକୁ ଅନାହିଁ
 ରହିଅଛନ୍ତି ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ମହାକରୁବ
 ପ୍ରମାଣକ ମହୋଦୟ ସୁବରକ ଥାଇ ଏ ଦେଶରେ
 ପରିତ୍ରମଣ ପ୍ରବନ୍ଧ ସଦାକରୁଭର ସେଉଁ ପଦ
 ନାଷ୍ଟା ଦେଖାଇ ଥିଲେ ବାହା କେହି ଭୁଲିବେ
 ନାହିଁ । କଲିକତାରେ ପଦାର୍ପଣ କଲା ବେଳେ
 ବାଙ୍କୁ ଛତ୍ର ଶୁଭସୁବ ବଳୋଚିତ ଚିତ୍ରମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା
 ଅନ୍ୟର୍ଥକା କରାଯାଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ରାଟ
 ହୋଇ ଦର୍ଶୀର ସିଂହାସନରେ ଗରୋଧନ ଗଜ
 ଚିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବାଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶନ କରବା କାରଣ ଲେକେ
 ବ୍ୟସ୍ତ । ଏ ଅଭିଷେକ ଉତ୍ସରୁ ଅଉ ବାହାର
 “ ବିଦେଶୀ ଗଜା ” ବୋଲି କହିବାର ଅଧିକାର
 ରହିବ ନାହିଁ । ପରମପିତା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କର
 ସମସ୍ତେ ସମ୍ରାଜ୍ୟ । ସେ ସେତେଦୂରରେ ଥିଲେଦେ
 ପରାମର ଭାଉ ଅଟନ୍ତି । ସକାଶି ଜ୍ଞାନରେ ବିଲଭ
 ବାଣୀ ଭାରତକୁ ପର ଦେଲେଦେ ବିଷ୍ଣୁପତିକର
 ଉଦାର ସ୍ତରରେ ବିଲଭବାଣୀ ଭାରତବାସିନ୍ଦୁ
 ଭାଇ ଏବଂ ଉଦାର ମତାଚର ଧର୍ମର ଏକାନ୍ତ
 ପ୍ରସଂସନ ହୁଏ ଅପଣାର ବୋଲି ସମ୍ରାଟଙ୍କ
 ଅନୁରତ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ସହତ ଅନ୍ୟର୍ଥକା କରବାକୁ
 କୃତ୍ରିମ ଦେବେ ନାହିଁ । କେହି କହନ୍ତି ସେ
 ଦେଶରେ ଅପାନ୍ତି ବିଷୟ ଥିବା ଏବଂ ଅଧିକ

R ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଅଭିଷେକ ।
 ଅନୁମାନକର ଅଣା ଯଳବଳ ଦୋଇଅଛି—
 ପ୍ରବଳପ୍ରବାପ ଭାରତ ସମ୍ରାଟ ପ୍ରମାଣକ ମହୋ-

ଦଳ ଅବଧି ଚକ୍ର ଦୋଇ ନ ଥିବା ପ୍ରକାରେ
 ସମାପନ ପରେ ଉଚ୍ଚ ଅଗମନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 କୃତେ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନେ ସେ ମରତ ବସେଧା ।
 ସ୍ୱାଧୀନ ଅନୁ ଚ ଦେଖି ବୋଇ ଗଣା ଅନୁ-
 ମାନକ ଅନୁମାନକ କରତକୁ ଅସି ଅପଣାର
 ବଦଳି ବୋଇ ଦେହ ୨ ଗଣାକୁ ଅବଦେଲି
 ଦର ଉଚ୍ଚତ ଦୋଇ ପାରିଲୁ ମାତ୍ର ସେତେବେଳେ
 ଗଣା—ଭାରତ ସମ୍ରାଟ ସ୍ୱପ୍ନ ଅପଣାର ଅକ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କି ଦେନ କରୁଣା ପ୍ରୋତରେ ରାସିଅସି
 ସେହି ରାସି ସ୍ୱପ୍ନେ ବରତର କରବେ ବେତେ-
 ବେଳ ଚାହାର ପରବୋଲି କହବାର ସମବା
 ରହିବ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତିମୟୀ ସ୍ୱେଦ ବାରରେ ଅଣା
 ନ୍ତର ଅଶ୍ରୁ ଚରକାଳ ସତାଣେ ନିବୀଠିତ ଦେବ
 ସୁରା ଅନୁମାନେ ସବାନ୍ତକରଣରେ କରୁ
 ଶାନ୍ତ ସମାଟ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ସାଦରେ ଅନ୍ୟର୍ଥନା
 କରୁଅଛୁ ।

ଅବଦାନ ବରଣୀ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ସନ ୧୯୦୮-୧୦ ସାଲର
 ଅବଦାନ ବା ମାଦକ ମଦକୁମାର ବାସିତ ବଦ-
 ରଣୀରୁ ଯେଉଁ ତଥାମାନ ସବାସାଧାରଣକ ଜାଣି-
 ବାହାରଣ ଗବର୍ତ୍ତମେଧ ପ୍ରଭୃତ କରଅଛନ୍ତି
 ତହିଁରେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ସେବର୍ଷ ଏହି ମଦକୁମା
 ୧୭୮ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୭୦ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଅଧାୟ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
 ଶରଣ୍ଠ ଯାଇ ନିଟ ଲକ୍ଷ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୫୧ ଓ
 ୧୬୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବବର୍ଷ ଭୂଲି-
 ତାରେ ଦେଶୀମଦରେ ୩୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓ ଅପ୍ରେ
 ୧୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ଗଞ୍ଜେ-
 ଯରେ ୧୩ ଲକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧିପାଇ ମୋଟରେ ୨୩ ଲକ୍ଷ
 ଟଙ୍କା ଉଣା ହୋଇଥିଲା । ଏ ମଦକୁମାର ପ୍ରଧାନ
 ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଅଧୁ ଏହା ଦେଶୀ ମଦଦ୍ୱାରା
 କୁଅଇ । ମଦ ଶରତ କଲିକତା କର୍ମମାନାଦି
 ବେତେ ଜଳରେ ବଢ଼ିଥିଲେହେଁ ସାଗ୍ରାଲପରଗଣା
 ମାତ୍ରୁମ ଅନୁଗୁଳ ଓ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଉଣା
 ପତବା ସୁସମ୍ଭାଦି ଅଟେ । ସମ୍ବଲପୁରରେ ମଦ-
 ଶରତ ଉଣା କରବା ଦେଲୁ ମାସୁଲ ବଦାୟଦିଅ
 ଯାଉଅଛୁ ଓ ସାଗ୍ରାଲମାନେ ସୁରକ୍ଷାରେ ମଦ-
 ଶାନ୍ତବା ଉଣା କରଅଛନ୍ତି । ମଦଦୋକାନ ସୀମା-
 ବଦ କରବା ଏବଂ ଉପସ୍ତୁତ୍ତ ଧ୍ୱାନରେ ରଖିବା,
 ପସମର୍ଷ ଦେବାହାରଣ ୨୭ ଟା ମିଉନିସିପାଲି-
 ଟିରେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ଅଛି ଯେ ଜିଲ୍ଲାକଲେ-
 କୁର ସୁଲକ୍ଷ ସୁପ୍ରଗୁଣ ମିଉନିସିପାଲି ତେଅରମାନ
 ଓ ଜଣେ କମିଶନର ଏହିପର ଜ ୪ ଟା ତହିଁର
 ସଦ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଏହି କମିଟି ସରମର୍ଷରେ ୨୦
 ମିଉନିସିପାଲିଟି ଅନ୍ତର୍ଗତ ବେତେକ ମଦ ଓ ଚାତ

ଦୋକାନ ବଦ ବା ପ୍ରାକାନ୍ତରୀତ ହୋଇଥିଲା ।
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି କମିଟି ବସେଷ ମନୋଯୋଗ
 ସହର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଠବାର ନଦର୍ଶନ ଅନୁମାନେ
 ନ ଦେଖି ଦୁଃଖିତ ଅଛୁ । କସ୍ତର କୁଅଇ ସେ
 ମଦ ପ୍ରକ ବହୁ ଅବେଦେବାରେ ମଦୁଅମାନେ
 ଅଧୁ ଓ ଗଞ୍ଜେଇ ଧରୁଅଛନ୍ତି । ଗଞ୍ଜେଇ ଶରତ
 ବଜିବାର ଏହା ଗୋଟିଏ ଚାରଣ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମା-
 କୁଲି ଅନେକ ପରମାଣରେ ବଙ୍ଗଳା କଲକାର-
 ଶାନ୍ତାରେ ମଲଲଗି ରହବା ଗଞ୍ଜେଇ ଶରତ
 ବୁଦିର ଅନ୍ୟ ଚାରଣ ଅଟେ । ସମ୍ବଲପୁରରେ
 ବେବଳ ଗଜସାଗ୍ର ଗଞ୍ଜା ଶରତ ଦେବା ଏବଂ
 ସେଇ ପ୍ରକ ଦର ଟ ୨୯ କା ମାସୁଲ ନିୟାମିତା
 ନିୟମ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସ'ଲଗୁ ଗଞ୍ଜାମ-
 ଜିଲ୍ଲା ଗଜକାଗରେ ଗଞ୍ଜେଇଗୁଣ ନିବେଧାଣ୍ଡା
 ମାନ୍ତାଳ ଗବର୍ତ୍ତମେଧ ପ୍ରଭୃତ କରଅଛନ୍ତି । ପୁଣି
 ପାଖରେ ରଖିବା ଏବଂ ଖାଉଟିକୁ ବଢ଼ି କରବା
 ପରମାଣ ର ୨୦ ରି ପ୍ରକେ ର * ର ଦୋଇ-
 ଅଛି । * ରିରୁ ଅଧିକ କେହି ରଖିବାର ଧର
 ପତରେ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ । ଅଣା କୁଅଇ ଏସମସ୍ତ
 ଉପାୟ ଗଞ୍ଜାଈ ଶରତ ବହୁ ଅବକାର ଦେବ ।
 ଅଧୁ ଶରତ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶତ ମଦଣ ଉଣା ହୋଇ-
 ଅଛି କଲିକତାରୁ ବ୍ରହ୍ମାକୁ ଅନେକ ଅପ୍ରେ ଶ୍ରେଣ-
 ପ୍ରକାରେ ଯାଉଥିଲା । କଲିକତା କଲେକ୍ଟର ଏବଂ
 କଷ୍ଟମଅପିସ ଅଧୀନ ପଦ୍ମବଲା କସେଷ ଜଗି-
 ବାଦ୍ୱାର ଶ୍ରେଣ ଅନେକ ନିବାସନଦେଲୁ ଅପ୍ରେ-
 ଶରତ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ପ୍ରାୟମୂଲ୍ୟେକେ ଅପ୍ରେ-
 ଶିୟା ଉଣା କରବାର ନଦର୍ଶନ ରହି ବର
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଗୁରୁଜ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟାଦାସୋଗେ
 ଗବର୍ତ୍ତମେଧ ଅପ୍ରେୟା ଯାହା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ଏବର୍ଷ
 ଚାହା କ ହୋଇ ବହୁ ବଢ଼ିଅଛି । ଅପ୍ରେଶରତ
 ବାଲେଶରରେ ଅନ୍ୟାନ୍ତ ଅଧିକ ଦେଖି ଗବର୍ତ୍ତ-
 ମେଧ ଉଣା କରବା ଅଣାରେ ୨ ଟା ଦୋକାନ
 ଉଠାଇଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦାଟରେ ଥିବା ଦୋ-
 କାନମାନ ପ୍ରାକାନ୍ତରୀତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ
 ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମାଦକସେବକ ନିବାସନପରେ
 ଗବର୍ତ୍ତମେଧ ଉଦାସୀନ କୁହନ୍ତି ମାତ୍ର ଲୋକମାନେ
 ମନ ଅନ୍ୟାସ ଗ୍ରହ ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏହେଲୁ ସର-
 କାରଙ୍କ ଅନୁର କଠିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା ଅବଶ୍ୟକ
 ହେଉଅଛି ।

ପ୍ରାପ୍ତ ପୁସ୍ତକ ସମିତ୍ର ସମାଲୋଚନା ।

ନଗର ।— ଶ୍ରୀ ମୁରୁଖୟ ରଥ ବାଣୀଗୁପ୍ତ
 ବାବ୍ୟାପର୍ଷକ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରଣୀତ ଓ ଓଡ଼ିଶା ପେଟି-
 ପୁଟ ଗ୍ରହରେ ଦୁର୍ଗତ ଓ ପ୍ରାଣିତ । କବକର
 ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସୁକାମ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରାକର ବର୍ଣ୍ଣନା ଏହି
 ପୁସ୍ତକରେ ନିବଦାରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ରଥେ

ଦକ୍ଷିଣା ସେଷରେ ଦୁଅ । ଅନୁମାନେ ଚାନ୍ଦ
 ସମ୍ଭୃତ ଏବଂ ଗୁଣାରେ ପଡ଼ିତ ବୋଇ ଜାଣିଥିଲୁ
 ଏବଂ ଦେବେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଖି ନ ଥିବାରୁ ସେ
 ସେଷରେ ଚାନ୍ଦ ଫୁଲି ଦେଖିଗାପାଇଁ ଅନ୍ତେ
 ହୋଇ ଏହା ପଡ଼ିବାକୁ ବସିଲୁ । ଲେଖା ସେମନ୍ତ
 ସରଳ ତେମନ୍ତ ସରସ ଏବଂ ଅନୁମାନେ ମନ୍ତ୍ର
 କସରେ କହୁଥାଉଁ ସେ ଚାନ୍ଦର ଲେଖା ରଖିଲୁ
 ସେ ଉଲ୍ଲୀୟ ଲେଖକ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚା-
 ସତରେ ବସିପାରୁବେ । ଦକ୍ଷିଣାରେ ଦକ୍ଷ
 ନମ୍ରତା ଦେଖାଇ 'ନାହିଁ' ଏଥି ଲବେ ଦକ୍ଷିଣା
 ଛଟା, ଦକ୍ଷ କଲପନା ଅଳଙ୍କାର ଘଟା, ବାରଛନ୍ତି
 ସୁଧା-ସ୍ୱାଦ ଯେଉଁମାନେ, ସେ ଚଣ୍ଡା ରସିବେ
 ଖାରି କଲପାନେ' ଲେଖିଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅନୁ-
 ମାନେ ସାଦୃଶ୍ୟର କହିପାରୁଁ ପାଠକେ ବହିର
 ଅନ୍ୟଥା ଦେଖି ସୁଖୀ ହେବେ । 'ଦକ୍ଷିଣାରେ
 ଉପଦେଶେ ତରେ, ଦକ୍ଷିଣାକୁ କେବେ ଲେଖନ
 କ ଧରେ ।' ବଥାଟା ଯଥାର୍ଥ, ସେଉଁମାନେ
 ଲେଖି ନ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ଦକ୍ଷିଣା ଲେଖି
 ପାଠକଙ୍କର ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟକର କରନ୍ତି ଗୁଳକ
 ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଉପଦାସାପଦ ଦେବା ଉଚିତ
 କୁହେ ମାତ୍ର 'ବସ୍ତୁ ପୁଟି ହେମଅଙ୍ଗ ଦସେ ଗୋଟ
 ଯୁବା ଦର୍ଶନର ଦସନ ପାସୋଗ, ମଦାନ
 ଧୀରେ ତଳନ୍ତେ ପବନ, ଅଅଳ ଦେବନ ଓ
 ସଦନ' ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଅଠ ରସର ଫୁରଣ
 ଅଶୀଳବାର ଏକାନ୍ତ ପରତ୍ୟାମ କରବ
 ଦକ୍ଷିଣାରେ ସୁଧା କରଲ । 'ମଧ୍ୟ ବିଗୁଳନ
 ନର ବରଣୀ-ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଗାମିନୀ ଚୈତ୍ତବ ସରଣ
 'ଦେବୁଲ ଛୋକାର ଦାସେ ବାସିଅଇ ପବର
 ସୁରକ୍ଷା ଗମନ୍ତ ଧୁଅଇ' 'ଶାଦୂଳ ପସବ ନରକ
 ଶାବଳ, ପ୍ରବଳ ଟଙ୍କାରେ ଟାଳଇ ପଥର' ପ୍ରଭୃତ
 ବାଣୀ ଗୁଣଣ କବିକ କୁଣ୍ଠଣ ଏବଂ ଚାହା ଉତ୍-
 ସେଉଁର ଶୁଣବା ପାଇଁ ଅନୁମାନେ କର୍ତ୍ତୃ ଚେର
 ରହିଲୁ ।

ବାସ୍ତବ ।— ଶ୍ରୀ କମ୍ପାଧର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ
 କର୍ତ୍ତୃକ ସଙ୍କଳନ ଓ ଓଡ଼ିଶା ପେଟିପୁଟ ଗ୍ରହରେ
 ମୁଦ୍ରିତ ଏବଂ ପ୍ରକାଶିତ ବିନାମୂଲ୍ୟ ବିଚରତ ଏଥି-
 ରେ ନାଗମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ
 ରଚନା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର ପତ୍ନୀ
 ସେବା ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମର ଅନେକ ଗୁଣ ବ-ଉଦାହରଣ
 ଦିଅଯାଇ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ପଦ୍ମ ସ୍ତମ୍ଭର
 ବେଶ୍ୟାସହ ବାସ କରବାକୁ ମନ ବଳନ୍ତେ ଶ୍ରୀ
 ବେଶ୍ୟାର ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ମାକୁ ନାଦି କର ସୁଧା ବେଶ୍ୟା-
 କୁ ସମ୍ପତ କରଇ ସ୍ତମ୍ଭକୁ ଚାହାସହର ସଦବା
 କରବାକୁ ନେଇ ଚାହା ଘରେ ସମ୍ପତ୍ତି ଛଡ଼
 ଦେଇ ପରବିକ ବେଶ ଅସିବା କଥା ନିଜାନ୍ତ ସୁଖ
 ଏବଂ ସେମନ୍ତ ସଙ୍ଗ ଶ୍ରୀ କରୁଣର ଦର୍ପଣର ତେମନ୍ତ

ଶ୍ରୀମାନଙ୍କର କରାନ୍ତ ଅପାଠ୍ୟ । ଲେଖକ ଏମନ୍ତ ଦୁର୍ଘାମାକ ନ ଦେଇ କେଦାଦି ପାଠ୍ୟକୁ ବଚନୋକ୍ତ କର କାଗଜେ ପ୍ରକାଶକର କରୁଥିଲେ ଅମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ଭବ ସମ୍ଭାଷଣ ଲାଭ କରୁଥାନ୍ତୁ ଓ କାଗଜମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ।

ବାଣିଜ୍ୟ ପଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।— ପତ୍ରିକା ଉପକ୍ରମର ବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତାବ କର୍ତ୍ତୃକ ବିରଚନ ଏକ ଶ୍ରୀ ମାଧବଚନ୍ଦ୍ର ଚିନ୍ତାଧାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ । ଏଥିରେ ଛାତ୍ର ନିର୍ଣ୍ଣୟବ୍ୟୟ ଦୋଳ, ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ମହାଶୟୀ ପ୍ରଭୃତି ପଦ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଚନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ ଏବଂ ସେହିପରି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅପୂର୍ବ ସମ୍ପାଦନା କେତେକ ବଚନ ଓ ଅନୁବାଦ ଦିଆଯାଇଅଛି । ବୃତ୍ତ ପାଳନକାଣ୍ଡ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ଶିଳ୍ପ ସୁନ୍ଦରମାନଙ୍କର ଏକଦାଣ୍ଡ ଅବଶ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ । ମୂଲ୍ୟ ଲେଖା ଚାହିଁ ।

ବାଲିଚୁଡ଼ାମ୍ବା ବୃତ୍ତ ଥା ।— ପତ୍ରିକା ଶ୍ରୀ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ବାବୁ ବିଶାଳଦକ୍ଷତ୍ଵାର ଅନୁବାଦିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୃତ୍ତ କଥା ଶ୍ରୀ ବୈଦ୍ୟନାଥ ସିଦ୍ଧିଦାସ ପୁସ୍ତକ ମନ୍ଦିରୋଦ୍ଧାନ ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ପ୍ରକାଶିତ । ପାଠ୍ୟର ବାଲି ଚୁଡ଼ାମ୍ବା ବୋଲି କୌଣସି ପଦ୍ୟର ଲେଖକ ଦେଖିଲୁଁ ନାହିଁ ଏବଂ ଦୁଇତାଳକା ପଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ବୋଲି ଭିରକାଳ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ତେବେ ତ୍ରିଅ ମଦାଦେବ ଦେବେବେଲେ କେଉଁ ଭଲ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଦେବେ ଚାଥା ଗାଳ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଚାହିଁ କଲିନା ଯବା କଠିନ ଅଥଚ ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର କାମରେ ର ପାଇଯାଉଅଛି । ଅନୁପମୁକ୍ତ ବୃତ୍ତରୁ ଛନ୍ଦମାନେ ଦେବେ ରଥା ପାଇବେ ରଗବାନଙ୍କ ଗୋଚର । ସେ ଯାହାଦେଉ ପତ୍ରିକା ଅନୁବାଦକ୍ଷ ସ୍ଵଳ ଏବଂ ବଚ କଥାର ପ୍ରଧାନ ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରୀମତର ସଦ୍‌ବଚନୋକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

Loyalty to the British crown:— ଶ୍ରୀ ରାଜା ମୋହନ ଦତ୍ତଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ରଚନ ଓ ନରସିଂହପୁର କଥା ରାଜାଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ଓଡ଼ିଶା ଚିନ୍ତାଧାରରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ । ଏଥିରେ ସ୍ଵଳ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ଇଂରାଜମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ନୁହାଦ ଓ ଲାଭରେ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇ ସମ୍ପାଦକପ୍ରଭ ରାଜାଙ୍କୁ ଲେଖକର ସ୍ଵଳକ୍ରିୟା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରାଯାଇଅଛି । ରାଜାମୋହନ ଅକ୍ଷୟପୁସ୍ତକ କର୍ତ୍ତୃମାନ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ଯୋଗ୍ୟତାପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦୀଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗାଳପର ଶ୍ରଦ୍ଧା ପରେ ଏ ରଚନା ସେମନ୍ତ ଅପାପ୍ରକ ଚେମନ୍ତ ଅପା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସିଦ୍ଧିପାପ୍ରକ । ନରସିଂହପୁର ଗଜା ସ୍ଵଳକ୍ରିୟା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସେହି ସ୍ଵଳକ୍ରିୟା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଚାହିଁ

ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ରାଜାମୋହନ ଏହି ରଚନା । ଦେବୁ ସୁରସାର ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ନରସିଂହପୁର ଗଜା ଏହାକୁ ମୁଦ୍ରିତ କର ଦେଖାଇ ଗୋଟିଏ ମଦ୍‌ହୁ ଉପକାର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରକ୍ରିୟାକ କରରେ ରହିବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରେମଚରଣ ନାଟକ ।— ଗଜାମଳାଧାରୀ ଚଳିତା (ସାଧାରଣ ନାମ ଚଳିତା) ଅଧୀନର ଶ୍ରୀ ରାଧାମୋହନ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ରଚନା ଓ କବିତ୍ର ପ୍ରିୟାକୁମ୍ଭାଜିଙ୍କ ଯତ୍ନାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶିତ । ଏଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାଦମ୍ବର କାଟକକାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ନାଟକଟି ପ୍ରକାଶ ଏମନ୍ତ କ ବଡ଼ ଅପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧୩୩ ପୃଷ୍ଠା ଅଧିକାର କରୁଅଛି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାଟକ ନିୟମରେ ୭ ଅଙ୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛି । ନାଟକମାନ ଏକରାଜ ଅଭିନୟରେ ଶେଷ ଦେବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏ କାଳକୁ ଅଧିକାର ନାଟକଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୋଗୀ । ଚଥାପି ଏବଂ ପତ୍ରି ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର କରଣଣ ସନ୍ତୋଷ ଜନ୍ମିଅଛି । ରାଜା ଦକ୍ଷିଣୀ ଦେଲେ ସୁକା ଦକ୍ଷିଣୀ ଗୁଣାଦୋଷ ଏଥିରେ ନ ଥିବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ଅକଳ୍ପତ ହୋଇଅଛୁ ; ସାହଚ୍ୟସେନା ରାଜାମଦୋଦୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାଷାରେ କାଦମ୍ବର ରଚନା ଛଟାରେ ସେମନ୍ତ ପ୍ରଥମପ୍ରାକ ଅଧିକାର କରୁଅଛି ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଚେମନ୍ତ ମତନା ଦୁର । ଏମନ୍ତ ଦାର୍ଦ୍ଦ ସମାପ୍ତ ବିଷୟ ପଦାବଳୀ ଅଛି କାହିଁରେ ଦେଖା କ ଯାଏ । ଏମନ୍ତ ପୁସ୍ତକକୁ ଗୁଣାରେ ନାଟକଛଟାରେ ଚାନ୍ଦବାଲୁ ଗଲେ ଚାହିଁର ଗୁଣା ବିଷୟ ଲେଖକପରେ ବଡ଼ ଶକ୍ତିମାନ ଏକ୍ତିବା ସଫଳ ନୁହେଁ । ଚଥାପି ଏଥିରେ ଚେତେ ବଡ଼ କଥା ନ ଥିବାର ଦେଖି ଅମ୍ଭେମାନେ ରାଜାମଦୋଦୟଙ୍କୁ ଅନୁବାଦ କ ଦେଇ ରହି ପାଇଲୁଁ ନାହିଁ । ଏଥିର ଗୁଣା ବିଷୟ, ଗୁଣ ପ୍ରାକ୍ତଳ ଏବଂ ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଅନାବ ମନୋହର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍କଳୀୟ ଏହାକୁ ପାଠ କରବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକା ଗେଜେଟ ।
 ଚନ୍ଦନର, ଉତ୍କଳର ସାହେବ ପର, ଦି, ଏବଂ ପଦ୍ୟ-
 ଅପେକ୍ଷ ସତ୍ୟକ୍ତ ମେ ଶ୍ରେତର ମା ଓ କଲେଚର
 ଦେଲେ ।
 ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍କଳର ମେ ଶ୍ରେତର ଓଡ଼ିଶାସିଦ୍ଧ
 ବାବୁ ଚାନ୍ଦନୀଚରଣ ସୁ ମା ସ ଛୁଟି ପାଇଲେ ।
 ସୁରକ୍ଷ ଗୋର୍ଖା, ପପିର, ନିମାଡ଼ା ଓ ଗୋପର
 ଦାନ୍ତ୍ୟ ଚତୁର୍ଥାଦୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମିତି
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପାଦକର ମାନ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଅଛି ।—

ଏକ ତା ୨୯ ଶ୍ରେତେ ଶ୍ରେତେକା ସପ୍ତାହରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ଦର ସତ ୧୯୧୦, ବାଲେଶ୍ଵର ସେ ୨, ଏ ସପ୍ତ-
 କ୍ରମରେ ସେ ୧୨ ଏକ ଶ୍ରେତାଚରଣରେ ସକ୍ଷେପ ହେବ ।
 ମାତ ଚାନ୍ଦନର ସେ ୨୯ ଏକ ସଦ୍‌ପମ୍ପ ସପ୍ତାହରେ
 ସେ ୧୯ ।

ସ୍ଵାମୀୟ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏକଗଣରେ ଅକାଶ ନିର୍ମଳ । ଶ୍ରୀତ ପ୍ରକଳ
 ଦର ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।
 ସାଧାରଣ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ରହିମ । ଦେବତା ଦୁର ଓ ରେଡି
 ସାମାନ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଏ ।
 ଏ ପଦ୍ୟ ନୂତନ କଲେକ୍ତ ଶ୍ରୀସୁର ଉତ୍କଳର ସାହେବ
 ଏକ ମଙ୍ଗଳକାର ସଦାରେ ଏ କରରେ ପତ୍ରିକା ବାର୍ତ୍ତା ଏକ
 ପ୍ରକଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ
 ପୁସ୍ତକଦଳ ଏକ ଗାନ୍ଧୀ ଓ ଦେବୀପତା ଫ ଓ ପର୍ଯ୍ୟବ-
 ମାନେ ଚେଲ ଦେଖିବେ ରୁପିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଏଠା ସୁରାଜୀ କଲେକ୍ତ ଶ୍ରୀସୁର ବାଲକ ସହେବ ସେ ଛୁ
 ମଙ୍ଗଳକାର ସମ୍ପଦରେ ପ୍ରଶାନ୍ନ ହେଲେ ।
 ମେ ଶ୍ରେତର ଚାନ୍ଦନ ଓ ଉତ୍କଳା ଉପିକାର ସୁଯୋଗୀ ।
 ଶ୍ରୀସୁର କନିଷ୍ଠର ସାହେବ ଗଜ ରୁଧିକାର ମଠର ଗାନ୍ଧୀ
 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାହେବ । ଏକ ବାଲ ସେହି ସମ୍ପ
 ପଛୁଟ ।
 ଧାରଣା ସଦୟ ହୋଇଅଛି । ମୋହନର ଗୁରୁ
 ଶ୍ରେ ସୁର ହୋଇଅଛି ମାତ ଏ ନବରର ଗୁରୁ ଶ୍ରେ ବଚନ
 ମାହିଁ ।
 ଦକୋକ୍ତ ଏକା ବାନ୍ଦୋଇ ଉତ୍କଳର ସମ୍ପଦସୁ
 ଓ ମୋହନର ଉତ୍କଳା ମହାଶ୍ରୀ ସେ କ ସଦ୍‌ବଚନର
 ମା ସ ସମ୍ପଦ ପତ୍ର ପାଇବେ ଚନ୍ଦନଚାନ୍ଦନ ଅଭିନୟ
 ଏକ ତା ୨୯ ଶ୍ରେତେ ଶ୍ରେତେକା ସପ୍ତାହରେ ମୁଦ୍ରିତ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ପି, ଏକ, ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ମୋହନ ସୁରକ୍ଷ	କରକା	୫ =
ଏକଗଣ ମହାଶ୍ରୀ	ବାଲି	୫ =
ବାବୁ ଚନ୍ଦନର ଦେବତା	ଦେଲ ପତ୍ର	୫ =
ଚନ୍ଦନାଶୀ ଚୌଧୁରୀ	କରକା	୫ =
ମୁକ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପତ୍ରିକ	କରକା	୫ =
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦନାସ ମହାଶ୍ରୀ	ସାମୁଦ୍ରୀ	୫ =
ଦୋଧର ପଞ୍ଚମାସ	କରକା	୫ =
ସାହିତ୍ୟ ସାହ	କରକା	୫ =
ମାୟୁକୀ ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
ଚନ୍ଦନାସ ଚନ୍ଦ	କରକା	୫ =
କଲମଣୀ ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
କୋଧର ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
କେଶବଚନ୍ଦ ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
ସୁଦନ୍ତ କରକା ସିଂହ	କରକା	୫ =
କରକା ଏବଂ	କରକା	୫ =
ଚନ୍ଦନଚିତ୍ରାବ ଶ୍ରେତପଥୀ	କରକା	୫ =
ଅର୍ଦ୍ଧେସୁ ମାହି	କରକା	୫ =
କୋଚାନ୍ଦ ମିଶ୍ର	କରକା	୫ =
ମୁକ୍ତ ସେ ଚନ୍ଦନ ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
ବାବୁ ଶ୍ରୀ ସୁରା ସମ୍ପଦକର ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
ପଞ୍ଚମ ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =
କୋଧର ସମ୍ପଦ	କରକା	୫ =
ସଦାକାବ ଶ୍ରେତପଥୀ	କରକା	୫ =
ସୁଦନ୍ତର ସମ୍ପଦକର ମହାଶ୍ରୀ	କରକା	୫ =

NOTICE

Correspondence be made in English or Bengalee language.

**Amount refunded
if unapproved**

SHAWL.

Verv nicely worked

Rs 17 to 40 per pair

For lady Rs 8 for sheet

Malida Chadder Rs 16

Check Wrapper ,, 6 to 9

Lahori Dhussa Rs 13

Correspond in English or Bengalee language

AMIR CHAND &

General shawl merchants

LAHORE

NOICE.

Is hereby notified that the Uriya Version of the Junior Teachers Manual is ready for sale and can be had from the Poprietor, Hare Press, Calcutta at Re. 1-6-0 a copy.

Cuttack, } J. MacLean
Inspector of schools
Orissa Division

14-11-10

ଜଗମୋହନ ।

ଭକ୍ତବଳୀ ଦଳକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କର ପୁସ୍ତକଗ୍ରନ୍ଥ ।
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦ୍ଵାଦଶ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିପ୍ଳାବର ବିବରଣ ଅତିପ୍ରାକ୍ଷ୍ମିକ ଓ
ସ୍ଵପନ୍ଧର, କାଳାଗରଦଗିରି ଯୁଦ୍ଧ, ଭବିଷ୍ୟ ଭବନ-
ନରେ ରଚନା । ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଭକ୍ତବଳୀ ଦଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ ପୁସ୍ତକର । ଏହାଙ୍କର
ପୁସ୍ତକକାବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ସ୍ଵରୂପ ସ୍ଵପନ୍ଧ
ସେହିପରି ଅଧାଳ ବୃଦ୍ଧ ବେଳାକାଳ ପାଠୋ-
ପଯୋଗୀ ଅଟେ । ଏହାଙ୍କ କବିତାର ପ୍ରସଂସା
ଏକମଣ୍ଡଳେ ବହୁ ଦେବଦାହିଁ । ଯେ ଥରେ
ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି ସେ ମୋହର ଦୋର ବେଳର
କବିତା କ୍ଳେର ଭୁବୁଣୀ ପ୍ରସଂସା କବର ରହିପାର
ନାହାନ୍ତି । ପାଠକେ ? ଥରେ ଉକ୍ତ କବିତା ରଚନା
“ଏହି ଜଗମୋହନ” ଶ୍ରଦ୍ଧାକାବ୍ୟ ଶ୍ରେଣିକ ପାଠ
କର ବେଳର ଅର୍ଥାତ୍ ସମକାଳ ପରଭୟ
ପାଇବେ, ଏହା ବୋଲିବା ବାଞ୍ଛନୀ । ସମ୍ପ୍ରଦର
୧୯୧୦ ଟ ୦ । କବିତା ପ୍ରିଣ୍ଟିଂପ୍ରେସ୍‌ରେ ଦର୍ଶନା-
ବୋଧକ୍ରମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକାଳରେ ମିଳିବ ।

ଉତ୍କଳ ସମିତା ।

ମୁଲମତ୍ତ, ସମ୍ପର୍କିତା ଓ ସରଳ ଉତ୍କଳ
ବ୍ୟାଜ୍ୟ ସହର ଶ୍ରୀ ରାମନାଥଙ୍କର ସମ୍ପଦ ଦର୍ଶିତ
ପ୍ରକାଶିତ ଦୋର ବେଳ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂପ୍ରେସ୍‌ରେ ଦର୍ଶନା
କର ରାମନାଥଙ୍କର ବକ୍ତୃତ୍ଵ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।
ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଅପା

ଉତ୍କଳ ଦୀପକା ।

UTKAL SAMMILANI.

The Conference will sit at the close of this month. Up to date the name of the President has not been announced, but there is a strong rumour afloat that the Rajah of Dhenkanal is to occupy the Presidential Chair. For our part we cannot vouch for the accuracy of this rumour. If it turns out to be true, we think the selection will give satisfaction to all. People have grown naturally uneasy and have been inquiring as to who will be the next President of the Sammilani. The Secretary will do well to disclose his name at an early date.
It has been said in some quarters what work has been done by the Central Committee during the past year that they are going to arrange for the

meeting of the Conference? Some accuse the committee of idleness, apathy, want of energy and so on and they argue that it is idle to have the next Conference when there is nothing substantial to be placed before it. We however do not agree in this view. We say it is prejudging the Central Committee before hearing them. Besides, if it be found that they have failed in their duty, it will be for the Conference to elect proper and capable men for carrying out its objects. At all events, the very arguments advanced by the opposition shew the necessity for holding the Conference; for then the people will be in a position to judge to what extent the aims and objects of the Conference have been carried out. It must be borne in mind that the Conference is yet in its infancy. The work it has undertaken to accomplish is not a very easy one. An up-hill work it has to do and it requires the whole hearted energy of Utkal's ablest sons. Carping criticism merely would not be of much help. Criticism there must be, as without it defects cannot be mended, but it must proceed from the best of intentions and from a quarter sympathising with the movement and ready and willing to help and guide us in our work. The Sammilani is not the property of the Central Committee or of any of its members. It is the property of the Nation. If there be any worker outside the Committee willing to devote his energy for its cause he is quite welcome to volunteer his services, and we have little doubt the Conference will be only too glad to accept them.

We have it from reliable source that the Chairman of the Municipality had been approached for a site and that the land lying to the East of the Town Library Hall has been selected as the place for erecting a Pandal. We should say that it is not desirable to have a very costly Pandal. To spend much on a Pandal is merely waste of money. We can very well utilise this money on various worthy objects. Reception Committee had their sittings and they are now busy arranging for the Conference. Let us all unite to make it a success.

ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସି, ଏର, ବନ୍ଧ୍ୟାସ ଏବଂ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସି-
ଏସ୍, ପାଇକ ମା ୨ ସ ବକାଶେ ବନ୍ଧ୍ୟାସ ବ୍ୟବ-
ସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଦସ୍ୟ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
କଲିକତା ସଦରର କର୍ମେଷ ଅଭିଜ୍ଞତା ଏମା-
କଙ୍କର ଅଛି ଓ ସେହି ସଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର୍ମେଷ
ପାତ୍ର ଲିପି ଭରଣବେଳେ ଏମାକଙ୍କର ପରାମର୍ଶ
ମୂଲ୍ୟବାନ ହେବ ।

ଗର ମାସ ବା ୧୯ ଉପରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀସଭାର
ସଦସ୍ୟ ମାନ୍ୟବର ସନ୍ତୋକ୍ତ ପ୍ରସନ୍ନ ସିଂହ ମହୋ-
ଦୟ ପଦବ୍ୟାଗ କରବା ଓ ବାକ୍ୟ ପ୍ରାକରେ
ମାନ୍ୟବର ଆଲି ଇମାମ୍ ମହୋଦୟ ସେହିବଦ
ନିୟମିତ ସମ୍ଭାଷଣ ବୋଧସହଜ ଭାଷ୍ୟରୁ ଓପଣ
ତରୁଥିବା କର୍ମେଷ ଅଭିଜ୍ଞତା ଇତ୍ୟାଦି ଗଳ୍ପରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।

